

Τμήμα Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας, ΣΕΤΠ, ΠΑΔΑ, 2021

Παρουσίαση διπλωματικής εργασίας:

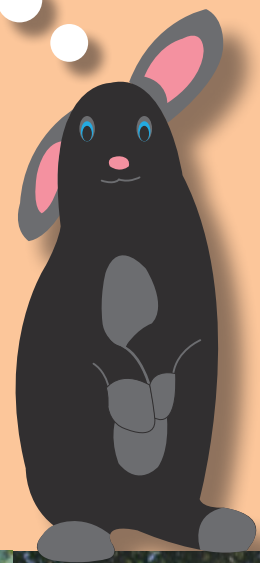
**βλέπω και σχεδιάζω
παντού... μοτίβα**

Η... μοτιβοτρέφα

Σχεδιασμός διαδραστικού παιδικού βιβλίου
και προώθησή του σε διάφορα μέσα
της τελειόφοιτης Δήμητρας Δημάκη

Εισηγήτρια: Αναπλ. καθηγήτρια Δρ Σοφία Στρατή

έντυπο
παρουσίασης

Τμήμα Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας, ΣΕΤΠ, ΠΑΔΑ, 2021

Παρουσίαση διπλωματικής εργασίας:

**βλέπω και σχεδιάζω
παντού... μοτίβα**

Η... μοτιβοτρέφα

Σχεδιασμός διαδραστικού παιδικού βιβλίου
και προώθησή του σε διάφορα μέσα
της τελειόφοιτης Δήμητρας Δημάκη

Εισηγήτρια: Αναπλ. καθηγήτρια Δρ Σοφία Στρατή

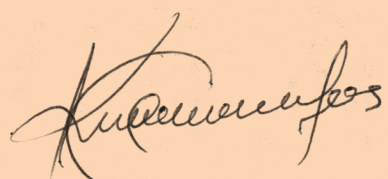

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Εισηγήτρια: Δρ Σοφία Στρατή

Μέλη Επιτροπής: Μάρθα Τσιάρα

Κων/νος Κυριακόπουλος

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η κάτωθι υπογεγραμμένη Δήμητρα Δημάκη του Ιωάννη, με αριθμό μητρώου 14052 φοιτήτρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του Τμήματος Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Η Δηλούσα

Περιεχόμενα

Πληροφορίες για τη διπλωματική εργασία

– Εισαγωγή	10
– Εξώφυλλο Μελέτης Σχεδιασμού, Παρουσίασης και Προβολής της διπλ. εργασίας	11
– Θέμα της διπλωματικής εργασίας, προσέγγιση, ευρύτερο ενδιαφέρον.....	12
– Πίνακας: Συστηματοποίηση Υλικού Προετοιμασίας για το σχεδιασμό εικ. λογ. βιβλίου .	13
– Τα περιεχόμενα του παιδικού βιβλίου.....	14
– Έρευνα αγοράς, Εκδοτικό ενδιαφέρον	15
– Κοινό απεύθυνσης	16
– Ενδεχόμενες εκδόσεις	17
– Επεξηγήσεις για το σχεδιασμό του παιδικού βιβλίου, η εικονογράφηση.....	18
– Η τυπογραφία.....	20
– Ενσωματωμένα εικονίδια και ψηφιακά στοιχεία σε εξώφυλλο και οπισθόφυλλο.....	22
– Προώθηση του βιβλίου σε διάφορα μέσα.....	23

Παρουσίαση βιβλίου, εντύπων και αφισών

– Εξώφυλλο-οπισθόφυλλο και όλες οι σελίδες του βιβλίου σε δισέλιδα.....	26
– Περιεχόμενα	28
– Εισαγωγή	29
– 1 ^ο Κεφάλαιο - Ο Εθνικός Κήπος.....	30
– 2 ^ο Κεφάλαιο - Γραμμές, σχήματα, χρώματα, συμμετρία, επανάληψη.....	31
Ένθετο ενημερωτικό έντυπο Α ₃ , που αναφέρεται στον Εθνικό Κήπο	32
– 3 ^ο Κεφάλαιο - Παιδικά τραγούδια και ποιήματα - Οι τέσσερις εποχές	42
– 4 ^ο Κεφάλαιο - Ωρα για Παιχνίδι - Για να δούμε τι μάθαμε ως εδώ.....	47
– Επίλογος	52
Έντυπο προβολής Α ₃ του οργανισμού το "Χαμόγελο του Παιδιού"	58
– Αφίσες βιβλιοπαρουσίασης και εκδήλωσης - event.....	64
– Αφίσα και πρόσκληση της διαδικτυακής παρουσίασης της διπλωματικής εργασίας.....	68

Τα διαδραστικά τμήματα του βιβλίου και τα χαρτιά του

– Περιγραφή και λειτουργία των διαδραστικών τμημάτων: Εισαγωγή.....	72
– Παρουσίαση των διαδραστικών τμημάτων: 1 ^ο Κεφάλαιο - Ο Εθνικός Κήπος.....	74
– 2 ^ο Κεφάλαιο - Γραμμές, σχήματα, χρώματα, συμμετρία και επανάληψη.....	76
– 3 ^ο Κεφάλαιο - Παιδικά τραγούδια και ποιήματα - Οι τέσσερις εποχές	82
– Είδη χαρτιού για το βιβλίο, τα έντυπα, τις αφίσες και τα διαδραστικά τμήματα	87

Βιβλιογραφία - Ιστοσελίδες..... 89

Δικαιώματα φωτογραφιών

90

Πληροφορίες για τη διπλωματική εργασία

Εισαγωγή

Θεμέλιο της ερευνητικής και της σχεδιαστικής διαδικασίας της διπλωματικής εργασίας συγκροτεί η άποψη ότι: **"Ο σχεδιασμός αποτελεί δημιουργική απάντηση στα δεδομένα της διερεύνησης των δομικών σχέσεων μεταξύ των ζητούμενων (briefing), των σχεδιαστικών παραγόντων και των κριτηρίων αξιολόγησης που υποδεικνύει η έρευνα πεδίου, η μελέτη και η σχεδιαστική διαδικασία. Βασίζεται στο συμβολισμό και εμπνέεται από την τέχνη, την ιστορία και τη φιλοσοφία της. Η ερμηνεία του αντλεί πηγές από την αισθητική και από τις ευρύτερες φιλοσοφικές καταβολές των ερμηνευτών και όλων των εμπλεκόμενων."** (Στρατή, 2019).

Για τη διερεύνηση και την προετοιμασία της διπλωματικής εργασίας, η Δρ Σοφία Στρατή προτείνει στους τελειόφοιτους σύνταξη **ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ με τίτλο: "ΜΕΛΕΤΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ"** (Εικόνα 1, εξώφυλλό του στη διπλανή σελίδα). Η μελέτη εμπλουτίζεται με την ενότητα:

- Περιγραφή και διερεύνηση θέματος διπλωματικής εργασίας.

Στη συγκεκριμένη διπλωματική εργασία, η αναζήτηση συνεχίζεται με την ενότητα:

- Έρευνα και μελέτη της εφαρμοσμένης επικοινωνιακής πρακτικής του θέματος.

Σύμφωνα με τις ΣΚΟΠΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ, του μαθήματος **"Σχεδιασμός Λογο-τεχνικού Βιβλίου"**, στο Ζ' Εξάμηνο σπουδών (ακολουθως θα αναφέρεται με τα αρχικά ΣΛΒ), με τη διεξαγωγή του επιδιώκεται: **"η απόπειρα προβολής της αξίας της λειτουργίας του βιβλίου ως σύγχρονου έργου-προϊόντος της κουλτούρας και του πολιτισμού του τόπου δημιουργίας και παραγωγής του"**.

Κατά τη διεξαγωγή του μαθήματος ΣΛΒ: **"Μέσα από τον προτεινόμενο σχεδιασμό του λογο-τεχνικού βιβλίου οργανώνεται και μεθοδεύεται μια δημιουργική άποψη - καινοφανής προσέγγιση σύνθεσης [...] Γι' αυτό, ο εν λόγω σχεδιασμός πραγματοποιείται σε στάδια [...] Τα Α. και Β. απαρτίζουν θεμελιώδη δομικά συστατικά του Υποδείγματος"**: Αυτά είναι:

Α. ΜΕΛΕΤΗ, ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Περιλαμβάνει:

- Μελέτη εικονογραφήσεων και ενδεικτικές προτιμήσεις έργων διάφορων δημιουργών.
- Δείγματα επιλεγμένων εργασιών (portfolio) με εικονογραφικό και γραφιστικό ενδιαφέρον.
- Σταδιακές προσεγγίσεις του θέματος για μελέτη και σχεδιασμό εικονογραφήσεων.

Β. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΥ ΛΟΓΟ-ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

- Διατύπωση σχεδιαστικών προτάσεων για τη δημιουργία λογοτεχνικού βιβλίου και αφίσας.

Η μεθόδευση, η οργάνωση του εγχειρήματος και η συστηματοποίηση του υλικού αποτελούν πνευματικό έργο της καθηγήτριας και υλοποιούνται υπό την επίβλεψη και καθοδήγησή της.

Στο ίδιο μεθοδολογικό πλαίσιο ανήκει και η σύνταξη του ΠΙΝΑΚΑ συστηματοποίησης του υλικού προετοιμασίας, που ακολουθεί στη σελίδα 13.

"Με την οργάνωση επιδιώκεται η διασφάλιση της ποιότητας του αποτελέσματος. [...] Επίσης, η μεθοδολογία διακατέχεται από την προσδοκία ότι το τελικό προϊόν δυνητικά ενέχει ακτινοβολία ποιότητας - απαύγασμα πανανθρώπινης αξίας, γέννημα πόθου, μόχθου και πολυεπίπεδης δοκιμασίας και ευδόκιμης συνεργασίας." (Σημειώσεις μαθήματος ΣΛΒ: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ).

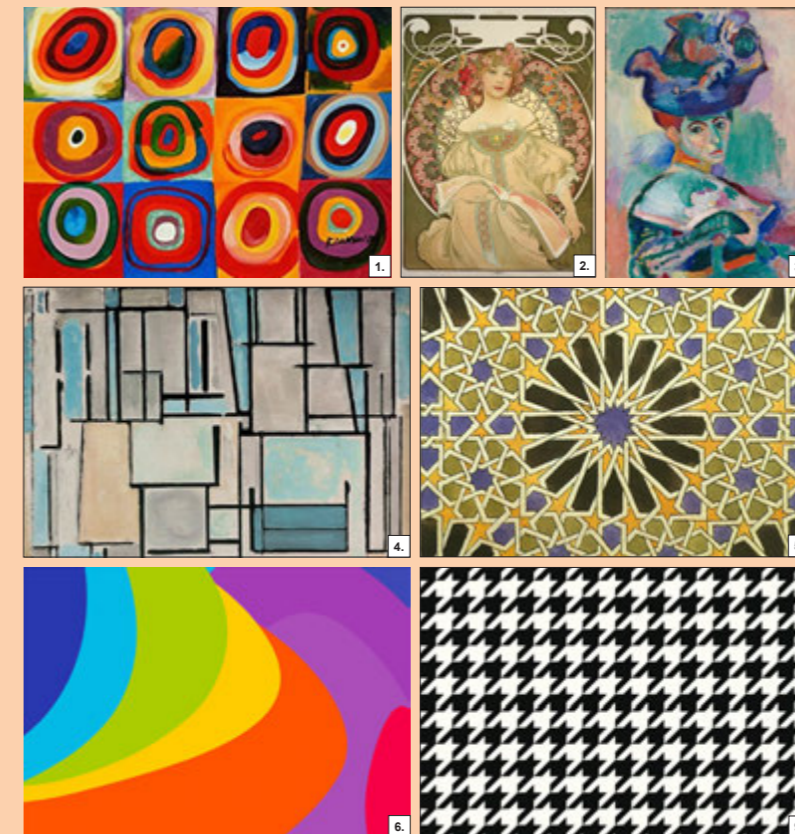
Α. ΜΕΛΕΤΗ, ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Γεια σας. Ονομάζομαι Δημήτρα Δημάκη και μου αρέσει πάρα πολύ να σχεδιάζω. Από μικρή είχα μία τάση να δημιουργώ και αυτό είναι που με βοήθησε να φτάσω στο ΠΑΔΑ, στη σχολή των ονείρων μου: τη Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού και συγκεκριμένα στο Τμήμα της Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας. Μπαίνοντας εκεί, όχι μόνο κατάφερα να βελτιώσω τις ικανότητές μου, αλλά έμαθα και πολλά πράγματα σχετικά με το μελλοντικό επάγγελμά μου, τα οποία δε θα τα ανακάλυπτα ποτέ, αν δε με βοηθούσαν οι καθηγητές και οι συμφοιτητές μου. Τα χρωστάω όλα σε αυτούς. Βέβαια, το σχέδιο δεν είναι το μόνο πράγμα, το οποίο μου αρέσει. Επίσης, λατρεύω το θέατρο και όταν πήγαινα σχολείο έκανα θεατρικό παιχνίδι, το οποίο με έφερε σε πιο στενή σχέση με αυτό το θέμα. Επιπλέον, μου αρέσει να διαβάζω βιβλία, που έχουν ιδιαίτερη εικονογράφηση και ενδιαφέρουσα ιστορία, όπως είναι οι εικονογραφημένες νουβέλες και τα κόμικς. Τέλος, μου αρέσει να βλέπω σειρές και κυρίως κινουμένων σχεδίων. Στόχος μου για το μέλλον είναι να εικονογραφήσω παιδικά βιβλία για όλες τις ηλικίες ή και να δημιουργήσω τα δικά μου βιβλία.

της τελειόφοιτης ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΔΗΜΑΚΗ

1

1. Color Study, Squares with Concentric Circles, 1913, Wassily Kandinsky
2. Réverie, 1898, Alphonse Mucha
3. Woman with a hat, 1905, Henri Matisse
4. Blue Facade, 1914, Piet Mondrian
5. Mural Mosaic in The Alhambra, 1922, Maurits Cornelis Escher
6. Μοτίβο, που δημιούργησε ο ρώσος γραφίστας Ruslan Latypov. Δεν αναφέρεται ποτέ σχεδιάστη. Τα γενικά χαρακτηριστικά του είναι η χρήση όλων των χρωμάτων και κομπόλων γραμμών.
7. Πιε ντε πουλ (houndstooth) μοτίβο. Προέρχεται από μάλλινα υφάσματα, που ύφαναν στις ακουαζέικες πεδιάδες το 19ο αιώνα. Τα χαρακτηριστικά του είναι τα ασπρόμαυρα χρώματα και τα "αφηρημένα" τετράγωνα.

Πηγές πληροφοριών και εικόνων:

Wassily Kandinsky,
<https://www.wassilykandinsky.net/>.

Alphonse Marie Mucha: The complete works,
<http://www.muchafoundation.org/>

Henri Matisse: Biography, Artworks and Quotes,
<https://www.henrimatisse.org/>.

Piet Mondrian Biography, Paintings and Quotes,
<https://www.piet-mondrian.org/>.

M.C. Escher Collection,
<https://mcescher.com/>.

Ruslan Latypov, behance,
<https://www.behance.net/ruslanlatypov>.
(τελευταία πρόσβαση 11/01/2020)

Pierre Samotin, stylecaster:
<https://stylecaster.com/home-decor-prints-and-patterns-glossary/> (τελευταία πρόσβαση 11/01/2020)

Η διπλωματική εργασία έχει θέμα: **Σχεδιασμός Διαδραστικού Παιδικού Βιβλίου και προώθησή του σε διάφορα μέσα**. Το βιβλίο με τίτλο: **"βλέπω και σχεδιάζω παντού... μοτίβα"**, θα είναι η βελτιωμένη και επεξεργασμένη εκδοχή της άσκησης του μαθήματος **Σχεδιασμός Λογοτεχνικού Βιβλίου**, στο Ζ' Εξάμηνο σπουδών. Σχεδίασα ένα βιβλίο, το οποίο περιλάμβανε ελεύθερη ερμηνεία του θέματος, εμπνευσμένοι από την ταυτότητα του Εθνικού Κήπου. Αυτό που αποκόμισα από την επίσκεψή μου εκεί είναι ότι, **στη φύση υπάρχει συμμετρία και ρυθμός**, χαρακτηριστικά που δημιουργούνται φυσικά ή που αναδεικνύονται στις ανθρώπινες κατασκευές και αποτελούν **βάσεις για το σχεδιασμό μοτίβων**. Σκοπός του βιβλίου είναι το παιδί να μάθει να σχεδιάζει μοτίβα με γραμμές και γεωμετρικά σχήματα και να γνωρίσει την αξία του θεματικού μοτίβου.

Εικόνα 1: Εξώφυλλο με τεκμηριωμένη ανάπτυξη από το ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, που προτείνεται από τη Δρ Σοφία Στρατή στους τελειόφοιτους για τη διερεύνηση και την προετοιμασία της διπλωματικής εργασίας.

Θέμα της διπλωματικής εργασίας

Το θέμα της εργασίας είναι:

Σχεδιασμός διαδραστικού παιδικού βιβλίου και η προώθησή του σε διάφορα μέσα.

Το βιβλίο έχει τίτλο: **"βλέπω και σχεδιάζω παντού... μοτίβα"**. Ο στόχος του ή αλλιώς το βασικό μήνυμα που επικοινωνεί με το κοινό είναι να δείξει σε παιδιά 7 ετών και άνω, πώς να σχεδιάζουν και να αναπαράγουν μοτίβα, που είναι εμπνευσμένα από τον Εθνικό Κήπο.

Προσέγγιση του θέματος

Η διπλωματική εργασία ξεκίνησε από την εκπόνηση της άσκησης του μαθήματος "Σχεδιασμός Λογο-τεχνικού Βιβλίου" (ΣΛΒ), Ζ' Εξάμηνο σπουδών. Έπρεπε να σχεδιάσουμε ένα βιβλίο, το οποίο θα περιελάμβανε ελεύθερη ερμηνεία του θέματος, εμπνευσμένοι από την ταυτότητα του Εθνικού Κήπου. Αυτό που αποκόμισα από την επίσκεψή μου εκεί ήταν ότι, στη φύση υπάρχει συμμετρία και ρυθμός. Αν παρατηρήσουμε προσεκτικά θα δούμε ότι, **παντού γύρω μας υπάρχουν μοτίβα, τα οποία δημιουργεί είτε η ίδια η φύση, είτε οι άνθρωποι με τις κατασκευές τους.** "Η διαπίστωση ότι ζούμε στην εποχή ή αλλιώς στον πολιτισμό της εικόνας και ότι η εικόνα διαδραματίζει έναν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της συγκινησιακής και βιωματικής μας σχέσης με τη γύρω πραγματικότητα έχει υποστηριχθεί από πολλούς μελετητές" (Ασωνίτης, 2001, σ.19). Η αποκάλυψη αυτή αποτέλεσε την έμπνευση, που οδήγησε στον σχεδιασμό ενός διαδραστικού παιδικού βιβλίου.

Ευρύτερο ενδιαφέρον της υλοποίησης του βιβλίου

Ο σχεδιασμός επιμελείται ένα διαδραστικό εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο γνώσεων.

Στη διαδικασία χρησιμοποιήθηκαν τα μοτίβα, που παράχθηκαν κατά την εκπόνηση της πιο πάνω αναφερόμενης άσκησης, τα οποία στη συνέχεια, εμπλουτίστηκαν σύμφωνα με το περιεχόμενο των κεφαλαίων του βιβλίου της διπλωματικής εργασίας.

Στα κεφάλαια, οι γνώσεις χτίζονται σταδιακά: Η παρατήρηση της φύσης γίνεται μέσα από μία επίσκεψη στον Εθνικό Κήπο. Οι πληροφορίες του χώρου και ο χάρτης του περιέχονται σε αποσπώμενο έντυπο, που μεταφέρεται και συνοδεύει το παιδί στη διαδρομή. Οι παραστάσεις από τον περίπατο επεξεργάζονται, αναλύονται και το παιδί αντιλαμβάνεται την παρουσία μοτίβων. Απαραίτητες για την αποτύπωση των μοτίβων στο χαρτί, οι έννοιες-εργαλεία (γραμμές, σχήματα, χρώματα, συμμετρία και επανάληψη) και ο συμβολισμός τους. Επόμενο βήμα, η αναγνώριση του θεματικού μοτίβου σε ποιήματα και τραγούδια για τις τέσσερις εποχές.

Η σχέση του παιδιού με την αξιοποίηση των μοτίβων δε σταματά εδώ. Στο τέλος του βιβλίου μέσα σε φάκελο, υπάρχει έντυπο προβολής σειράς προϊόντων σχεδιασμένων για τον Οργανισμό το Χαμόγελο του Παιδιού, στα οποία εφαρμόζονται τα μοτίβα.

Στα διαδραστικά τμήματα, τα μοτίβα συσχετίζονται με το φωτογραφικό υλικό προέλευσής τους, ενώ σημαντικό χώρο καταλαμβάνουν οι δημιουργικές δραστηριότητες, που εξασκούν τη δεξιότητα του παιδιού να σχεδιάζει και "ακονίζουν" την παρατηρητικότητα του.

Ακολουθώντας τις σημειώσεις του μαθήματος ΣΛΒ, συμπλήρωσα τον ΠΙΝΑΚΑ, που η Δρ Σοφία Στρατή εισηγείται για την ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΛΟΓΟ-ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ, τον οποίο παραθέτω ολοκληρωμένο, στην επόμενη σελίδα:

ΠΙΝΑΚΑΣ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΥΛΙΚΟΥ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΥ ΛΟΓΟ-ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ	
ΘΕΜΑ - ΓΕΝΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ	βλέπω και σχεδιάζω παντού... μοτίβα
ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ	<p>Από την επίσκεψη στον Εθνικό Κήπο, αυτό που αποκόμισα είναι ότι, γύρω μας υπάρχει μία συμμετρία και ένας ρυθμός, τα οποία δημιουργούνται από τη φύση και τον άνθρωπο. Και αυτά τα χαρακτηριστικά αποτελούν βάση για την κατασκευή μοτίβων.</p> <p>Τα μοτίβα στη φύση μπορούν να είναι μία ολόκληρη σύνθεση, όπως τα κλαδιά ενός δέντρου. Αλλά και οι κατασκευές του ανθρώπου αποτελούν μοτίβα, όπως τα κάγκελα μίας λίμνης με ψάρια. Βέβαια και ένα κομμάτι, είτε είναι φυσικό, είτε τεχνητό, αν το τοποθετήσουμε σε ένα χώρο και το επαναλάβουμε, τότε προκύπτει μία ενδιαφέρουσα σύνθεση.</p> <p>Καταλήγοντας: τα πάντα γύρω μας είναι μοτίβα, αν έτσι τα αναγνωρίσουμε.</p> <p>Η κεντρική ιδέα είναι ότι, υπάρχουν μοτίβα παντού γύρω μας, τα οποία δημιουργούνται από τη φύση, αλλά και ο άνθρωπος μπορεί να κατασκευάσει τα δικά του με πολλούς τρόπους.</p>
ΥΠΟΤΙΤΛΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ	—
ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ	<p>Ο σχεδιασμός ολοκληρώνει ένα διαδραστικό εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο γνώσεων. Η εικονογράφηση του είναι ένα μελετημένο κολάζ απλού σχεδίου και φωτογραφιών. Το σχέδιο είναι απλό, επειδή σκοπός του βιβλίου είναι να βοηθήσει το παιδί να σχεδιάσει μοτίβα με γραμμές, σχήματα και χρώματα. Η φωτογραφία χρησιμοποιείται, για να φανεί η πηγή έμπνευσης κάθε μοτίβου και για το διαχωρισμό των κεφαλαίων.</p> <p>Το βιβλίο περιλαμβάνει: την Εισαγωγή, το 1^ο Κεφάλαιο, που αναφέρεται στον Εθνικό Κήπο, το 2^ο Κεφάλαιο, όπου αναλύονται οι γραμμές, τα σχήματα και τα χρώματα και τι συμβολίζουν, το 3^ο Κεφάλαιο, που έχει παιδικά τραγούδια και ποιήματα και εξηγεί την έννοια του θεματικού μοτίβου, το 4^ο Κεφάλαιο, όπου περιλαμβάνονται δημιουργικές δραστηριότητες και τον Επίλογο.</p> <p>Πιο αναλυτικά, η διάταξη των κεφαλαίων του βιβλίου ακολουθεί τα εξής βήματα:</p> <p>Εισάγεται το θέμα: περιβάλλον, παρατήρηση, αποτύπωση στο χαρτί, επίσκεψη στον Εθνικό Κήπο, μοτίβα. Συστήνεται ο Μπλάκυ Γκρέι, το κουνέλι κάτοικος του Εθνικού Κήπου, που είναι παρόν σε όλο το βιβλίο.</p> <p>Ακολουθούν (1^ο Κεφάλαιο), οι πληροφορίες του χώρου έμπνευσης με μορφή αποσπώμενου εντύπου Α₃. Αναπτύσσονται ξεχωριστά (2^ο Κεφάλαιο), οι έννοιες-εργαλεία, με τις οποίες ένα παιδί οργανώνει τις δεξιότητες να σχεδιάζει μοτίβα. Σε κάθε έννοια τοποθετείται ανάλογο μοτίβο και συσχετίζεται με το αντίστοιχο φωτογραφικό.</p> <p>Στη συνέχεια (3^ο Κεφάλαιο), το παιδί προχωρά σε ένα επιπλέον επίπεδο: αναγνωρίζει το μοτίβο θεματικά, μέσα από ποιήματα και τραγούδια για τις τέσσερις εποχές. Εδώ, οι εικόνες των μοτίβων εμπνέονται από το σχετικό θέμα.</p> <p>Τέλος (4^ο Κεφάλαιο), το παιδί διασκεδάζει δημιουργικά, εφαρμόζοντας τις σχεδιαστικές γνώσεις που απέκτησε και "ακονίζει" την παρατηρητικότητά του.</p> <p>Στον Επίλογο, ο αναγνώστης αποχαιρετά τον Μπλάκυ Γκρέι και ανακαλύπτει μία έκπληξη μέσα σε φάκελο... ένα έντυπο προβολής σειράς προϊόντων, σχεδιασμένων για τον Οργανισμό το Χαμόγελο του Παιδιού με εφαρμογές των μοτίβων του βιβλίου σε χρηστικά αντικείμενα. Με τον τρόπο αυτό μαθαίνει τις δράσεις και τη συνεισφορά σε ανθρωπιστικό σκοπό.</p>
ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ (ΛΕΞΗ Ή ΦΡΑΣΗ Ή ΔΙΑΝΟΗΜΑ)	H... μοτιβοτρέλα
ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	<p>Το βιβλίο: α) Έχει πρωτότυπη εικονογράφηση. Οι φωτογραφίες και οι συνθέσεις τους με τα υπόλοιπα στοιχεία συγκεντρώνουν καλλιτεχνικό ενδιαφέρον και συνδέουν το παιδί με το περιβάλλον του. β) Είναι διαδραστικό. Περιέχει κινούμενα παράθυρα, φακέλους με έντυπα και δημιουργικές δραστηριότητες. Το παιδί μαθαίνει καλύτερα στην πράξη. Ο σχεδιασμός αυτός είναι δυναμικός, προκαλεί εντύπωση κι ελκύει την προσοχή του. γ) Παρέχει γνώσεις (Εθνικός Κήπος, Χαμόγελο του Παιδιού, έννοιες όπως γραμμές, σχήματα, χρώματα, συμμετρία, επανάληψη, θεματικά μοτίβα, ποιήματα-τραγούδια) με καλλιτεχνικό εξωσχολικό χαρακτήρα. Ασχολείται με τη μελέτη και ανάπτυξη μοτίβων, με σκοπό να δείξει στο παιδί τη βάση για το σχεδιασμό τους.</p> <p>Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά το καθιστούν ελκυστικό, ευχάριστο και σύγχρονο. Επιπλέον, με εφαρμογή των μοτίβων της εικονογράφησης σε πολλές κατηγορίες προϊόντων, όπως ρούχα, αξεσουάρ, γραφική ύλη κ.ά. δημιουργείται προοπτική εμπορικής αξιοποίησης. Μέσω αυτής, στο βιβλίο προτείνεται η οικονομική ενίσχυση των δράσεων του Οργανισμού Χαμόγελο του Παιδιού, ενέργεια που ενέχει κοινωνικό χαρακτήρα.</p>
ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟ ΑΠΕΥΘΥΝΣΗΣ	<p>Το βιβλίο απευθύνεται σε παιδιά 7 ετών και άνω, ηλικία κατά την οποία, η αντίληψη και η διερεύνηση γίνεται πιο αναλυτική, ώστε να μπορούν να αναδομήσουν μοτίβα. Η μορφή και το περιεχόμενό του, εναρμονίζονται με τις δυνατότητες και ικανότητες των παιδιών, μαθητών τόσο του δημοτικού, όσο και του γυμνασίου.</p> <p>Η επαφή των παιδιών με τα μοτίβα, στην ελληνική βιβλιογραφία, γίνεται με απλή παράθεση πληροφοριών. Δεδομένης της απουσίας βιβλίων με σχεδιασμένη δομή και λειτουργία, θα μπορούσε να εκδοθεί από κάθε εκδότρια παιδικών βιβλίων, με την προϋπόθεση ότι, το θέμα και ο σχεδιασμός του ανταποκρίνονται στους γενικούς στόχους των εκδόσεων και στις προτιμήσεις του αναγνωστικού κοινού.</p>

Τα περιεχόμενα του παιδικού βιβλίου

• Εισαγωγή:

Εισάγει στο θέμα του βιβλίου (περιβάλλον-μοτίβα) και συστήνει το κουνέλι - κάτοικο του Εθνικού Κήπου, Μπλάκυ.

• 1^ο Κεφάλαιο - Ο Εθνικός Κήπος:

Περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για τον Εθνικό Κήπο και το χάρτη του, σε μορφή εντύπου A₃ που μπορεί να αποσπαστεί και να μεταφερθεί (Εικόνα 2).

• 2^ο Κεφάλαιο - Γραμμές, σχήματα, χρώματα, συμμετρία και επανάληψη:

Εξηγεί τις έννοιες, με βάση τις οποίες σχεδιάζονται τα μοτίβα και το συμβολισμό τους. (Εικόνα 3).

• 3^ο Κεφάλαιο - Παιδικά τραγούδια και ποιήματα - Οι τέσσερις εποχές:

Προβάλλεται η σημασία του θεματικού μοτίβου, δηλαδή ένα λογοτεχνικό θέμα που επαναλαμβάνεται ευδιάκριτα.

Παράδειγμα: Στο ποίημα επαναλαμβάνεται φραστικά η "άνοιξη". Στο μοτίβο το χελιδόνη συμβολίζει τον ερχομό της (Εικόνα 4).

• 4^ο Κεφάλαιο - Ώρα για παιχνίδι - Για να δούμε τι μάθαμε ως εδώ:

Περιλαμβάνει τέσσερις δημιουργικές δραστηριότητες: χρωματισμό μοτίβων, συμπλήρωση τμήματος του μοτίβου που λείπει, αντιστοίχιση των μοτίβων με τις φωτογραφίες έμπνευσής τους και αναζήτηση των λαθών, ανάμεσα στο γνήσιο και στο παραλλαγμένο μοτίβο (Εικόνα 5).

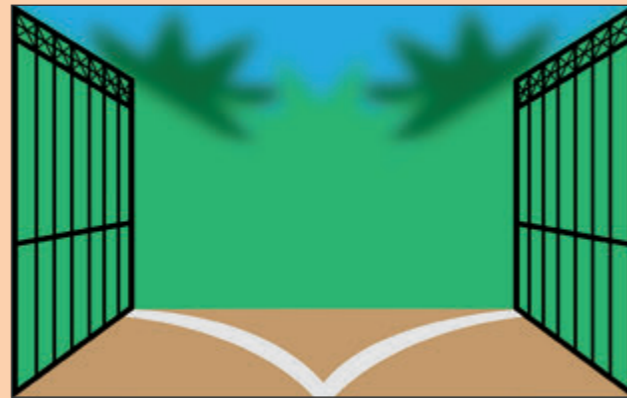
• Επίλογος:

Η κατάληξη του βιβλίου, όπου ο Μπλάκυ ευχαριστεί τον αναγνώστη, που τον ακολούθησε σε αυτό το "ταξίδι".

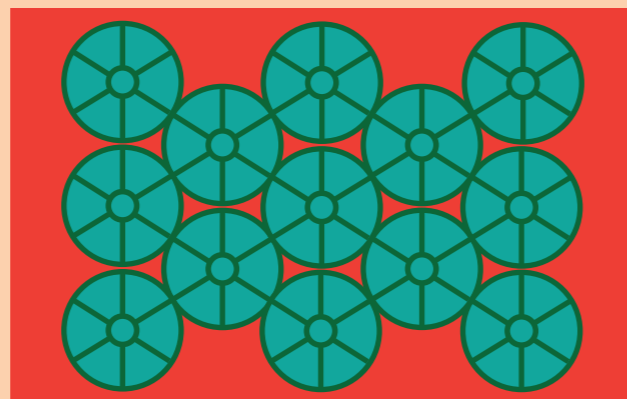
Περιλαμβάνει επιπλέον δισέλιδο: στο τέλος, υπάρχει φάκελος με έντυπο προβολής των δράσεων του Οργανισμού το Χαμόγελο του Παιδιού και της νέας σειράς προϊόντων του:

"Η... μοτιβοτρέλα".

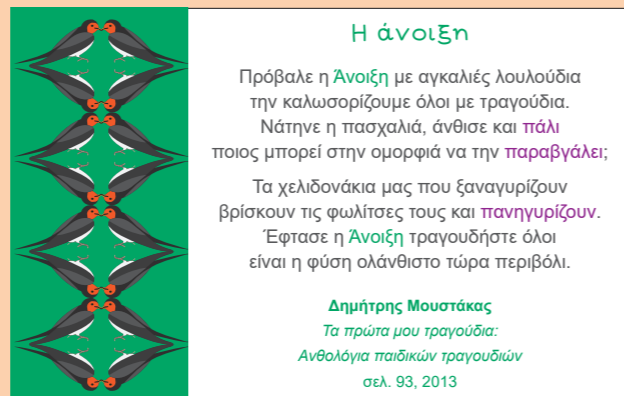
Μοτίβα σχεδιασμένα από:

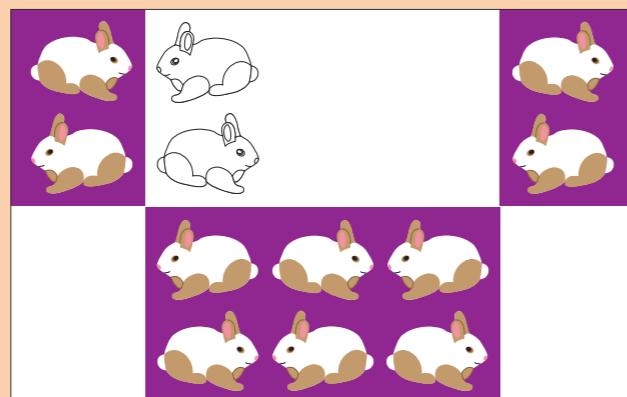
Εικόνα 2: Μια πύλη του Εθνικού Κήπου

Εικόνα 3: Στρογγυλά παράθυρα - φεγγίτες

Εικόνα 4: Κολάζ "χελιδόνη" και θεματικό μοτίβο "η άνοιξη"

Εικόνα 5: Κουνέλια (τα κενά υπάρχουν για να συμπληρωθούν)

Έρευνα ελληνικής βιβλιογοράς

Το βιβλίο της διπλωματικής εργασίας ασχολείται με την ανακάλυψη, μελέτη και ανάπτυξη επαναλαμβανόμενων ή αναπτυσσόμενων μοτίβων σε μορφολογικό επίπεδο, με δημιουργικό εξωσχολικό χαρακτήρα.

Πριν από την ολοκλήρωση του σχεδιασμού του βιβλίου, στο πλαίσιο: "της σχετικής έρευνας πεδίου για την αναγνώριση και την εφικτή επίγνωση της σύγχρονης ελληνικής εκδοτικής πραγματικότητας, ως τοπίου ενδεχόμενης ένταξης του βιβλίου", που η Δρ Σοφία Στρατή συστήνει στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος ΣΛΒ, διενεργήθηκε αναζήτηση στους ιστότοπους όλων των μεγάλων ελληνικών εκδοτικών οίκων, με λέξη-κλειδί "μοτίβα".

Όπως προκύπτει από τα παρακάτω δεδομένα, διαπιστώνεται ότι, υπάρχει κενό στην εγχώρια παιδική βιβλιογραφία για τέτοιας μορφής βιβλία.

Βρέθηκαν δύο βιβλία, που θεματικά δίνουν έμφαση στο μορφολογικό και σχεδιαστικό μέρος: α) Ackland, J. (2018). *Παίζω με τα σχήματα και τα μοτίβα*. Αθήνα: Μεταίχιμο και β) Foster, J. (2018). *1,2,3*. Αθήνα: Μίνωας, που απευθύνονται σε παιδιά 3 ετών.

Όλα τα υπόλοιπα βιβλία, που υπάρχουν για το θέμα αυτό, ανήκουν στην κατηγορία των εκπαιδευτικών βιβλίων για το δημοτικό, μιάς και η επαφή των παιδιών με τα μοτίβα, στην ελληνική βιβλιογορά, γίνεται κατά κύριο λόγο στο μάθημα των μαθηματικών με χρήση γεωμετρικών σχημάτων, χρωμάτων, αριθμών, με στόχο όμως, την ανάπτυξη της αλγεβρικής σκέψης τους.

Τα αποτελέσματα, που περιλαμβάνουν μοτίβα και σχετίζονται με χρωματοθεραπεία δε λήφθηκαν υπόψη.

Εκδοτικό ενδιαφέρον

Το βιβλίο της διπλωματικής αυτής εργασίας, θεωρώ ότι, παρέχει πληροφορίες (Εθνικός Κήπος, Χαμόγελο του Παιδιού), αναλύει έννοιες όπως γραμμές, σχήματα, χρώματα, συμμετρία, επανάληψη, με λογοτεχνική υφή (θεματικά μοτίβα, ποιήματα-τραγούδια) και καλλιτεχνική μορφή. Θα έλεγα ότι καταρχήν, ανήκει στα βιβλία γνώσεων. Το περιεχόμενό του αυτό αναδεικνύει ότι: "μέσα από τη λειτουργία του το έντυπο γίνεται ένα καθημερινό αντικείμενο που φέρει το αποτύπωμα της κοινωνίας που το παράγει ως πολιτισμικό προϊόν" (Στρατή, 2018).

Χωρίς αμφιβολία, ανήκει και στο χώρο του εικονογραφημένου παιδικού βιβλίου. Η όμορφη εικονογράφηση, το στυλ της τεχνοτροπίας, η αισθητική, τα μοτίβα, οι δημιουργικές δραστηριότητες, τα διαδραστικά μέρη (κινούμενα παράθυρα και διαφάνειες, φάκελοι με αποσπώμενα έντυπα), καθώς και ο βασικός ήρωας/ομιλητής κουνέλι-κάτοικος του Εθνικού Κήπου, που είναι παρόν σε όλο το βιβλίο, το καθιστούν πρωτότυπο, ευχάριστο και ελκυστικό, ικανό να ενεργοποιήσει τη φιλιαναγνωσία των παιδιών.

Στο συγκεκριμένο βιβλίο, τα παιδιά έρχονται σε επαφή με τα μοτίβα ως ολικές μορφές. Στη συνέχεια, με τη χρήση οπτικών παραδειγμάτων, αυτά αναλύονται στα συστατικά τους στοιχεία. Έτσι, τα παιδιά εξασκούν την αντίληψή τους. Στο τέλος, ξανασυνθέτουν τα επιμέρους στοιχεία σε ένα σύνολο, παράγοντας μόνα τους μοτίβα. Επιπλέον, αποκτούν συμβολικές δεξιότητες, μέσα από το συσχετισμό γεωμετρικών και θεματικών μοτίβων. Αυτό επιτυγχάνεται με την ωραία εικονογράφηση, τον παραστατικό, εποπτικό και ευχάριστο τρόπο της δομής του υλικού, τις δημιουργικές δραστηριότητες και τη διαδραστική μορφή του βιβλίου, που απευθύνονται στις ικανότητες και προτιμήσεις των παιδιών, προσελκύοντας έντονα το ενδιαφέρον τους.

Εκτός από την καλλιτεχνική και λογοτεχνική εξερεύνηση των μοτίβων, υπάρχει και μία επιπλέον συνιστώσα, που ενισχύει το περιεχόμενο του βιβλίου. Προκύπτει από την **πρόταση εφαρμογής των μοτίβων της εικονογράφησης σε διάφορες κατηγορίες προϊόντων**, όπως ρούχα, αξεσουάρ, γραφική ύλη κ.ά., με σκοπό την οικονομική υποστήριξη ευάλωτων ομάδων. **Η προοπτική αυτή διευρύνει τους ορίζοντες σκέψης των παιδιών, τα ευαισθητοποιεί και ενθαρρύνει την αναζήτηση για συμμετοχή σε κοινωνικές δράσεις και πρωτοβουλίες.**

Κοινό απεύθυνσης

Σύμφωνα με τις οδηγίες του εργαστηριακού μέρους του μαθήματος ΣΛΒ, της Δρ Σοφίας Στρατή: **"ο σχεδιαστ-ής, -ρια, λειτουργώντας με τις προσωπικές ικανότητες και εκφράζοντας απόψεις και επιλογές, εκπαιδεύεται να φροντίζει επιστάμενα τη μέσα από το σχεδιασμό απεύθυνση σε στοχευμένο κοινό, προκειμένου να αποπνέει αγάπη, σεβασμό και πρόθεση δικαίωσης"**.

Είναι πάγια η τακτική των περισσότερων εκδοτικών οίκων να αναγράφουν την **προτεινόμενη ηλικία στο οπισθόφυλλο** ενός βιβλίου, ώστε αφενός ο βιβλιοπώλης να τοποθετήσει το βιβλίο σε συγκεκριμένο ράφι και αφετέρου ο γονιός ή το παιδί να το διαλέξει. Στην πραγματικότητα είναι μία ένδειξη που δεν τεκμηριώνεται, καθώς η ηλικία και η πνευματική ωριμότητα του παιδιού δε συμβαδίζει πάντα με τις αναγνωστικές ανάγκες και την ικανότητά του (Ντελόπουλος, 1995).

Διερευνώντας το ηλικιακό υπόβαθρο, κατά το οποίο αναπτύσσονται οι έμφυτες δυνατότητες των παιδιών αντίληψης και διανοητικών διεργασιών, σε ό,τι αφορά την επαφή τους με τα μοτίβα, υπάρχουν δύο θεωρίες, αναγνωρισμένες στο χώρο της Γνωστικής Ψυχολογίας: η μορφολογική θεωρία Gestalt και η θεωρία Piaget.

Σύμφωνα με τη θεωρία Gestalt ή μορφολογική ψυχολογία: **"η οπτική αντίληψη λειτουργεί οργανώνοντας τα συστατικά μέρη ενός αντικειμένου ή μιας σκηνής σύμφωνα με ορισμένους κανόνες [...] ένας αντιληπτικός κανόνας είναι ότι αντιλαμβανόμαστε μια εικόνα αρχικά ως δομή και ολότητα, και μόνο κατά δεύτερο λόγο ως διαφοροποίηση λεπτομερειών"** (Κούβου, 2016, σ. 221-223).

"Σύμφωνα με τον Piaget, το παιδί της ηλικίας των 7-11 ετών διανύει την περίοδο των συγκεκριμένων νοητικών ενεργειών [...] Κύρια γνωστικά επιτεύγματα της περιόδου είναι η αποκέντρωση της αντίληψης του παιδιού και η εστίαση της προσοχής του σε περισσότερα του ενός χαρακτηριστικά [...] Μετά το 7^ο έτος ηλικίας η αντίληψή του γίνεται πιο αναλυτική [...] το παιδί αποκτά τη δυνατότητα να διερευνά πιο προσεχτικά τα σχήματα [...] Επιπλέον παρατηρείται μετατόπιση της αντίληψης του παιδιού από τη σχηματική στη θεματική αντίληψη της εικόνας" (Ασωνίτης, 2001, σ. 88-90).

Κατόπιν των ανωτέρω, θεωρώ ότι, **το βιβλίο απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 7 ετών και άνω.**

Η πολυμορφία στο περιεχόμενο και τη χρήση του, το καθιστά ευέλικτο και **κατάλληλο να καλύψει αναγνωστικό κοινό ευρέως ηλικιακού φάσματος, για μαθητές από τις πρώτες τάξεις του δημοτικού έως και το γυμνάσιο.** Η μορφωτική του πρόθεση εναρμονίζεται σε κάθε βαθμίδα. Για παράδειγμα, το παιδί του δημοτικού σχολείου θα ενθουσιαστεί με τις πολύχρωμες εικόνες και τις δημιουργικές δραστηριότητες. Μπορεί όμως, να χρειαστεί τη βοήθεια του γονιού του στην ερμηνεία κάποιων εννοιών και την καθοδήγησή του κατά την περιήγηση στις ιστοσελίδες που προτείνονται, κάτι που ο μαθητής γυμνασίου θα κάνει με άνεση. Αναμφισβήτητα: **"ένα σημαντικό κριτήριο επιλογής ενός εικονογραφημένου παιδικού βιβλίου δεν είναι η ευκολία να βρούμε πράγματα, αλλά η δυνατότητά του να μας κάνει να σκεφτόμαστε περισσότερο"** (Γιαννικοπούλου, 2008, σ.12).

Επιπρόσθετα, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που διέπουν το σχεδιασμό δημιουργούν **προϋποθέσεις ένταξης του βιβλίου σε ενδεικτικές λίστες που προτείνουν οι δάσκαλοι**, στο πλαίσιο μύησης των μαθητών στην **απόλαυση της ανάγνωσης εξωσχολικών βιβλίων.**

Αξίζει να σημειωθεί ότι, συγγραφείς, εικονογράφοι και εκδότες λαμβάνουν υπόψη τους το γεγονός ότι, **ο γονιός είναι αυτός, που πολύ συχνά επιλέγει και αγοράζει βιβλία για τα παιδιά του.** Για πρακτικούς, λοιπόν, λόγους υπάρχει ένα **"άνοιγμα"** των **εικονογραφημένων παιδικών βιβλίων προς το ενήλικο αναγνωστικό κοινό** (Γιαννικοπούλου, 2008, σ.44).

"Αλλωστε, η ίδια η φύση του εικονογραφημένου βιβλίου, ως είδους πολυτροπικού, που αμφισβητεί την παντοδυναμία του γραπτού λόγου, εισάγοντας σε θέση ισότιμη και την οπτική τροπικότητα, ως εικονογράφηση και εικόνα γραπτού κειμένου, αποτελεί μια μοναδική ευνοϊκή προϋπόθεση για ένα βιβλίο που θέλει να αμφισβητήσει τα όρια και όσον αφορά τον εννοούμενο αναγνώστη του" (Γιαννικοπούλου, 2008, σ. 49).

Και ας μη ξεχνάμε τη ρήση: **"Κανένα βιβλίο δεν αξίζει πραγματικά να διαβάζεται στην ηλικία των δέκα, αν δεν αξίζει εξίσου να διαβαστεί στην ηλικία των πενήντα"** (Γιαννικοπούλου, 2008, σ. 51).

Ενδεχόμενες εκδόσεις

Συνοψίζοντας, για το βιβλίο της διπλωματικής εργασίας συμπεραίνουμε τα εξής: **α)** Ως προς το θέμα, πραγματεύεται τα μοτίβα σε μορφολογικό επίπεδο, με δημιουργικό εξωσχολικό χαρακτήρα. **β)** Ως προς τη μορφή και την ποιότητα, διέπεται από νεωτερικότητα, πρωτότυπο σχεδιασμό, υψηλή αισθητική, όμορφη εικονογράφηση, παραστατικό, εποπτικό και ευχάριστο τρόπο δομής του υλικού. Περιέχει δημιουργικές δραστηριότητες και συνδυάζει τις γνώσεις με τη ψυχαγωγία. **γ)** Απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 7 ετών και άνω και εναρμονίζεται με ευρύ φάσμα μαθητών, από τις πρώτες τάξεις του δημοτικού έως και το γυμνάσιο. Η καινοτομία του βιβλίου λειτουργεί ως κριτήριο επιλογής του, όχι μόνο από παιδιά, αλλά και από γονείς και δασκάλους.

Όλα τα παραπάνω αποτελούν επιστέγασμα εφαρμογής της ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ του μαθήματος ΣΛΒ, της Δρ Σοφίας Στρατή: **"ώστε το βιβλίο να παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αλλά και να είναι αποδεκτό και επιθυμητό από το κοινό που θα το παραλάβει, και που ανάλογα με τις περιστάσεις θα το εκτιμήσει, θα το οικειοποιηθεί και θα το απολαύσει"**. Για το λόγο αυτό και με δεδομένο ότι, υπάρχει κενό στην εγχώρια παιδική βιβλιογραφία από τέτοιας μορφής βιβλία: **"διεκδικεί, ίσως δικαιωματικά, κάποια θέση μέσα στο σύγχρονο πνευματικό τοπίο της ιδεολογικής πανδαισίας και του οπτικοακουστικού κατακλυσμού - κοινωνικού καθρέπτη της σύγχρονης κουλτούρας"**.

Ανάμεσα στα κριτήρια, με τα οποία οι εκδοτικοί οίκοι επιλέγουν τους προς έκδοση τίτλους συμπεριλαμβάνονται: η αξία και η αισθητική ποιότητα του έργου, η τυπογραφική του ταυτότητα, το θέμα και συχνά η επικαιρότητά του, η μοναδικότητα και η διαχρονικότητα του τίτλου, οι ανάγκες και οι προσδοκίες του αναγνωστικού κοινού, κ.ά. (Μπάνου, 2012, σ. 66-67, 200). Ιδιότητες, που σίγουρα διακρίνουν το βιβλίο της διπλωματικής εργασίας, ώστε να θεωρείται δυνατή η αποδοχή έκδοσής του.

Ευνόητο είναι ότι, πριν την υποβολή πρότασης σε εκδοτικό οίκο, χρειάζεται να προηγηθεί η κατοχύρωση των πνευματικών δικαιώματων του έργου σε συμβολαιογράφο. Στη συνέχεια, η πρόταση θα μελετηθεί από ειδική επιτροπή αξιολόγησης, που θα αποφασίσει υπέρ ή κατά. Αν το βιβλίο δρομολογηθεί σε πραγματική έκδοση, το θέμα της ηλικίας και άλλα ζητήματα (π.χ. επίπεδο γνώσεων, χρήση κειμένων άλλων δημιουργών, κ.ά) θα εξεταστούν από επιμελητές.

Επεξηγήσεις για το σχεδιασμό του παιδικού βιβλίου

Η Δρ Σοφία Στρατή, στις ΣΚΟΠΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ του μαθήματος ΣΛΒ γράφει ότι, μέσω του σχεδιασμού του βιβλίου **επιδιώκεται: "η ανάδειξη και η καταξίωση του γραφιστικού έργου ως δημιουργικού συνδυασμού και πρωτότυπης σύνθεσης εικονικών και λεκτικών μηνυμάτων"**.

Παρατηρώντας τον κόσμο γύρω μας, η **"εικόνα"** που αντιλαμβάνεται και κατανοεί ο καθένας είναι διαφορετική. Ουσιαστικά βλέπουμε αυτό που μας προκαλεί το ενδιαφέρον και την προσοχή, σκεπτόμαστε και δημιουργούμε ιδέες. Η δημιουργία εικόνων για ένα βιβλίο λέγεται εικονογράφηση και αποτυπώνει το εικονικό μήνυμά του. Ταυτόχρονα, η εικόνα αναδεικνύει το κείμενο, επομένως αποτελεί σημαντικό μέσο στη μετάδοση των λεκτικών μηνυμάτων. Για το λόγο αυτό, το εικαστικό σύνολο ενός εικονογραφημένου βιβλίου ολοκληρώνεται με την επιλογή κατάλληλης γραμματοσειράς, η οποία έχει στόχο να κάνει τον αναγνώστη και "θεατή" του κειμένου. *"Πρόθεση των συντελεστών είναι όπως λέξεις και εικόνες παρακινήσουν το παιδί στο να γυρίσει όλες τις σελίδες του βιβλίου με ενδιαφέρον και όχι για μία μόνο φορά"* (Ασωνίτης, 2001, σ.48).

Η εικονογράφηση

Σε κάθε εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο, η εικονογράφηση κι επομένως η τεχνοτροπία της διαδραματίζει ένα σημαντικό ρόλο, με πρωταρχική σημασία να αρέσει στο βασικό κριτή της επιτυχίας της, το μικρό αναγνώστη. *"Η πρότιμη που απολαβαίνει σήμερα η εικόνα δικαιολογείται κατά ένα μεγάλο ποσοστό από τις λειτουργίες της, οι οποίες, κατά κοινή ομολογία, φαίνεται να ανταποκρίνονται στις ανάγκες του σύγχρονου ατόμου για την απόκτηση γρήγορης και ευχάριστης γνώσης"* (Ασωνίτης, 2001, σ. 42).

Σε πολλά εικονογραφημένα παιδικά βιβλία στην Ελλάδα, περιλαμβάνονται απλές και ευκρινείς εικόνες, επειδή, παιδαγωγικά, θεωρείται ότι είναι κατάλληλες για τα παιδιά. Αυτό όμως συνοδεύεται από τον κίνδυνο να τα αντιμετωπίζουμε ως άτομα, που δε μπορούν να σκεφτούν και να πράξουν περίπλοκα (Ασωνίτης, 2001, σ. 62-63).

Το βιβλίο της διπλωματικής εργασίας έχει σκοπό να παρουσιάσει στο παιδί πιο σύνθετες εικόνες, **μοτίβα, εμπνευσμένα από τον Εθνικό Κήπο**.

Λίγα λόγια για το μοτίβο

Ο όρος "μοτίβο" έχει υιοθετηθεί ως μετάφραση του αγγλικού όρου "pattern", για να δηλώσει ένα πρότυπο, ένα υπόδειγμα, μία ευδιάκριτη κανονικότητα της φύσης ή ένα τεχνητό σχέδιο. Το μοτίβο αποτελεί ένα σύνολο από μορφικά ή γεωμετρικά χαρακτηριστικά, τα οποία παραμένουν σταθερά μέσα σε ομάδες σχημάτων ή μεγεθών.

Τα μοτίβα διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: τα επαναλαμβανόμενα και τα αναπτυσσόμενα. Επαναλαμβανόμενα είναι τα μοτίβα που, όπως δηλώνει το όνομά τους, βασίζονται στην επανάληψη και ο πυρήνας τους είναι η μικρότερη επαναλαμβανόμενη αλληλουχία στοιχείων. Τα αναπτυσσόμενα μοτίβα ουσιαστικά είναι ακολουθίες ξεχωριστών στοιχείων που δημιουργούν πλαίσια, καθένα από τα οποία συνδέεται με το προηγούμενο με έναν κανόνα. Έτσι, για την κατανόηση των πρώτων χρειάζεται απλά, να αναγνωριστούν οι διαδοχικοί όροι, ενώ για τα δεύτερα είναι απαραίτητη η ικανότητα αναγνώρισης των επιμέρους δομικών στοιχείων τους και του κανόνα της εικονικής αναπαράστασης αυτών μέσα στο μοτίβο (Δεσλή και Γαϊτανέρη, 2017, σ. 64).

Στο βιβλίο της διπλωματικής εργασίας έχουν αναπτυχθεί μοτίβα και των δύο κατηγοριών. Παράδειγμα επαναλαμβανόμενου μοτίβου είναι αυτό που απεικονίζεται παρακάτω (υπάρχει στη σελίδα 52 του βιβλίου), που αποτελείται από παπαγάλους σε επανάληψη, κατά παράλληλες σειρές α και β. Το φόντο είναι σκούρο μπλε.

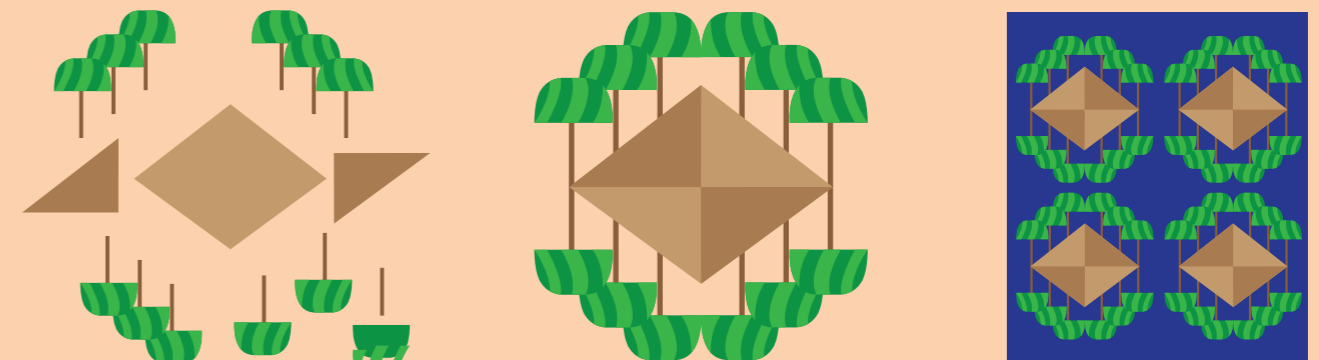

Εικόνα 6α: Μοτίβο ολοκληρωμένο

Εικόνα 6β: Μοτίβο χωρίς φόντο

Εικόνα 6γ: Μοτίβο ασπρόμαυρο

Αντίστοιχα, ακολουθεί παράδειγμα αναπτυσσόμενου μοτίβου (υπάρχει στην 3^η δραστηριότητα, στη σελίδα 74 του βιβλίου). Στην Εικόνα 7α φαίνεται ολόκληρο το τελικό μοτίβο, στην Εικόνα 7β το πλαίσιο που επαναλαμβάνεται σε σειρές και στήλες για τη δημιουργία του μοτίβου και στην Εικόνα 7γ τα επιμέρους στοιχεία που δομούν το πλαίσιο. Το φόντο είναι φωτεινό μπλε.

Εικόνα 7α: Δομικά στοιχεία πλαισίου

Εικόνα 7β: Επαναλαμβανόμενο πλαίσιο

Εικόνα 7γ: Αναπτυσσόμενο μοτίβο

Γενικά, **στο βιβλίο, μεγάλος αριθμός των εικόνων αναπαριστά μοτίβα**. Κάθε μοτίβο προέρχεται από μία φωτογραφία. Στο σχεδιασμό του έχουν διατηρηθεί τα φυσικά χρώματα (του αντικειμένου) της φωτογραφίας, που αποτελεί τη βάση δημιουργίας του, ενώ το φόντο έχει επιλεγεί με γνώμονα τη χρωματική αντίθεση με το μοτίβο.

Μελετώντας την εικονογράφηση μέσα από τα μάτια του σχεδιαστή και του αναγνώστη

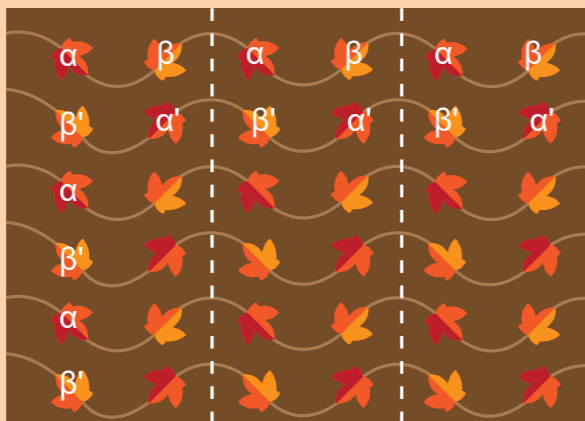
Παρατηρούμε τη μορφή, τις γραμμές, τα σχήματα, τα χρώματα, τη συμμετρία, επιδιώκοντας την εξοικείωσή μας με αυτά. Αναγνωρίζουμε το θέμα, δηλαδή ότι αυτό που βλέπουμε είναι ένα μοτίβο (Εικόνα 8α).

Σε συνδυασμό με τη φωτογραφία προέλευσής του, μπορούμε να ερμηνεύσουμε τον κώδικα επανάληψης και τις δομές αναπαραγωγής του. Το σχετικό μοτίβο που δημιουργήσαμε (Εικόνα 8β) αντιλαμβανόμαστε ότι, παραπέμπει στο φθινόπωρο.

Σκεπτόμαστε να ενσωματώσουμε το μοτίβο σε ένα πολιτισμικό ή κοινωνικό περιεχόμενο. Οι επιδράσεις μας προέρχονται από την εμπειρία, τις γνώσεις και γενικότερα την κοσμοθεωρία. Για παράδειγμα, στην προτεινόμενη συνεργασία με το Χαμόγελο του Παιδιού δείχνουμε πως να τυπωθούν τα μοτίβα σε διάφορα προϊόντα (Εικόνα 8γ).

Εικόνα 8α:
Φυσικό μοτίβο.
Φωτογραφία αναρριχώμενου κισσού που έχει ξεραθεί, πάνω σε κορμό δένδρου, στον Εθνικό Κήπο.

Εικόνα 8β:
Το σχεδιασμένο μοτίβο.
Παράλληλες καμπύλες λεπτές γραμμές χρώματος ανοιχτού καφέ, στις οποίες παρεμβάλλονται φύλλα χρώματος κίτρινου-πορτοκαλί-κόκκινου σε καφέ φόντο. Το μοτίβο αβ-β'α' επαναλαμβάνεται σε σειρές και στήλες.

Εικόνα 8γ:
Εφαρμογή του σχεδιασμένου μοτίβου του κισσού στο εξώφυλλο του σημειωματάριου. Ολοκληρώνεται με ράχη και λάσιχο σε χρώμα κόκκινο.

Τεχνικές εικονογράφησης

Το βιβλίο, αφού βοηθήσει το παιδί να αναγνωρίσει τα μοτίβα, τη συμμετρία τους και την επανάληψη, επιδιώκει να του μάθει πώς να τα σχεδιάζει, με εργαλεία τις γραμμές, τα σχήματα και τα χρώματα.

Οπότε, η χρήση του απλού σχεδίου εδώ ενδείκνυται: ελευθερώνει τη φαντασία του.

Στην εικονογράφηση του βιβλίου εφαρμόζονται δύο μέθοδοι: το απλό σχέδιο (τεχνική, κατά την οποία τα αντικείμενα σχεδιάζονται με σχήματα και χρώματα, χωρίς λεπτομέρειες) και η φωτογραφία.

Η φωτογραφία χρησιμοποιείται κυρίως, για να αναδείξει την πηγή έμπνευσης κάθε μοτίβου και για το διαχωρισμό των κεφαλαίων.

Με λίγα λόγια, **η εικονογράφηση του βιβλίου είναι γενικά, ένα μελετημένο, πρωτότυπο και δελεαστικό κολλάζ απλού σχεδίου και φωτογραφίας.**

Ο σχεδιασμός και η επεξεργασία έχει γίνει ψηφιακά με τα προγράμματα illustrator και In Design. Ένα από τα δυνατά πλεονεκτήματα αυτής της μορφής εικονογράφησης είναι οι απεριόριστες δυνατότητες του ψηφιακού μέσου.

Η τυπογραφία

Επιλογή γραμματοσειρών

Στα κείμενα του βιβλίου χρησιμοποιούνται δύο γραμματοσειρές: η Arial και η Diary Girl.

Η Diary Girl είναι handwriting γραμματοσειρά, που όπως λέει και το όνομά της, δίνει την αίσθηση ότι, κάποιος γράφει και είναι απλή για να την αντιληφθούν τα παιδιά. Επιπλέον, ελκύει το μάτι του αναγνώστη και δίνει την έμφαση που χρειάζεται.

Οι Sans Serif γραμματοσειρές, όπως είναι η Arial, είναι απλές και "στρωτές" και χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον στο κυρίως σώμα των κειμένων. Επιπλέον, έχουν μοντέρνο και καθαρό στυλ, που είναι ιδανικό για κείμενα, που στοχεύουν σε νεότερο κοινό (Ιωαννίδης, 2017), όπως στην περίπτωση του βιβλίου που σχεδίασα, όπου το αναγνωστικό κοινό είναι παιδιά 7 ετών και άνω. Επίσης, το κείμενο είναι χωρισμένο σε ενότητες, οπότε η χρήση sans serif γραμματοσειράς είναι κατάλληλη.

Με βάση τα παραπάνω, στο βιβλίο χρησιμοποιώ την Arial για το βασικό κείμενο, τις υποσημειώσεις του και τις λεζάντες των εικόνων, ενώ τη Diary Girl για τον τίτλο του βιβλίου, τους υπότιτλους, την αρίθμηση των σελίδων και τα λόγια του Μπλάκυ Γκρέι (το κουνέλι - κάτοικο του Εθνικού Κήπου).

Μεγέθη γραμμάτων

Ανάλογα με το είδος (π.χ. τίτλος, βασικό κείμενο, λεζάντα κ.λπ.) χρησιμοποιούνται διαφορετικά μεγέθη και βάρη γραμμάτων, καθώς και διαφορετικές μορφές στοίχισης. Για την αναγνωσιμότητά τους, ειδικά στο βασικό κείμενο έχουν ληφθεί υπόψη, το μέγεθος της σελίδας που είναι A₄ και τα αποτελέσματα από έρευνες, που έχουν γίνει για τη **σχέση που υπάρχει μεταξύ της ηλικίας του αναγνώστη και του μεγέθους του τυπογραφικού στοιχείου. Ο μέσος όρος μεγέθους για τις ηλικίες 7 ετών και άνω είναι 12 στιγμές.**

Επίσης, στατιστικές δείχνουν ότι, η βέλτιστη χρήση τυπογραφικών στοιχείων για ευανάγνωστο κείμενο είναι: α) όρθια πεζά για το κυρίως κείμενο, β) πλάγια για μερικές ειδικές φράσεις, τεχνικούς όρους κ.λπ., γ) κεφαλαία όρθια για τίτλους (Κατσουλίδης, 2000, σ. 49-50). Στο βιβλίο εφαρμόζονται τα (α) και (β), αλλά στους τίτλους χρησιμοποιούνται πεζοκεφαλαία γράμματα.

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι γραμματοσειρές που χρησιμοποιήθηκαν στο βιβλίο:

Diary Girl

A B Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω
α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Arial Regular

A B Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω
α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Arial Bold

A B Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω
α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Arial Italic

A B Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω
α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Arial Italic Bold

A B Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω
α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Ενσωματωμένα εικονίδια και ψηφιακά στοιχεία σε εξώφυλλο και οπισθόφυλλο

Στην εικονογράφηση του εξώφυλλου του βιβλίου έχει προστεθεί το σήμα-λογότυπο του Οργανισμού Χαμόγελο του Παιδιού (Εικόνα 9), διότι μέρος των εσόδων από τις πωλήσεις του θα διατεθούν εκεί. Επίσης, στο πλαίσιο προώθησης του βιβλίου, έχουν προσφερθεί τα δικαιώματα συγκεκριμένων εικονογραφήσεων των μοτίβων του, με σκοπό να εφαρμοστούν σε διάφορα προϊόντα (π.χ. μπλούζες, γραφική ύλη, θήκες κινητών τηλεφώνων, πάνινες τσάντες), οι πωλήσεις των οποίων θα ενισχύσουν επιπλέον το έργο του Οργανισμού.

Στο βιβλίο υπάρχει διαδραστικά ενσωματωμένο έντυπο, που στην α' όψη περιλαμβάνει ενημερωτικό υλικό, σχετικά με τις δράσεις του Χαμόγελου για τη φροντίδα του παιδιού και στη β' όψη απεικόνιση των προτεινόμενων προϊόντων με μορφή καταλόγου.

Στο οπισθόφυλλο υπάρχει ο Διεθνής Μοναδικός Αριθμός Βιβλίου (ISBN), που αντιστοιχεί σε ένα μηχαναγνώσιμο ραβδοκώδικα (Εικόνα 10). Αποδίδεται σε κάθε μοναδικό τίτλο και λειτουργεί ως ταυτότητα του βιβλίου, τόσο για την εμπορική διακίνησή του, όσο και για τη βιβλιογραφική αναζήτησή του.

"Ανάμεσα στις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις της σύγχρονης εποχής, το ψηφιακό μέλλον πρωταγωνιστεί δίνοντας ώθηση στη ραγδαία διάδοση και διάχυση της γνώσης, της καινοτομίας και των υπηρεσιών. Στο χώρο των Γραφικών Τεχνών αναδύεται ο σχεδιασμός και η παραγωγή των νέων σύγχρονων εντύπων [...] περιλαμβάνουν ενσωματωμένα ψηφιακά στοιχεία, που δίνουν τη δυνατότητα στους χρήστες να συνδεθούν με πληροφοριακό υλικό ιστοσελίδων, μέσων κοινωνικής δικτύωσης, blogs, κ.λπ." (Στρατή, 2018).

Ένα από αυτά είναι το QR CODE (Εικόνα 11). Το εικονίδιο αυτό συνδέει το βιβλίο με επιπρόσθετο οπτικοακουστικό υλικό, το οποίο δε βρίσκεται στις σελίδες του, αλλά συνήθως είναι αποθηκευμένο online στην ιστοσελίδα των εκδόσεων του βιβλίου. Στο παρόν βιβλίο, το QR θα προβάλλει, άμεσα και εύκολα στην οθόνη οποιασδήποτε φορητής συσκευής, το χάρτη του Εθνικού Κήπου και τις πληροφορίες του από την ιστοσελίδα του Δήμου Αθηναίων.

Εσωτερικά του εξώφυλλου και οπισθόφυλλου υπάρχει το δισέλιδο διακοσμητικό φανζίν (ταπετσαρία), που βρίσκεται στη σελίδα 26 του εντύπου. Η μία σελίδα του είναι σταθερή επάνω στο σκληρό εξώφυλλο/οπισθόφυλλο και η άλλη ελεύθερη, ακριβώς πριν ξεκινήσει το κείμενο. Τα φανζίν: "σύμφωνα με τον Shulevitz μοιάζουν με μουσικό χαλί που απλώνεται στο βάθος μιας εκπομπής λόγου" (Γιαννικοπούλου, 2016, σ. 200).

Εικόνα 9: Σήμα-λογότυπο του Οργανισμού

Εικόνα 10: Διεθνής Μοναδικός Αριθμός Βιβλίου (ISBN)

Εικόνα 11: QR CODE

Προώθηση του βιβλίου σε διάφορα μέσα

ΣΤΙΣ ΣΚΟΠΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ του μαθήματος ΣΛΒ επιχειρείται: **"Η ολοκληρωμένη παρουσίαση μελέτης και σχεδιαστικών προτάσεων για τη συγκρότηση λογο-τεχνικού βιβλίου, την αφίσα βιβλιοπροβολής, καθώς και την ευρύτερη προώθηση"**.

Διεξοδικά, την: "ανάλυση της έννοιας της διενέργειας επικοινωνίας μηνυμάτων που εκπέμπονται από διαφορετικά μέσα προβολής και ενημέρωσης" επιχειρεί η Δρ Σοφία Στρατή, στο μάθημα: Εταιρική Ταυτότητα, Δ' Εξάμηνο σπουδών. Σύμφωνα με τον ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ, η προώθηση συμπεριλαμβάνει θέματα σχετικά με: **"σχεδιασμό προωθητικών ενεργειών εταιρίας, προϊόντος ή υπηρεσίας σε διάφορα μέσα ενημέρωσης και προβολής των εφαρμογών τους"**, καθώς και μελέτη σχετικά με το: **"σχεδιασμό εταιρικών και ενημερωτικών ή διαφημιστικών εντύπων για εταιρία, προϊόν ή υπηρεσία"**.

Στο μάθημα που διδάσκει η ίδια καθηγήτρια: Γραφιστικές Εκφράσεις σε Περιβάλλοντα, Η' Εξάμηνο σπουδών, μεταξύ άλλων επιδιώκεται: **"η κατανόηση των σύγχρονων σχεδιαστικών τάσεων της γραφιστικής και της εικονογράφησης και γενικότερα των σημερινών εξελίξεων της τέχνης, της επιστήμης και της τεχνολογίας, αλλά και ειδικότερα της μελέτης και κατασκευής χωρικών στοιχείων ενημέρωσης και προβολής"**.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα αυτά, καθώς και το πόσο σημαντική είναι: **"η έγκαιρη πληροφόρηση και η απευθείας επικοινωνία με τον αναγνώστη ή τον δυνάμει αναγνώστη, σε συδυασμό με την αποτελεσματική προώθηση"** (Μπάνου, 2012, σ. 85), ο σχεδιασμός της προώθησης του βιβλίου θα περιλαμβάνει:

A) Πρωτότυπο διαδραστικό έντυπο, ενημερωτικό για τον Εθνικό Κήπο. Μολονότι βρίσκεται ενταγμένο στο εσωτερικό του βιβλίου, αξίζει να γίνει ξεχωριστή αναφορά σε αυτό. Ανήκει και στις προωθητικές προτάσεις, διότι ο τρόπος ένταξής του στο βιβλίο επιτρέπει την ανεξάρτητη χρήση και τη μεμονωμένη διανομή του.

Το έντυπο έχει συνταχθεί και σχεδιαστεί με αρχές, που αναδεικνύουν ότι: **"ενέχει συμπυκνωμένα επιλεγμένα χαρακτηριστικά της κουλτούρας και του περιβάλλοντος για το οποίο είναι σχεδιασμένο"** (Στρατή, 2018), τα οποία εμπλουτίζουν και κάνουν την προβολή του Εθνικού Κήπου ως αξιοθέατο της πόλης, ελκυστική στα παιδιά, δηλαδή στο βασικό αποδέκτη του σχεδιασμού. Τέτοια στοιχεία είναι: σχέδια πουλιών, ζώων, φυτών και μνημείων, τα οποία συνοδεύουν τις πληροφορίες για το χώρο, που βρίσκονται στην α' όψη του εντύπου και προέρχονται από επεξεργασία σχετικών βιβλιογραφικών αναφορών.

Στη β' όψη του υπάρχει ο θεματικός χάρτης του Εθνικού Κήπου, σχεδιασμένος από την αρχή με το πρόγραμμα illustrator.

B) Έντυπο σχεδιασμένο για προτεινόμενη συνεργασία με τον Οργανισμό Χαμόγελο του Παιδιού, που περιλαμβάνει προτάσεις διαφόρων προϊόντων, στα οποία εφαρμόζονται εικονογραφήσεις των μοτίβων του βιβλίου: μπλούζες, γραφική ύλη, θήκες κινητών τηλεφώνων, πάνινες τσάντες, με προωθητικό μήνυμα: **"Η... μοτιβοτρέλα"**.

"Το σημείο-πόλος έλξης αποδεκτών επικοινωνίας έχει τη δυνατότητα να συμβάλει στοχευμένα στη διενέργεια της επικοινωνιακής λειτουργίας, αν σχεδιαστεί συστηματικά και κατάλληλα προκειμένου να κατευθύνει την πολυσημία του οπτικού ερεθίσματος έτσι, ώστε δυνητικά [...] να επιχειρεί να συμπεριλάβει με ευαισθησία αξίες διαχρονικές και πανανθρώπινες [...] με κατανόηση του ρόλου των περιστάσεων στη μετάδοση πληροφοριών και στην προβολή προϊόντων και υπηρεσιών. [...]"

Η συνύπαρξη των παραπάνω **συμβάλει ουσιαστικά στην αναβάθμιση της καθημερινής ζωής, αφού επηρεάζει όχι μόνο τη μορφή της, αλλά και το αξιακό σύστημα της εποχής και ιδιαίτερα την αισθητική**" (Στρατή, 2018).

Ακολουθώντας και εφαρμόζοντας τις παραπάνω προτάσεις-κατευθύνσεις, στο έντυπο αυτό αφιερώθηκε και σχεδιάστηκε:

- η *α' όψη* ως χώρος ενημέρωσης-αναφοράς στις δράσεις του Οργανισμού Χαμόγελο του Παιδιού για τη φροντίδα του παιδιού, όπου προβάλλονται οι αξίες, που διέπουν την προσπάθεια για αντιμετώπιση προβλημάτων και αναβάθμιση της καθημερινής ζωής των παιδιών και των οικογενειών τους. Το κείμενο προέρχεται από επιμελημένη επιλογή-σύνθεση πληροφοριών, που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Οργανισμού.
- η *β' όψη* ως χώρος διαφημιστικής απεικόνισης των προτεινόμενων προϊόντων, με μορφή καταλόγου παρουσίασής τους ανά είδος.

Γραφιστικά και οι δύο όψεις έχουν αρμονία εικόνων και κειμένου σε στήλες, με την τοποθέτησή τους να γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξυπηρετεί και το δίπλωμα του εντύπου.

Γ) Αφίσα προβολής βιβλιοπαρουσίασης στην Παιδική Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κήπου, όπου οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να **"διαβάσουν"** το βιβλίο και σε γιγαντοοθόνη.

Δ) Αφίσα προβολής εκδήλωσης-event για το βιβλίο, που θα πραγματοποιηθεί σε διαφορετική ημερομηνία στον ίδιο χώρο, κατά την οποία θα λειτουργήσει καλλιτεχνικό εργαστήριο, όπου τα παιδιά θα σχεδιάσουν μοτίβα στο πλαίσιο της γνωριμίας τους με το βιβλίο.

Η αφίσα γενικά, έχει την ικανότητα να αποτυπώνεται στο υποσυνείδητο του ανθρώπου και αποτελεί ένα οικονομικό μέσο διαφήμισης, λόγω του μικρού κόστους εκτύπωσης offset. Άλλο ένα πλεονέκτημά της είναι η δυνατότητα τοποθέτησής της σε πολλούς και διάφορους δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους, γεγονός που την καθιστά προσβάσιμη σε μεγάλο τμήμα του πληθυσμού.

Οι αφίσες Γ) και Δ) πρόκειται να αναρτηθούν σε διάφορους χώρους του Εθνικού Κήπου, όπως σε πίνακες ανακοινώσεων, στην Παιδική Βιβλιοθήκη, καθώς και σε μεγάλα βιβλιοπωλεία του κέντρου της Αθήνας, όπως στον Ιανό, στον πολυχώρο Άγκυρα κ.ά., με σεβασμό στην αισθητική του χώρου και στους νόμους αφισοκόλλησης. Επίσης, θα τοποθετηθούν γιγαντοαφίσες σε στάσεις λεωφορείων, όπου ανανεώνεται διαρκώς το πλήθος του κόσμου. Το μέγεθός τους κάνει αισθητή την παρουσία τους, προσελκύει οπτικά τον περαστικό και λόγω της πλεονεκτικής αυτής θέσης τους μπορούν να γίνουν αντιληπτές, ακόμα και μέσα από ένα εν κινήσει όχημα.

Στην όλη διαδικασία σχεδιασμού αναζήτησης της προώθησης του βιβλίου, βασικό άξονα αποτελεί το γεγονός ότι, η έρευνα για: **"τα στοιχεία της οπτικής επικοινωνίας που προστίθενται στον ιστό της πόλης για πολλούς και διαφορετικούς επικοινωνιακούς λόγους"** να: **"διακατέχεται από την πρόθεση να συμβάλει στην ελκυστικότητα του αστικού τοπίου"**, μιάς και: **"όλα τα χωρικά πολιτισμικά στοιχεία αποτελούν δομικές συνιστώσες που επηρεάζουν τη φυσιογνωμία της πόλης, το δημόσιο χώρο, το περιβάλλον γενικότερα και αντικατοπτρίζουν την αισθητική του ποιότητα"**. Οπότε: **"η τελική διαμόρφωση προτάσεων είναι ιδιαίτερα σύνθετη διαδικασία πολλαπλών σταδίων - απόρροια ωριμότητας θεωρητικής σκέψης και κριτικής κατεύθυνσης της σχεδιαστικής δεινότητας"**, όπου: **"απαιτείται μεθοδευμένη προετοιμασία, οργάνωση και προγραμματισμός"** (Στρατή, Νοέμβριος 2018).

Παρουσίαση βιβλίου, εντύπων και αφισών

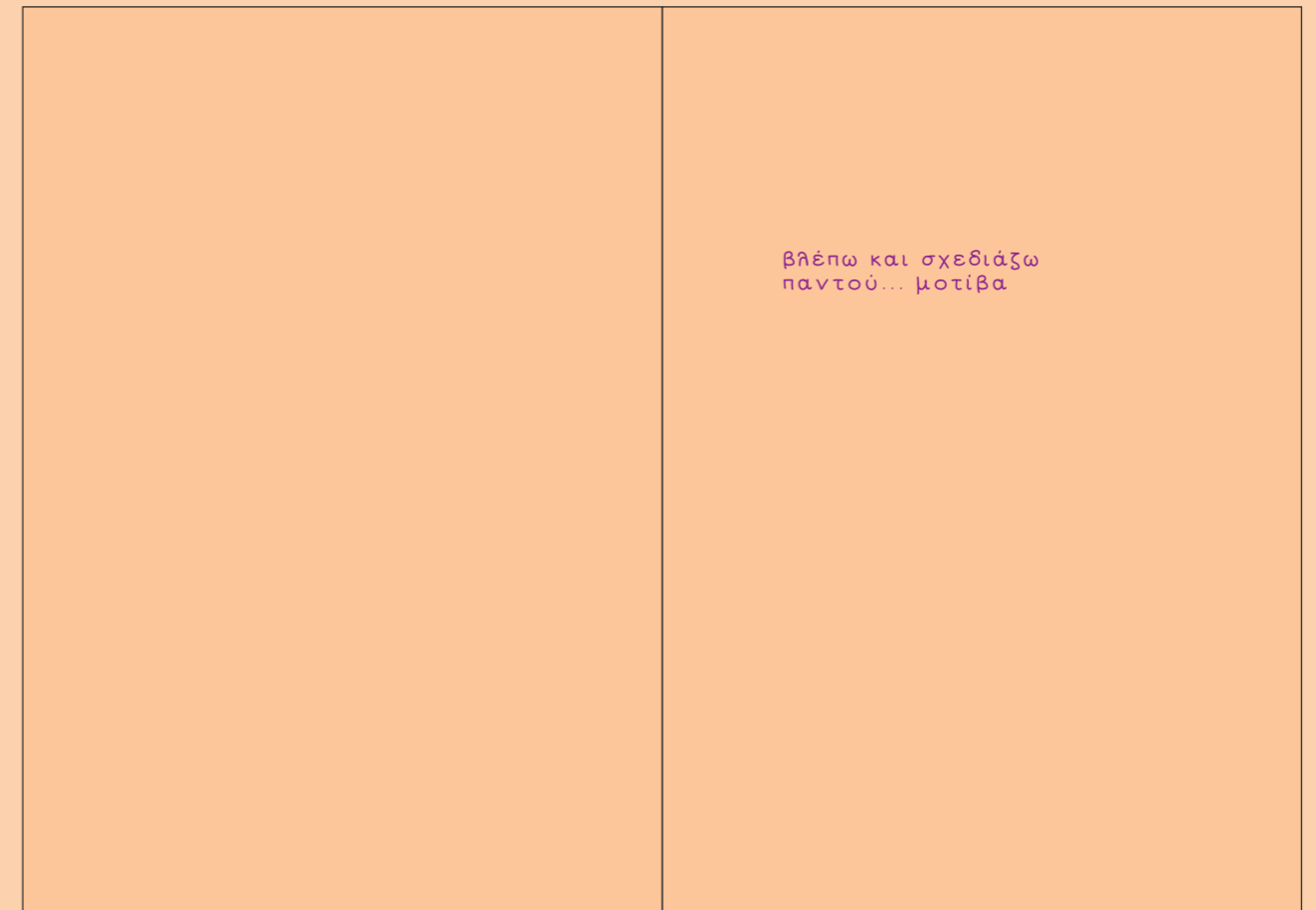

Οπισθόφυλλο

Εξώφυλλο

Φανζίν στο εσωτερικό του εξώφυλλου, με επαναλαμβανόμενο μοτίβο του Μπλάκου Γκρέι

Κένη σελίδα

Ψευδόπιτλος

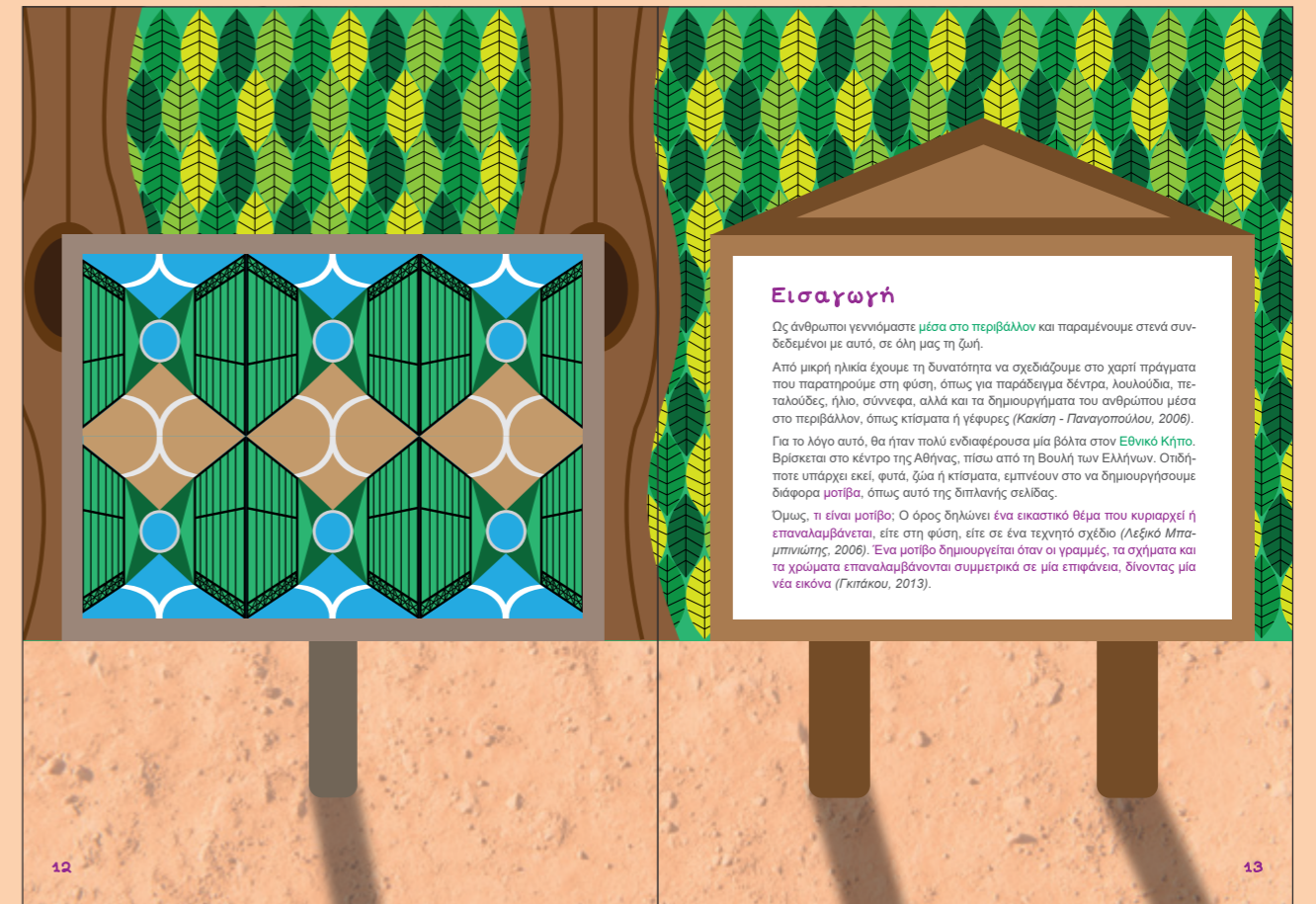
Προμετωπίδα

Μεγάλος τίτλος

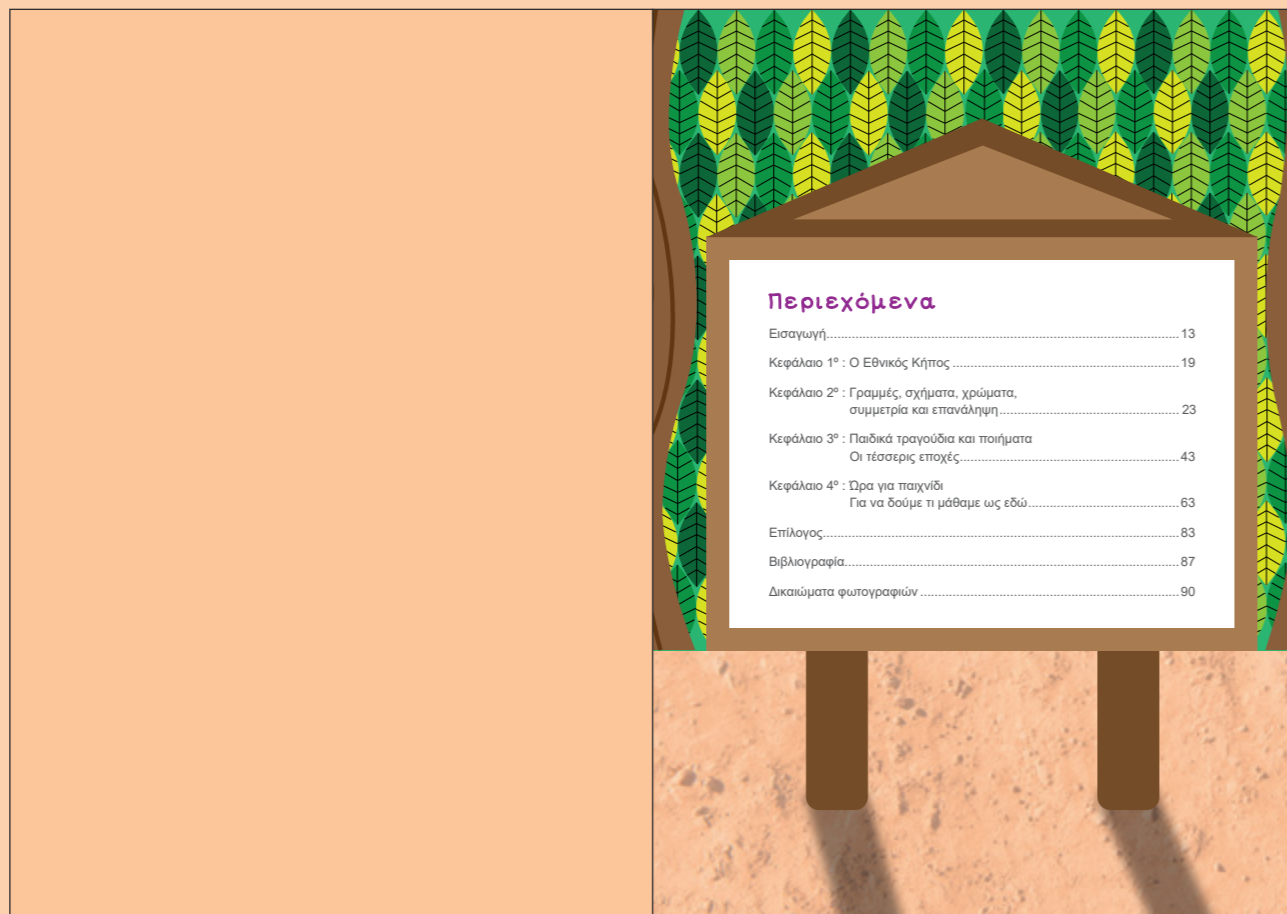
Κενή σελίδα

Αφιέρωση

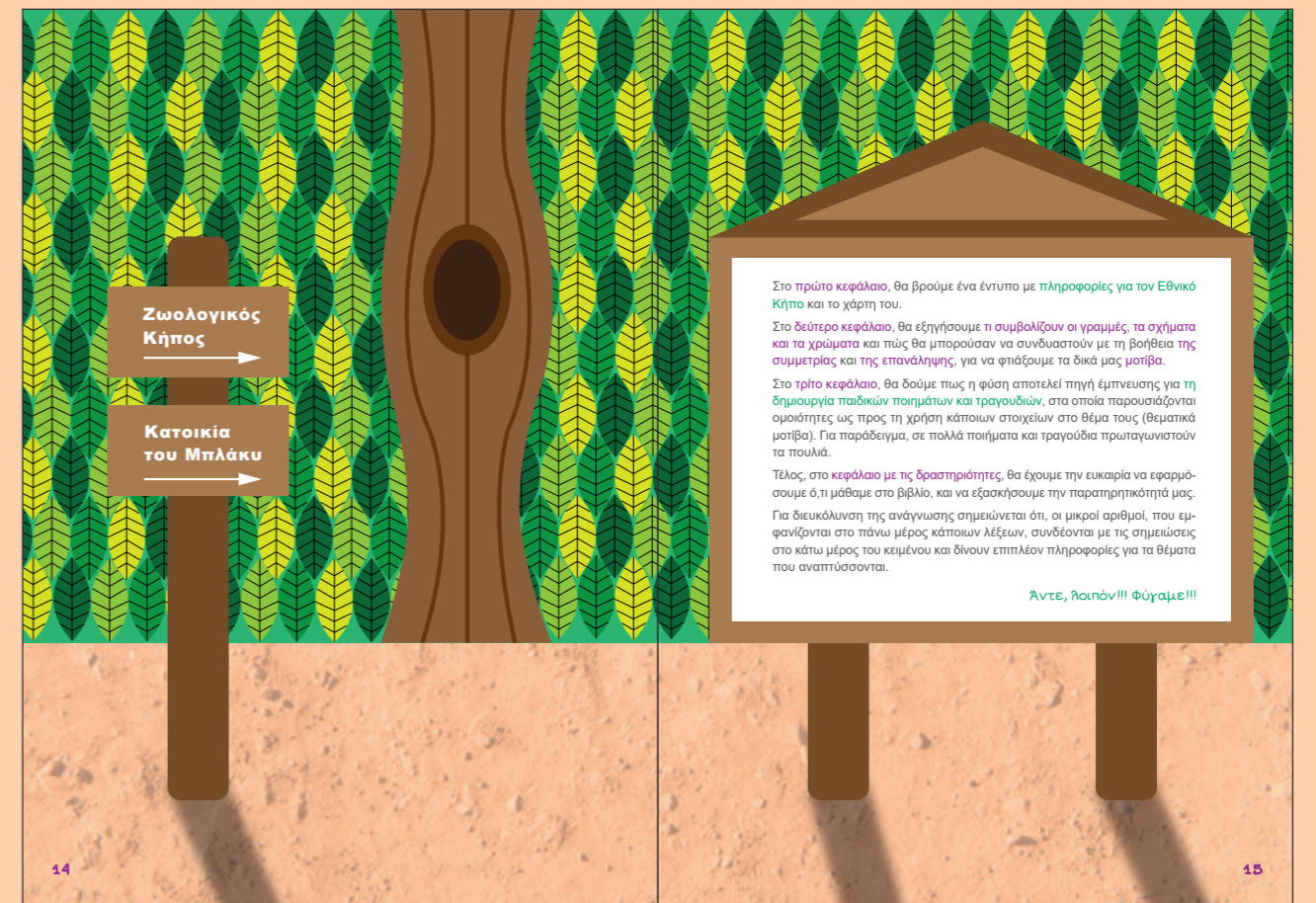
Σελίδα με μοτίβο

Εισαγωγή

Κενή σελίδα

Πίνακας Περιεχομένων

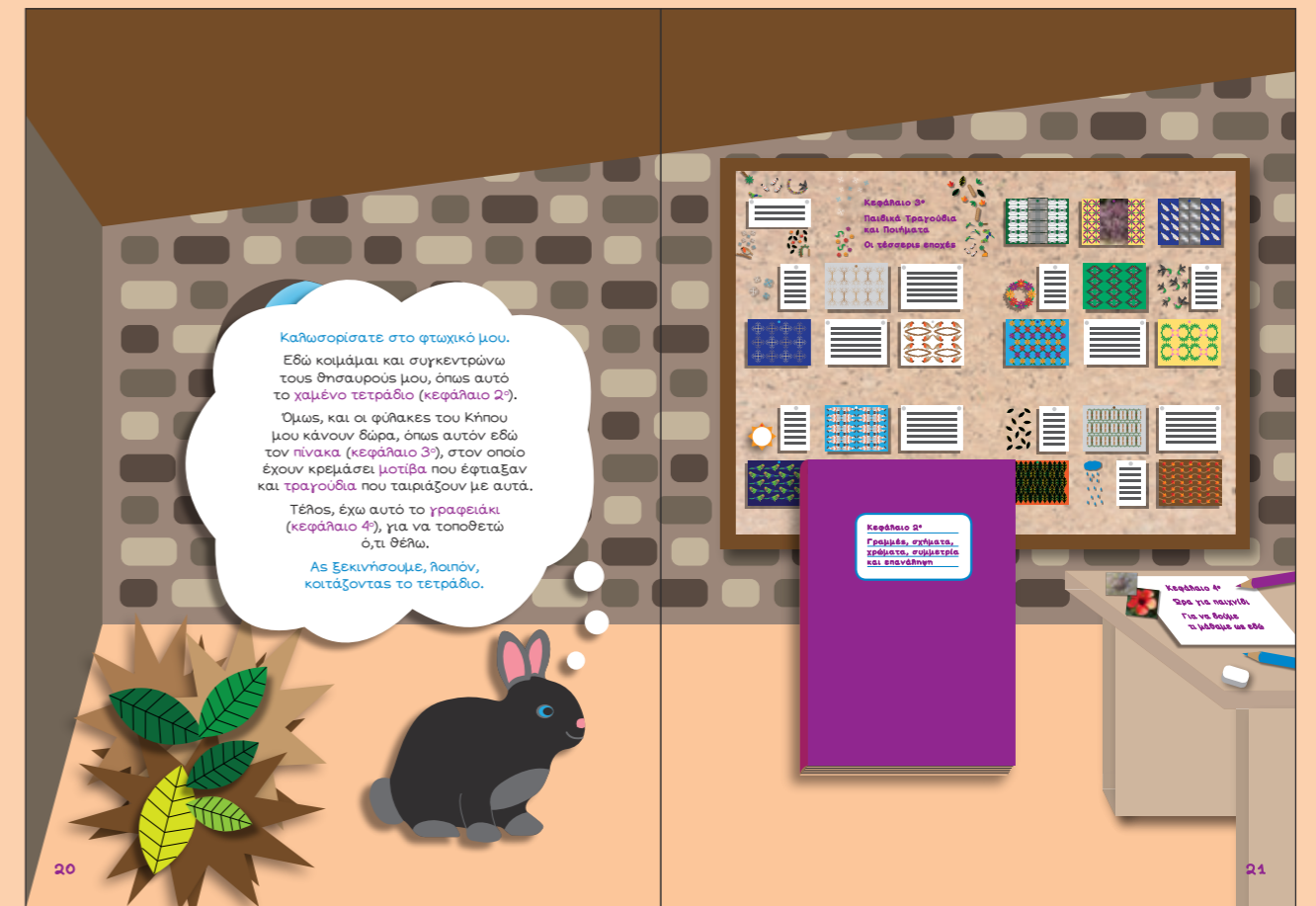

Σελίδα με ξύλινη πινακίδα

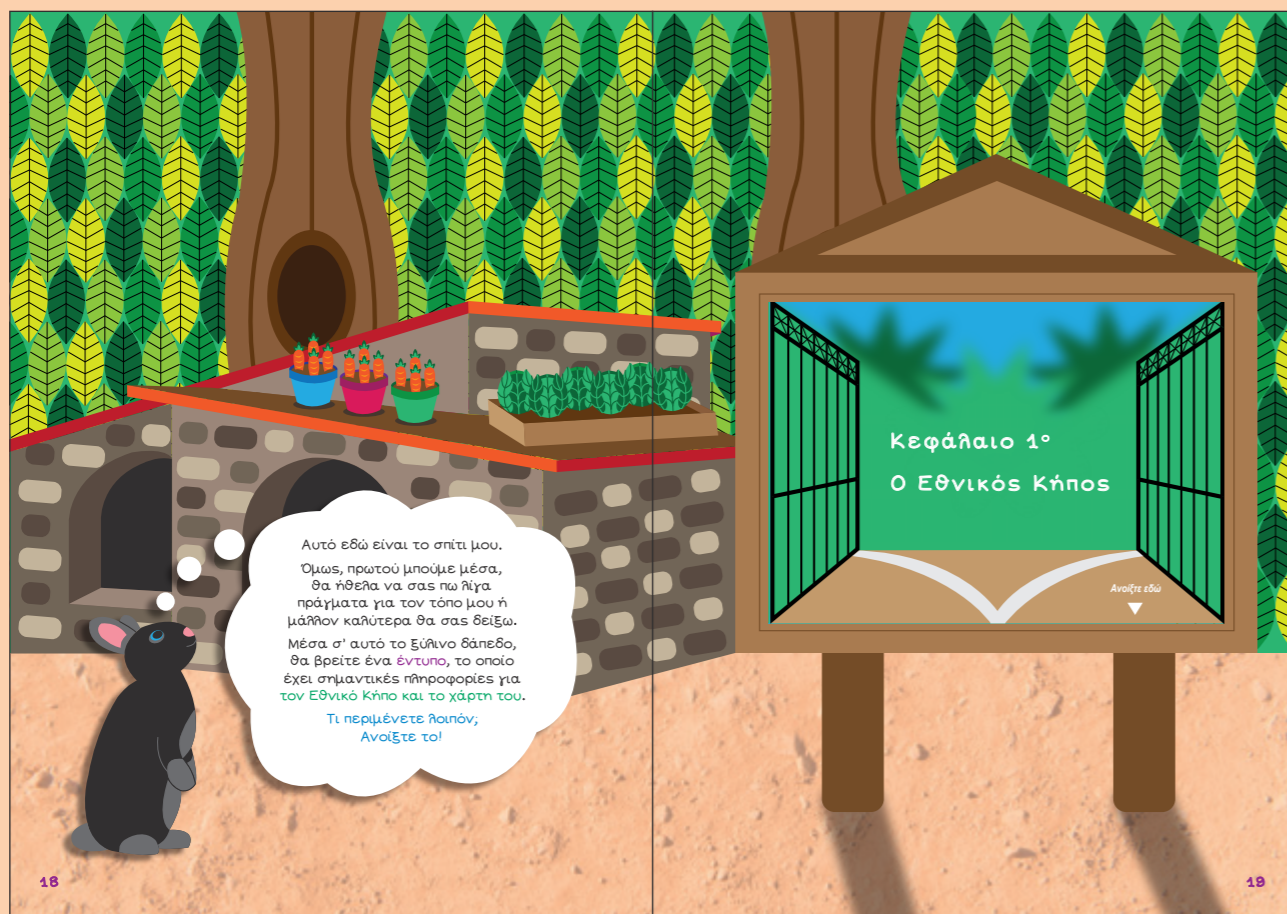
Συνέχεια της Εισαγωγής

Ο Μπλάκυ Γκρέι, το κουνελάκι - κάτοικος του Εθνικού Κήπου συστήνεται

Το εσωτερικό του σπιτιού του Μπλάκυ και η απεικόνιση των υπόλοιπων κεφαλαίων

Το σπίτι του Μπλάκυ και το εξώφυλλο του Α₃ εντύπου που αναφέρεται στον Εθνικό Κήπο

Εισαγωγικό δισέλιδο του 2ου Κεφαλαίου

Αυτός ο χώρος περιλάμβανε έναν ιδιαίτικό κήπο και το ιερό του Διονυσίου Απόλλωνα. Η περιοχή Χρησιμοποιήθηκε για θρησκευτικούς, εκπαιδευτικούς και αθλητικούς σκοπούς.

Στις μέρες μας, ο επικεπτήτης του Κήπου μπορεί να δει αρχαία ερείπια, κίονες και μωσαϊκά (Τσιμ-βάκης, 2016: 20 - 22).

Ανοίξτε εδώ

2

- Πότε δημιουργήθηκε, από ποιόν και ποιό ήταν το πρώτο του όνομα;

Την εποχή που βασίλευε ο **Οθωνας Α'** (1832 - 1862), η σύζυγός του, η **Αμαλία** ήθελε ένα μέρος, για να περνάει το χρόνο της.

Το **1840**, η **Αμαλία** έδωσε εντολή να δημιουργηθεί ένα πάρκο δίπλα στα **Ανάκτορα** (στο συγκεκριμένο κτήριο στεγάζεται πλέον η Βουλή των Ελλήνων), που θα περιλάμβανε **πολλά είδη φυτών από την Ελλάδα και το εξωτερικό.**

Ο **Εθνικός Κήπος** τότε ονομαζόταν **Κήπος της Αμαλίας** ή **Βασιλικός Κήπος** (Γκόνης και Στραύλια, 2019), (Ντακούλα, 2018). (Πάπυρος Λαρούς Μπριτάνικα, 1996: 267 - 271).

Ανοίξτε εδώ, για να δείτε το χώρο

3

- Τι μπορούμε να επισκεφθούμε σήμερα στον Εθνικό Κήπο;

- **μεγάλη ποικιλία φυτών, θάμνων και δέντρων.** Είναι πάρα πολλά, που στο τέλος χάνεις το μέτρημα.
- σε περιοχές του Κήπου υπάρχουν πολλά αγάλματα, που αναπαριστούν **προσωπικότητες της τέχνης και της πολιτικής ζωής του τόπου,** όπως ο **Αριστοτέλης Βαλαωρίτης, ο Ιωάννης Καποδίστριας, ο Διονύσιος Σολωμός, ο Ζαν Μαρτέν, ο Ιωάννης-Γαβριήλ Ευνόφρος και ο Σπυριδών Σαϊμάρας.**
- το **Βοτανικό Μουσείο,** αλλά δυστυχώς είναι κλειστό, επειδή είχε πάθει πολλές ζημιές από το σεισμό του 1999.
- το **καφενείο,** για να πίνουν οι μεγάλοι τον καφέ τους και οι μικροί το χυμό τους.
- **μία παιδική χώρα** για αμέτρητες ώρες παιχνιδιού.
- **την παιδική βιβλιοθήκη,** όπου τα παιδιά μπορούν να δανείσουν πάρα πολλά βιβλία και να ζωγραφίσουν ό,τι θέλουν και
- το **ζωολογικό κήπο,** ο οποίος έχει διάφορα πουλιά και ζώα όπως πέττες, παγώνια, κουνέλια και τρόλους. Επιπλέον, υπάρχουν **Αιγνοβάτες** με χυσοόψαρα και χελωνίτσες.

(Γκόνης και Στραύλια, 2019), (Ντακούλα, 2018)

Ανοίξτε εδώ

1

Κεφάλαιο 1ο

Ο Εθνικός Κήπος

Βιβλιογραφία:

- Γκόνης, Γ. και Στραύλια, Ε. (2019). *Εθνικός Κήπος: Περίπατος Μεσημέρις - 20+1 Στάσεις*. Αθήνα: Άγρα
- Ντακούλα, Ε. (2018). Ο Εθνικός μας Κήπος: *Athens Voice*. (τεύχος 659). https://www.athensvoice.gr/files/urban-culture/athens/443263_ο-εθνικος-μαε-κηπος
- "Οθων Α'". (1996). *Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος Λαρούς Μπριτάνικα*. (τόμος 46, σ. 267 - 271). Αθήνα: Πάπυρος Γραφικαί Τέχναι
- Τοιμβάκης, Ν. (2016). *Εθνικός Κήπος: Ένας τόπος με μικρά κρητο-χινική ιστορία* (σ. 20 - 22). Αθήνα: Εταιρία Φίλων Εθνικού Κήπου

Το έντυπο έχει αναδιπλωθεί σε τρεις κινήσεις. Οι διακεκομμένες γραμμές δείχνουν τα σημεία των πικμάνσεων και την ενδεικτική κατανόηση του διπλώματος. Στο τελικό δίπλωμα, η αρχική όψη του εντύπου είναι η πτυχή 1, δηλαδή το εξώφυλλο.

Για να ξεδιπλωθεί ακολουθούμε την οδηγία "ανοίξτε εδώ", καταλήγοντας στην πτυχή 2, όπου υπάρχει νέα όμοια οδηγία, για να καταλήξουμε στην πτυχή 3. Τέλος, στο τρίτο ξεδίπλωμα καταλήγουμε στη Β' όψη, που ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.

Β' όψη (εσωτερικό εντύπου σε πλήρη ανάπτυξη)

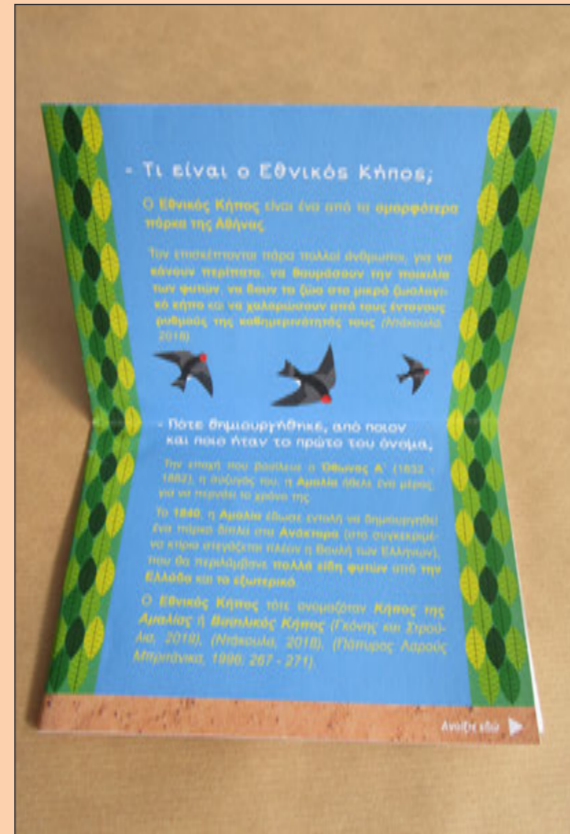
Εδώ, απεικονίζεται ολόκληρος ο χάρτης.
Γενικά, ο χάρτης λειτουργεί για να δουν τα παιδιά όλον τον Εθνικό Κήπο και για να γνωρίζουν ποιά μέρη θα επισκεφτούν, όταν βρεθούν εκεί.

Ένθετο ενημερωτικό έντυπο A₃, που αναφέρεται στον Εθνικό Κήπο Φωτογραφίες

Από πάνω προς τα κάτω:

- Εξώφυλλο εντύπου (πάνω)
- Πτυχή 2 (δεξιά)
- Πτυχή 3 (κάτω)

Γραμμή

Η γραμμή δημιουργείται όταν ενώνουμε δύο σημεία ή όταν θέλουμε να δείξουμε την κίνηση σε ένα χώρο.

Υπάρχουν πολλά είδη γραμμών, αλλά οι πιο βασικές είναι:
 α) η ευθεία¹,
 β) η τεθλασμένη και
 γ) η καμπύλη.

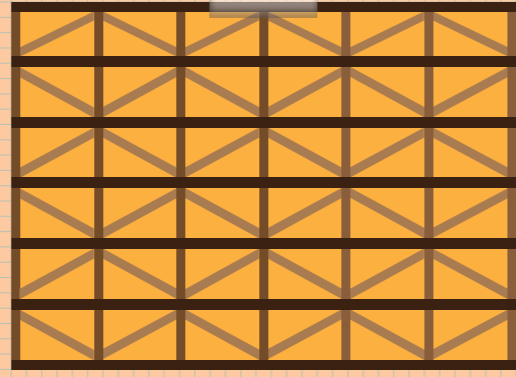
Γενικά με τις γραμμές, ανάλογα με το πώς τις χρησιμοποιούμε στο χώρο, μπορούμε να εκφράσουμε αυτά που νιώθουμε, αλλά και να δείξουμε το περιβάλλον γύρω μας (Κοζάκου, 1988).

1. Ένας διάσημος καλλιτέχνης, ο Πιτ Μόντριαν χρησιμοποίησε γενικά την ευθεία στα έργα του. Μπορείτε να δείτε τη βιογραφία και τα έργα του στην ιστοσελίδα: <https://www.piet-mondrian.org/> (Piet Mondrian Biography, Paintings and Quotes).

Θα φτάσω γρήγορα στον προορισμό μου.

ΑΑΑ!!! Αυτός ο δρόμος είναι πολύ απότομος.

Γουουπππ!!! Έχει πολύ ήπια να ηγνάνεις από εδώ.

α) Ευθεία²

Είναι η γραμμή, που κινείται σταθερά στο χώρο και δεν αλλάζει πορεία.

Στη φύση, δεν υπάρχουν ευθείες γραμμές, αλλά σιδηρόδρομοι χτισμένοι με ευθείες, όπως είναι τα κτίρια και τα στίπια μας.

Η ευθεία χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες:

- α) οριζόντια: είναι η γραμμή, που πάει με τη φορά του ματιού,
- β) κάθετη: είναι η γραμμή, που στέκεται όρθια στο χώρο και
- γ) διαγώνια ή ημίγεια: είναι η γραμμή, που πλαγιάζει στο χώρο και μπορεί να ανεβαίνει, αλλά και να κατεβαίνει.

2. Ο Πιτ Μόντριαν πιστεύει ότι, η οριζόντια και η κάθετη γραμμή συμβολίζουν την ισορροπία και την ανισορροπία. Τα έργα όλα στην ιστοσελίδα: <https://www.piet-mondrian.org/> (Piet Mondrian Biography, Paintings and Quotes).

α) οριζόντια: δηλώνει την ηρεμία, γι' αυτό θυμίζει και την ήρεμη θάλασσα.

β) κάθετη: συμβολίζει τη δύναμη και δηλώνει την ανάπτυξη.

γ) διαγώνια ή ημίγεια: χαρακτηρίζει τα θετικά (ανεβάσμα) και τα αρνητικά (κατέβασμα) συναισθημάτα μας (Καντίνσκι, 1981), (Κοζάκου, 1988).

Η γραμμή

Η ευθεία γραμμή

Σχήμα⁴

Είναι η πορεία της γραμμής από την εκκίνηση της και η επιστροφή της στο ίδιο σημείο.

Στη φύση, υπάρχουν πολλά σχήματα, αλλά και εμείς οι ίδιοι δημιουργήσαμε δικά μας γεωμετρικά ή ελεύθερα σχήματα.

Υπάρχουν τρία βασικά σχήματα:
 α) το τετράγωνο,
 β) το τρίγωνο και
 γ) ο κύκλος.

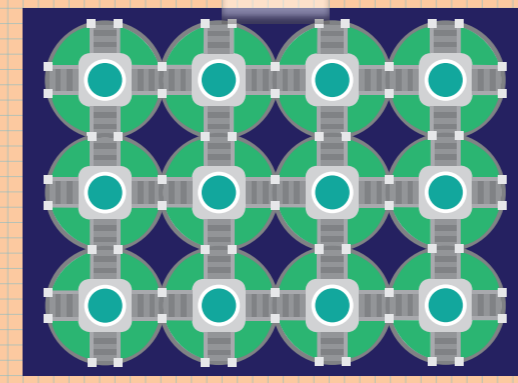
Γενικά, τα σχήματα μπορούν να συνυπάρχουν αρμονικά μεταξύ τους (ίδια χαρακτηριστικά) ή να έρχονται σε σύγκρουση (διαφορετικά χαρακτηριστικά).

4. Στο έργο του Βασίλ Καντίνσκι γίνεται μεγάλη χρήση των σχημάτων. Ο ίδιος λέει ότι, τα σχήματα για εκείνον έχουν μεγάλη συμβολική αξία (<https://www.wassilykandinsky.net/> (Wassily Kandinsky)).

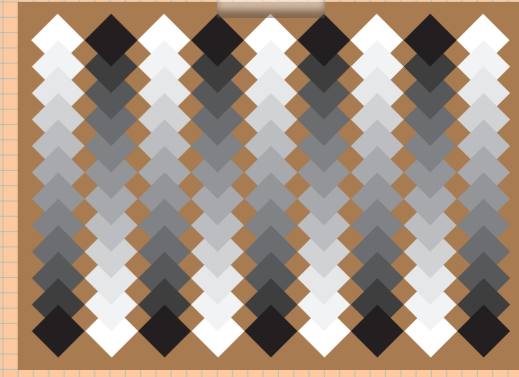
Έχει χώρο, αλλά δε θα βολεύει τη μέση μου.

Πολύ στενά είναι εδώ μέσα και άβολα.

Ααα, πολύ καλύτερα.

Τα σχήματα

α) Τετράγωνο⁵

Είναι το σχήμα, που έχει τέσσερις ίσες πλευρές. Συμβολίζει τη λογική, την τελεότητα και την ισορροπία. Όταν βάζουμε το τετράγωνο οριζόντια, δηλώνει ηρεμία και σταθερότητα, ενώ αν το φέρουμε πλάγια (ρόμβος) δείχνει δύναμη.

Αν στο τετράγωνο μεγαλώσουμε το ίδιο της δύο απέναντι πλευρές του, έχουμε νέο σχήμα το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο. Όταν οι κάθετες πλευρές του είναι μεγαλύτερες από τις οριζόντιες, υπερισχύουν οι ιδιότητες της κάθετης γραμμής. Ενώ, αν γίνεται το ανάποδο, υπερισχύουν οι ιδιότητες της οριζόντιας.

Αν στο τετράγωνο μεγαλώσουμε το ίδιο της δύο απέναντι πλευρές του, έχουμε νέο σχήμα το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο. Όταν οι κάθετες πλευρές του είναι μεγαλύτερες από τις οριζόντιες, υπερισχύουν οι ιδιότητες της κάθετης γραμμής. Ενώ, αν γίνεται το ανάποδο, υπερισχύουν οι ιδιότητες της οριζόντιας.

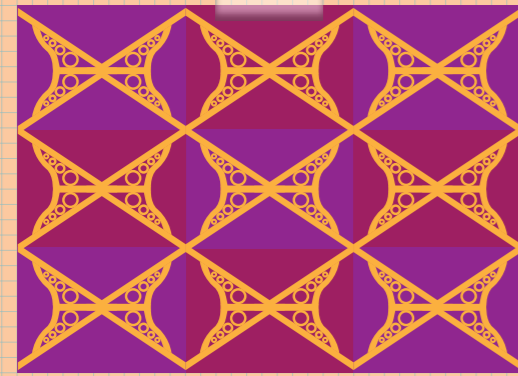
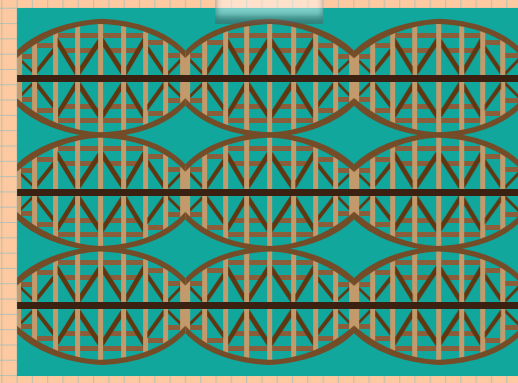
5. Στο έργο του Πιτ Μόντριαν θα δείτε ότι, εκτός από τις γραμμές υπάρχουν κόκκινα, μπλε, κίτρινα τετράγωνα και παραλληλόγραμμα. Γενικά, ήθελε στα έργα του να κυριαρχού η απλότητα (<https://www.piet-mondrian.org/> (Piet Mondrian Biography, Paintings, & Quotes)).

τετράγωνο

ρόμβος

ορθο και ελαττωμένο παραλληλόγραμμο

Το τετράγωνο

β) Τεθλασμένη

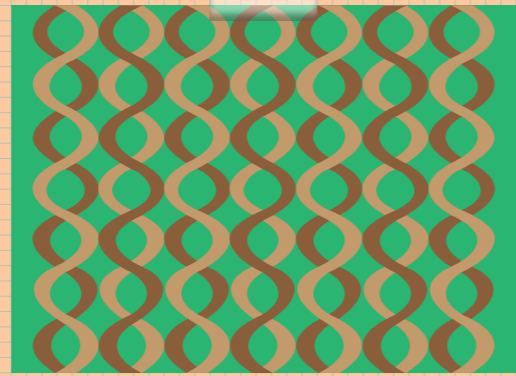
Είναι η γραμμή που έχει διαφορετικές κατευθύνσεις. Με άλλα λόγια, η τεθλασμένη αποτελείται από πολλές ευθείες γραμμές μαζί, που δείχνουν πολλά συναισθήματα, ανάλογα με το πόσο μεγάλες είναι οι διαγώνιες μας. Βασικά, μοιάζει σε να μετράει την έντασή μας, δηλαδή το πόσο χαρούμενοι ή πόσο λυπημένοι είμαστε.

Μηππορ!!! Αυτή η γραμμή με τρομάζει!

τεθλασμένη γραμμή

Η τεθλασμένη γραμμή

γ) Καμπύλη³

Είναι η γραμμή, η αντίθετη της ευθείας, κι αυτό επειδή δεν έχει μια πορεία, αλλά μπορεί να πάει προς πολλές κατευθύνσεις. Στη φύση, υπάρχουν πολλές καμπύλες γραμμές, όπως στα βουνά, στα δέντρα και στα σύννεφα.

Συνήθως, η καμπύλη χαρακτηρίζει την κίνηση, την ελευθερία και τη δύναμη. Επιπλέον, εκφράζει τρυφερότητα, γλυκύτητα, χαλάρωση και ρυθμό. Γι' αυτό και συχνά, τη χρησιμοποιούμε για να δημιουργήσουμε μοτίβα.

3. Ένας διάσημος καλλιτέχνης, ο Βασίλ Καντίνσκι, έχει χρησιμοποιήσει σε πολλά έργα του την καμπύλη γραμμή, επειδή τη θεωρεί πολύ ρυθμική. Τα έργα όλα στην ιστοσελίδα: <https://www.wassilykandinsky.net/> (Wassily Kandinsky).

καμπύλη γραμμή

Η καμπύλη γραμμή

β) Τρίγωνο⁶

Είναι το σχήμα, που έχει τρεις πλευρές. Όταν όλες οι πλευρές του είναι ίσες λέγεται ισόπλευρο τρίγωνο, ενώ όταν οι δύο από τις πλευρές του είναι κάθετες μεταξύ τους λέγεται ορθογώνιο τρίγωνο.

Με το τρίγωνο μπορούμε να εκφράσουμε πολλά συναισθήματα, όπως αποφασιστικότητα (κάθετη γραμμή), ηρεμία (οριζόντια γραμμή) και δύναμη (πλάγια γραμμή).

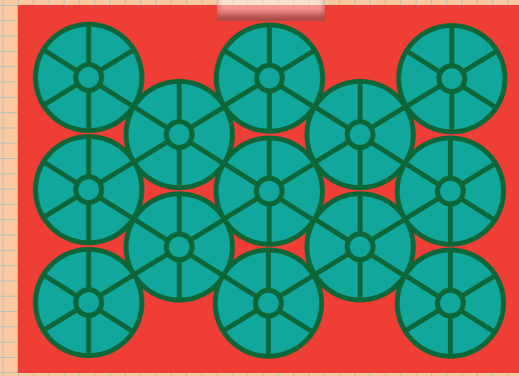
Γενικά, το τρίγωνο δείχνει πράξη, σύγκρουση, κίνηση και κατεύθυνση.

6. Ο Βασίλ Καντίνσκι θεωρεί το τρίγωνο σημαντικό σχήμα, επειδή έχει μεγάλη χρησιμότητα. Δε δείχνει μόνο κίνηση, αλλά έχει πολλούς συμβολισμούς σε διάφορους λαούς και θρησκείες. Μάλιστα για όλα αυτά στο βιβλίο του: Για το Γενεσιολόγιο στην Τέχνη, 1981.

ισόπλευρο τρίγωνο

ορθογώνιο τρίγωνο

Το τρίγωνο

γ) Κύκλος

Είναι το σχήμα, που έχει μια στρεφόμενη γραμμή, που επιστρέφει στο σημείο εκκίνησης της και έχει πάντα ίδια απόσταση από το κέντρο του σχήματος.

Είναι ένα τέλειο, συγκεντρωμένο σχήμα και επειδή δεν έχει ευθείες γραμμές, μοιάζει να κλυδαι στο έδαφος.

Έχει μια απαλή αίσθηση και γι' αυτό συμβολίζει την τρυφερότητα, τη ζεστασιά και την προστασία. Είναι ένα οικείο και φιλικό σχήμα, μας θυμίζει τη γη ή τον ήλιο.

Βέβαια, ο κύκλος μπορεί να αλλάξει σχήμα και να γίνει οβάλ, αλλά δε θα χάσει τις ιδιότητές του.

κύκλος

οβάλ

Ο κύκλος

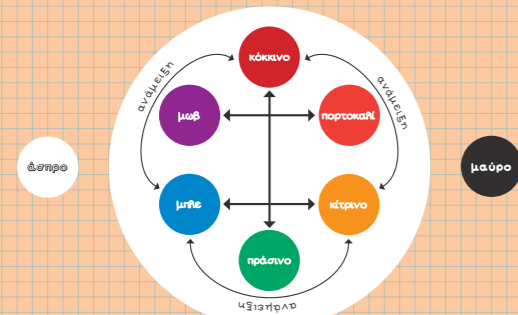
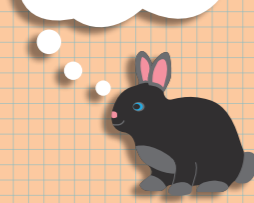
Χρώμα

Τα περισσότερα χρώματα προέρχονται από τη φύση, αλλά και εμείς δημιουργήσαμε τα δικά μας, τα οποία είναι τα **έσπρη** και το **μαύρο**. Υπάρχουν τρία βασικά χρώματα: το **κόκκινο**, το **μπλε** και το **κίτρινο**⁷. Η ανάμειξη τους μας δίνει τα υπόλοιπα χρώματα, για παράδειγμα: **κόκκινο + μπλε = μωβ**.

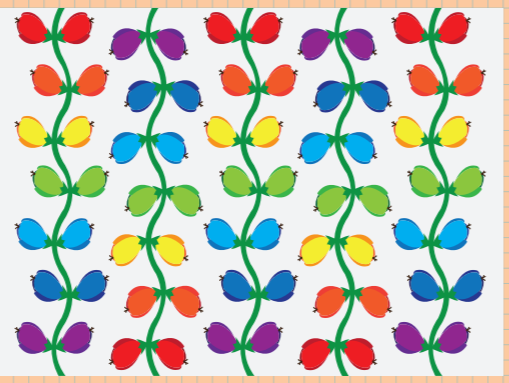
Αντίθετα λέμε τα χρώματα, που δεν είναι συγγενικά μεταξύ τους, όπως είναι το **μωβ** και το **πορτοκαλί**. Ενώ, αρμονικά λέμε τα χρώματα, που είναι παρόμοια μεταξύ τους, όπως είναι το **μπλε** και το **πράσινο**.

⁷ Από τα τρία χρώματα τα χρησιμοποιούν πολλά διάσημα καλλιτέχνες. Μπορείτε να δείτε έργα τους στα βιβλία:
 • *Ιστορία της Τέχνης: Η Δεύτερη Παράδοση*, 2011.
 • *Η Τέχνη από το 1900: Μονταναίος, Αντιμονταναίος, Μπαρμπαντίνος*, 2018.
 Τα περισσότερα πληροφορητές δείτε τη βιβλιογραφία.

Τα βέλη στη μέση του σχήματος είναι για να σας δείξουν τα αντίθετα χρώματα. Ενώ, τα καμπυλωτά για να σας βοηθήσουν να καταλάβετε, ποια χρώματα αναμειγνύετε για να φτιάξετε νέα χρώματα.

Σχήμα: Προσαρμογή από σχεδιάγραμμα, που βρίσκεται στο βιβλίο: *Καντίνσκυ, Β. (1981). Για το πνευματικό στην τέχνη* (σ. 117). Μπέρ.: Μ. Παράσχης, Αθήνα: Νεφέλη.

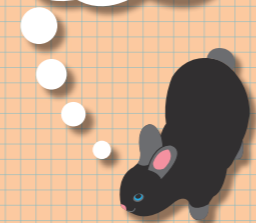

Συμβολισμός Χρωμάτων⁸

Γενικά, τα χρώματα εκπέμπουν δυνατά συμβολικά μηνύματα, που συνδέονται με τα συναισθήματά μας. Ο συμβολισμός των χρωμάτων ποικίλλει σε διαφορετικές κοινωνίες και πολιτισμούς. Για παράδειγμα, το λευκό χρώμα στις χώρες της Ανατολής, όπως στην Κίνα και στην Ινδία συμβολίζει τη θλίψη, ενώ στις χώρες της Δύσης, όπως στην Ελλάδα και στην Ιταλία συμβολίζει την αγνότητα και την καλοσύνη (*Καντίνσκυ, 1981*), (*Καζάκου, 1988*), (*Κρητικού, 2015*).

⁸ Ο συμβολισμός των χρωμάτων έχει βοηθήσει σε πάρα πολλά πρόγματα, ιδιαίτερα στο μαρκετινγκ (διαφήμιση - αγορά). Βασικά, υπάρχει ένα άρθρο γραμμένο από τη Μαρία Κρητικού με τίτλο "Η ψυχολογία των χρωμάτων στο marketing", 2015 [JM (Greek Internet Marketing)], όπου είναι πώς το κάθε χρώμα επηρεάζει θετικά και αρνητικά.

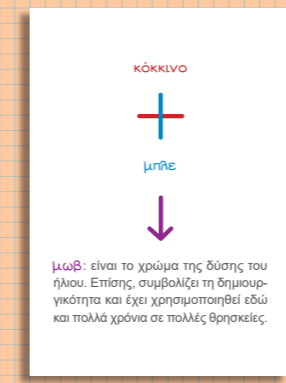
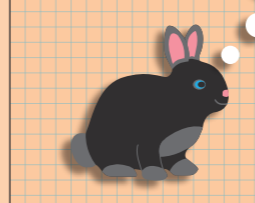
Θραύλα!!!
 Τώρα θα μάθουμε πώς φτιάχνονται τα χρώματα και θα καταλάβουμε τι συμβολίζουν.

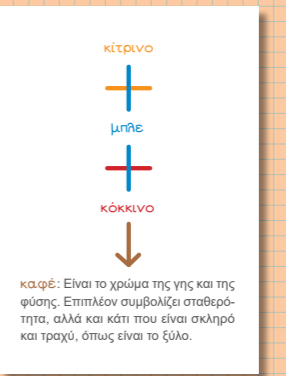
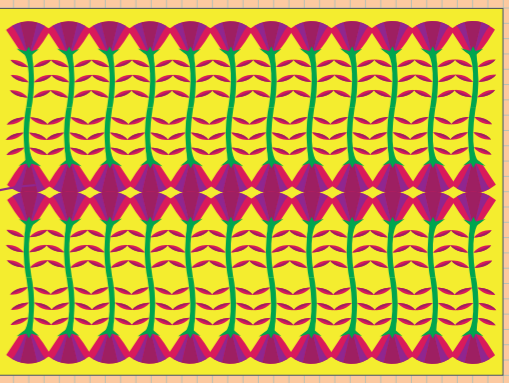
Τα χρώματα

Οι συμβολισμοί των χρωμάτων

Μου άρεσει να βλέπω τον ουρανό να **μωβίζει**, όταν δύει ο ήλιος. Είναι ένα μαγικό θέαμα.

μωβ: είναι το χρώμα της δύσης του ήλιου. Επίσης, συμβολίζει τη δημιουργικότητα και έχει χρησιμοποιηθεί εδώ και πολλά χρόνια σε πολλές θρησκείες.

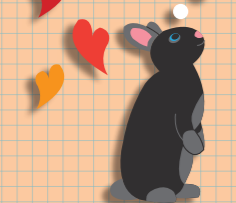
καφέ: Είναι το χρώμα της γης και της φύσης. Επιπλέον συμβολίζει σταθερότητα, αλλά και κάτι που είναι σκληρό και τραχύ, όπως είναι το ξύλο.

Θυμάμαι, όταν ήμουν μικρός, μου άρεσε να σκάβω το χώμα και να βρίσκω διάφορους θησαυρούς.

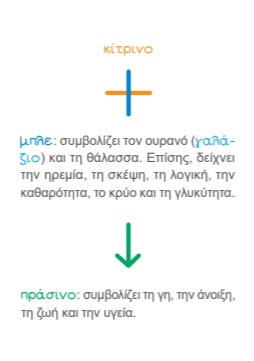
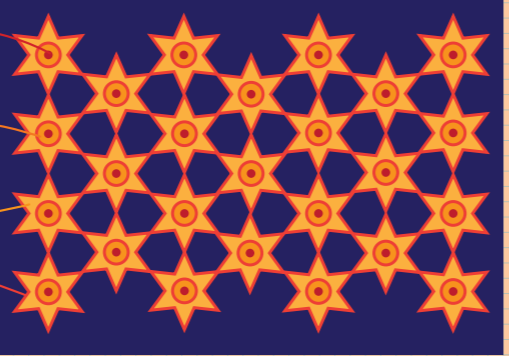

Οι αναμειξεις και οι συμβολισμοί του μωβ και του καφέ

Κάθε φορά που βλέπω αυτά τα τρία χρώματα έχω έντονα συναισθήματα χαράς.

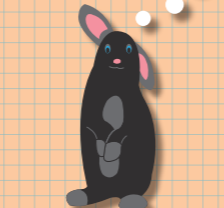

πορτοκαλί: συμβολίζει κι αυτό τη χαρά, την ευτυχία και τη ζεστασιά

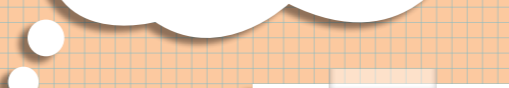
πράσινο: συμβολίζει τη γη, την άνοιξη, τη ζωή και την υγεία.

Έχω ακούσει ότι, το **γαλάζιο** φτιάχνεται, βάζοντας λίγο **έσπρη** στο **μπλε**.

Οι αναμειξεις και οι συμβολισμοί των χρωμάτων: κόκκινο, κίτρινο, πορτοκαλί, μπλε και πράσινο

Το **μαύρο** είναι το χρώμα, που έχει ο ουρανός το βράδυ. Πόσο απέραντο και μακρινό μοιάζει το σμίλναι τη νύχτα!
 Πόσα ταξίδια έχω κάνει σε τόπους μακρινούς στη γη και στον ουρανό, στα όνειρά μου! Η φίλη μου η **Γκόρντι Γουάιτ** με αγαπάει, γιατί είμαι σοβαρός, αν και λίγο ονειροπόλος. Ω, η **Γκόρντι Γουάιτ (Χρυσούλα Λευκή)** είναι η κολλητή μου φίλη στον **Εθνικό Κήπο**. Της πρότεινα να με βοηθήσει, αλλά δεν ήθελε επειδή είναι ντροπαλή.
 Ένα είναι σίγουρο πάντως: το **έσπρη** και το **μαύρο** είναι ένα δυναμικό διδυμο, που το ένα συμπληρώνει το άλλο και δε χωρίζονται ποτέ.
Μηδάκυ + Γκόρντι = φίλοι για πάντα

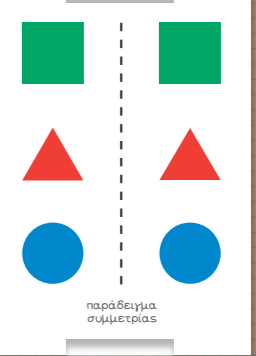
έσπρη: συμβολίζει την καθαρότητα, τη λάμψη, την ειλικρίνεια και την αβωότητα σε κάποιους πολιτισμούς, αλλά και τη θλίψη σε κάποιους άλλους.
μαύρο: Σε κάποιους πολιτισμούς συμβολίζει τη θλίψη και το σκοτάδι. Όμως, ταυτόχρονα εκφράζει τη σοβαρότητα, την αυστηρότητα και τη σταθερότητα.
 Γενικά, αυτά τα δυο χρώματα δεν παράγονται από τα βασικά. Δηλαδή, είναι τεχνητά. Επιπλέον, η ανάμειξη αυτών μας δίνει το γκρι.
γκρι: συμβολίζει την ουδετερότητα, την τεχνολογία, την υπευθυνότητα, την υπομονή και το μοντέρνο.

Ο συμβολισμός του άσπρου, μαύρου και γκρι

Συμμετρία⁹

Τα **μοτίβα** που παρουσιάστηκαν προηγουμένως, αλλά και αυτά που θα δείτε παρακάτω είναι **συμμετρικά**. Τώρα θα σκεφτείτε, τι είναι **συμμετρία**. Με απλά λόγια **συμμετρία** είναι όταν χωρίζουμε μια εικόνα στη μέση και ό,τι σχεδιάζουμε στη μια πλευρά, θα βγει το ίδιο καθρεπτισμένο και στην άλλη (*Λεξικό Μπαμπινιώτης, 2006*).

⁹ Η **συμμετρία** παίζει σημαντικό ρόλο στην τέχνη. Υπάρχει ένας όμιλος που ασχολείται κυρίως με την τεχνική αυτή. Είναι ο **Μασάχης Κορνίλις Έσχερ**. Για να μάθετε περισσότερα για αυτόν, επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του: <https://m.cescher.com/> (M.C. Escher Collection). Βασικά, ο Έσχερ είχε εμπνευστεί από την ισλαμική τέχνη για να φτιάχνει το δικό του μοτίβο. Για να εκπαιδευτούμε τις γνώσεις μας, υπάρχει ένα άρθρο γραμμένο από τον Νικόλα Νταμόν Παπαδημητρίου με τίτλο: "Γεωμετρία και τέχνη στο Ισλάμ", 2014 (Γραφείο Έλε: <https://www.its.gr/itsapi/na/03219>).

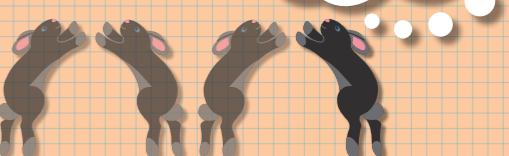

παράδειγμα συμμετρίας

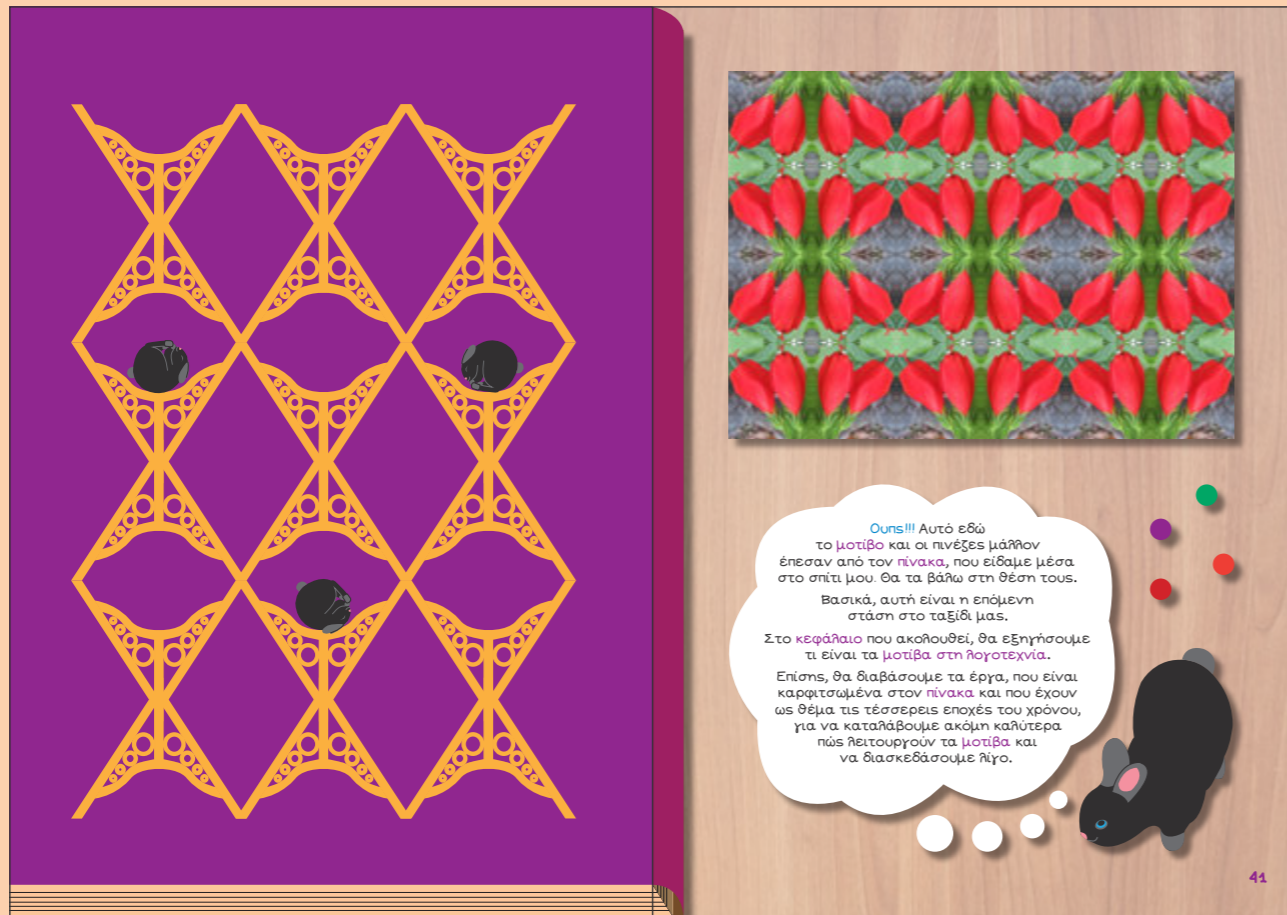
Επανάληψη

Όταν έχουμε χρησιμοποιήσει γραμμές, σχήματα και χρώματα, για να δημιουργήσουμε μια **συμμετρική** εικόνα, το μόνο που μας απομένει να κάνουμε είναι να την επαναλάβουμε πολλές φορές στη σειρά.
 Η **επανάληψη** δίνει ένα σταθερό ρυθμό μέσα στην εικόνα και προκαλεί στο θεατή **συναισθήματα ηρεμίας και χαλάρωσης**.

Βασικά, είναι σαν να βλέπεις ένα χορό σχημάτων μπροστά σου. Άλλωστε, πολλοί χοροί, όπως οι παραδοσιακοί χοροί της Ελλάδας, βασίζονται στη ρυθμική επανάληψη βηματισμών και κινήσεων. **Μοτίβα και στο χορό!**

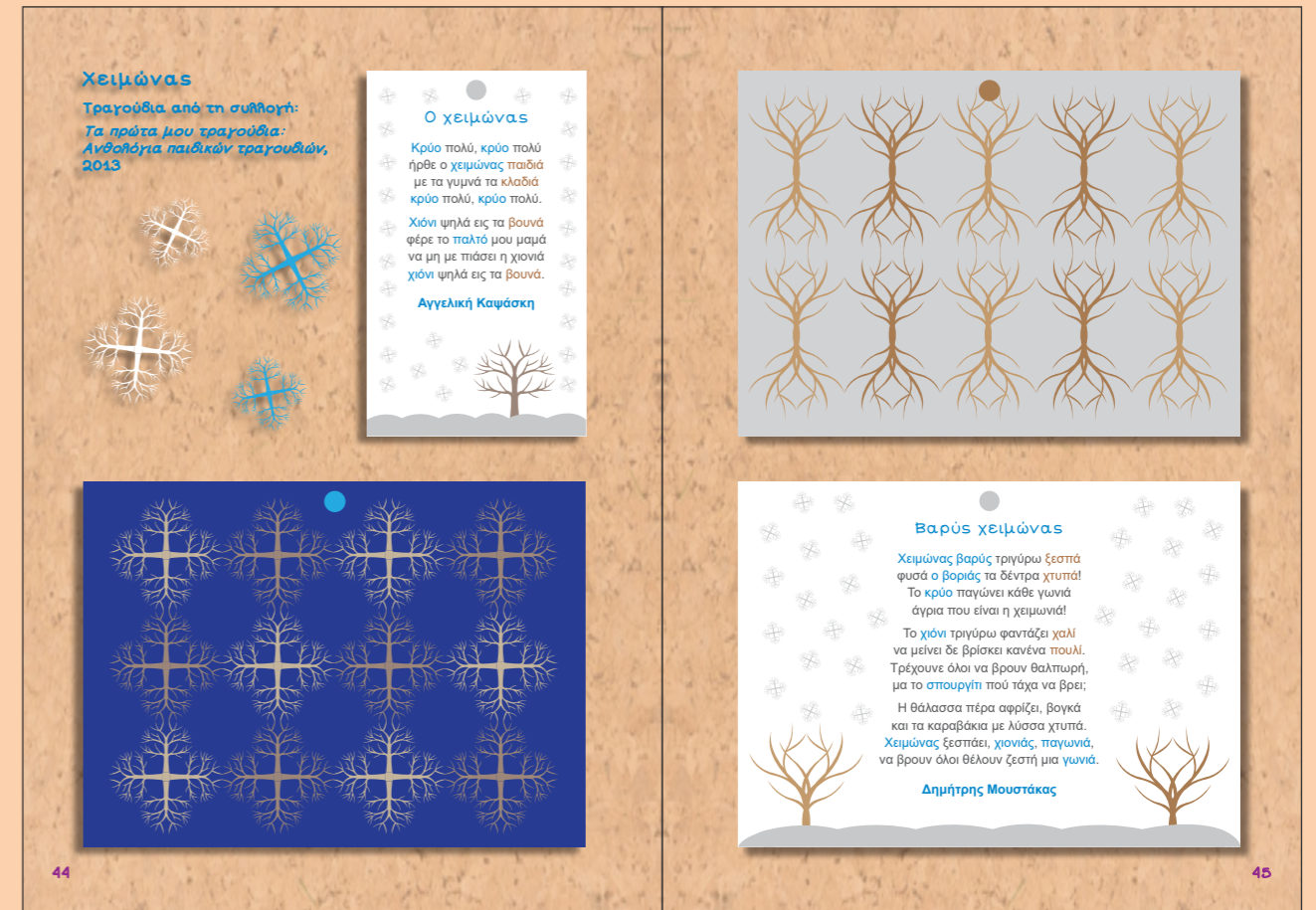

Η συμμετρία και η επανάληψη

Το κλείσιμο του κεφαλαίου

Ο Μπλάκυ εξηγεί τι θα δούμε στο επόμενο κεφάλαιο

Τα δύο πρώτα τραγούδια του χειμώνα και τα μοτίβα τους

Η επεξήγηση του θεματικού μοτίβου

Ο τίτλος του 3^{ου} Κεφαλαίου

Το τρίτο τραγούδι του χειμώνα και το μοτίβο του

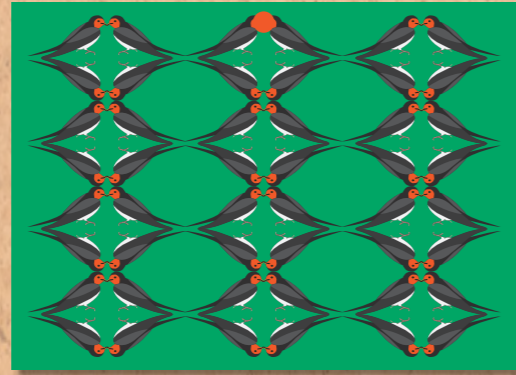
Ο Μπλάκυ μιλάει γενικά για το χειμώνα

Άνοιξη*

Τραγούδια από τη συλλογή:
Τα πρώτα μου τραγούδια:
Ανθολόγιο παιδικών τραγουδιών,
2013

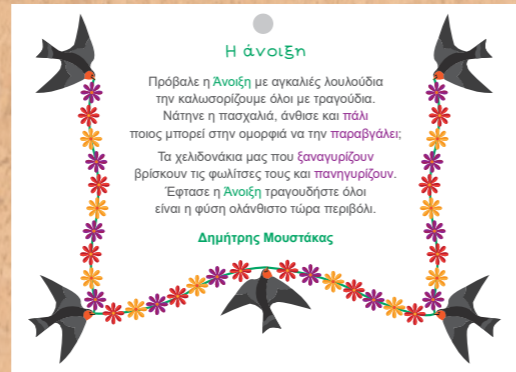
Η άνοιξη προβάλλει
Τα χιόνια έλιωσαν στα βουνά
κι η Άνοιξη προβάλλει
και σα βασίλισσα περνά
με τ' ανθισμένα κάλλη.
Τ' αηδόνια γλυκοκεληδούν
σε δάση μυρωμένα
κι οι πεταλούδες χαιρετούν
τα κρίνα τ' ανθισμένα.
Τα χελιδνία στην παλιά
φωλιά γυρίζουν πάλι
και ψάλλουν με γλυκά λαλιά
της άνοιξης τα κάλλη.
Αγγελική Κοψάσκη

Η άνοιξη

Πρόβαλε η Άνοιξη με αγαλιές λουλουδιά
την καλωσορίζουμε όλοι με τραγούδια.
Νάηγε η Πασχαλιά, άνοιξε και πάλι
ποιος μπορεί στην ομορφιά να την παραβγάλει.
Τα χελιδνάκια μας που ξαναγυρίζουν
βρίσκουν τις φωλιές τους και πανηγυρίζουν.
Έφτασε η Άνοιξη τραγουδήστε όλοι
είναι η φύση ολόκληρη τώρα περιβόδι.

Δημήτρης Μουστάκας

48

49

Τα δύο πρώτα τραγούδια της άνοιξης και τα μοτίβα τους

Καλοκαίρι

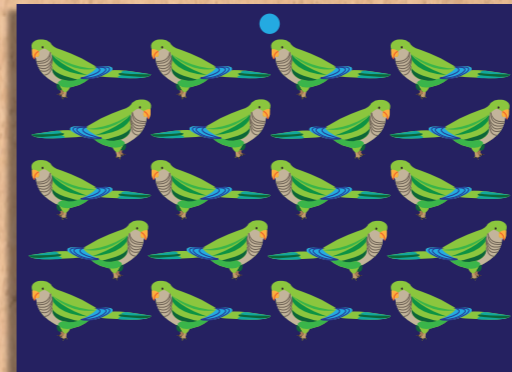
Τραγούδια από τη συλλογή:
Στίχοι, Ποιήματα, Μεταφράσεις:
Τα λουλουδιά της ψυχής μας
(www.stixoi.info)

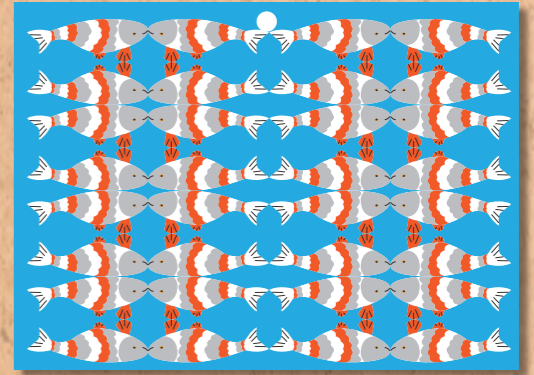
Ο παπαγάλος

Παπαγάλε μου, τι είδες;
τι είδες; τι είδες;
Είδα ένα σπίτι, είδα ένα σπίτι,
είδα ένα σπίτι, την παραλία.
Τι άλλο είδες; Τι άλλο είδες;
Είδα ένα παλάτι, είδα ένα παλάτι,
είδα ένα παλάτι, από αλάτι.

Ελένη Καρατζόλα

52

Ήρθες ξανά γλυκό καλοκαίρι

Καλοκαίρι μου γλυκό
μούχεις πάρει το μυαλό.
Δε μπορώ να κρατηθώ
θα φορέσω στο μαγιό.

Καπελάκι στα μαλλιά,
κουβαδάκι και γυαλιά.
Το σορτσάκι μου φορώ
και για μπάνιο ξεκινώ.

Ήρθες ξανά γλυκό καλοκαίρι
αγκαλιά θα πάμε για μπανάκι,
μία βουτιά στις θάλασσες το κύμα
στη δροσιά και ξέχνα τη ρουτίνα.

Άγνωστος

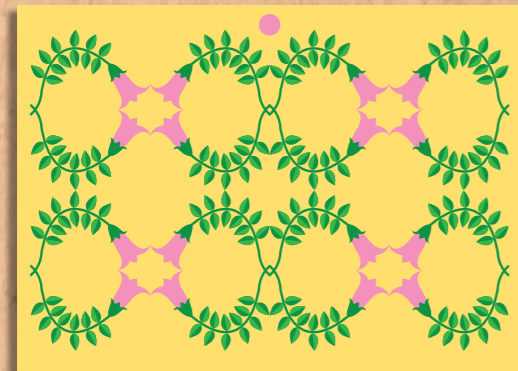
53

Τα δύο πρώτα τραγούδια του καλοκαιριού και τα μοτίβα τους

Πρωτομαγιά

Λουλουδιά ας διαλέξουμε
και ρόδα και κρίνα
κι ελάτε να πλέξουμε
στεφάνια με εκείνα
στο Μάη, που σήμερα
προβάλλει στη γη.
Τα αηδόνια συμφωνήσαν
της γης τα αγγελούδια
και βρήκαν και τόνισαν
καινούργια τραγούδια
στο Μάη, που σήμερα
προβάλλει στη γη.

Ιωάννης Πολέμης

50

Αχι!!! Μου αρέσει
να ξεπιδώνω ανάμεσα
στα λουλουδιά και να μυρίζω
τα διάφορα αρώματά τους.
Οι πασχαλιές, τα αηδόνια και
τα χελιδνία συμβολίζουν
την άνοιξη και αποτελούν
αγαπημένα θεματικά μοτίβα
για ποιητές και στιχουργούς.

51

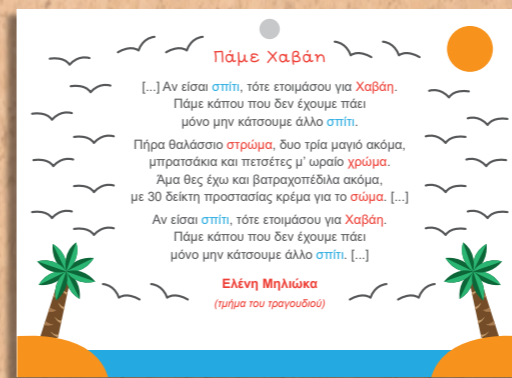
Το τρίτο τραγούδι της άνοιξης και το μοτίβο του

Ο Μπλάκυ μιλάει γενικά για την άνοιξη

Πάμε Χαβάη

[...] Αν είσαι σπίτι, τότε ετοιμάσου για Χαβάη.
Πάμε κάπου που δεν έχουμε πάει
μόνο μην κάσουμε άλλο σπίτι.
Πέρα θαλάσσιο στρώμα, δυο τρία μαγιό ακόμα,
μπρατσάκια και πετσέτες μ' ωραίο χρώμα.
Άμα θες έχω και βατραχοπέδιλα ακόμα,
με 30 δέκιτη προστάσιος κρέμα για το σώμα. [...]

Ελένη Μηλιώκα
(τηγμία του τραγουδιού)

54

Το τρίτο τραγούδι του καλοκαιριού και το μοτίβο του

Ουφ! Αυτή η ζέστη
έχει φέρει τα πάνω κάτω!
Αυτά τα όμορφα ποιήματα για το καλοκαίρι
μας υπενθυμίζουν τα πράγματα,
που χρειάζονται οι άνθρωποι στην παραλία:
μαγιό, καπελάκια, κουβαδάκια, βατραχοπέδιλα,
μπρατσάκια και πετσέτες.
Δεν είναι τυχαίο ότι, απ' όλα τα πουλιά
επιλέχτηκε ο παπαγάλος για να πάει
στην παραλία. Ο παπαγάλος αντέχει
να ζει μόνο σε ζεστά μέρη.

55

Ο Μπλάκυ μιλάει γενικά για το καλοκαίρι

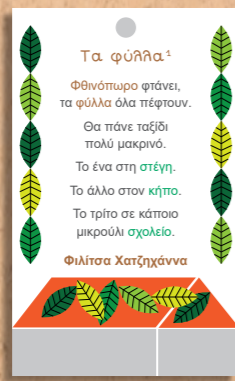
Φθινόπωρο

Τραγούδια από τις συλλογές:

¹ Γλώσσα β' Δημοτικού:
Ταξίδι στον κόσμο
της γλώσσας

² Τα πρώτα μου τραγούδια:
Ανθοθήκη παιδικών
τραγουδιών,
2013

³ Στίχοι, Ποιήματα,
Μεταφράσεις:
Τα βιβλιόφια της ψυχής μας
(www.stixoi.info)

Τα φύλλα¹

Φθινόπωρο φτάνει,
τα φύλλα όλα πέφτουν.

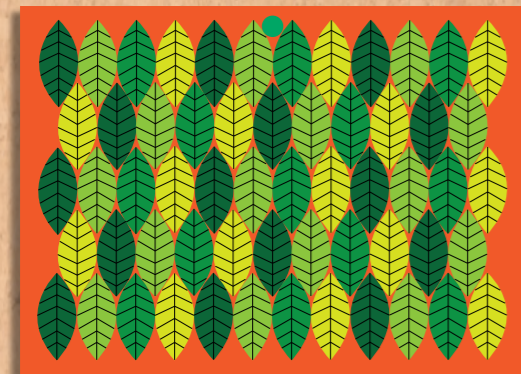
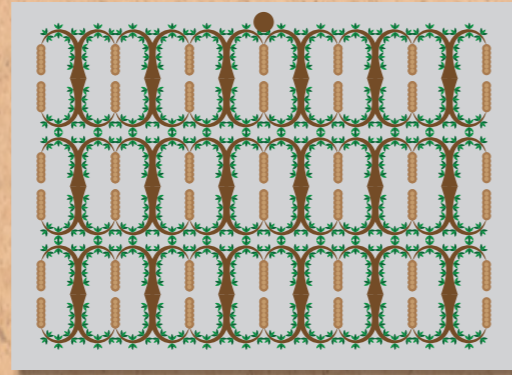
Θα πάνε ταξίδι
πολύ μακρινό.

Το ένα στη στέγη.

Το άλλο στον κήπο.

Το τρίτο σε κάπνιο
μικρούλι σχολείο.

Φιλίτσα Χατζηγιάννα

56

Ήρθε το φθινόπωρο²

Πέφτουν τα φύλλα απ' τα δέντρα μας πυκνά,
η ψιλή βροχούλα το παράθυρο χτυπά.
Φεύγουνε τα χελιδνία, γκρίζος είναι ο ουρανός
κι ο μικρός στουρήτης μένει τώρα μοναχός.

Νάτο το φθινόπωρο ήρθε φέτος πάλι,
το σχολείο μός καλεί στη μικρή του αγκάλη,
γράμματα να μάθουμε πάλι στο βιβλίο,
όλοι τώρα με χαρά πάμε στο σχολείο.

Αγγελική Καψάσκη

57

Τα δύο πρώτα τραγούδια του φθινοπώρου και τα μοτίβα τους

Το τραγούδι του φθινοπώρου³

Φθινοπωράκι δροσερό ήρθε η ώρα σου
σε περιμένω καιρό, δώσε' μας τα δώρα σου
σταλαγματιές από βροχή και φρούτα γήινα
και στα κλαδιά όλων των δέντρων, φύλλα κίτρινα.

Απ' τα μπαλκόνια στα σαλόνια μαζευόμαστε
με τα παράθυρα ανοιχτά ονειρευόμαστε
δεν έχει κρύο, μοναχά λίγη δροσιά,
τα χελιδνία φεύγουν μακριά.

Πόσες βροχές έχουμε δει απ' το παράθυρο
πίσω απ' το τζάμι με το βλέμμα προς το άπειρο
τη μυρωδιά που βγάζει το βρεγμένο χώμα
κανείς δε χόρτασε, ούτε κι εμείς ακόμα.

Γιώργος Μυζάλης

58

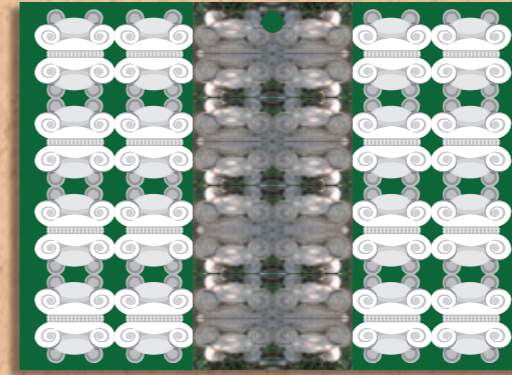

Το πρώτο που σκεφτόμαστε,
όταν έρχεται το φθινόπωρο
είναι τα χελιδνία που φεύγουν και
τα φύλλα των δέντρων που πέφτουν.
Φυσικά, και τα σχολεία που ανοίγουν.

Αυτά τα μοτίβα που επαναλαμβάνονται,
μου θύμισαν ότι πρέπει να μαζέψω
φύλλα για τη φωλιά μου και να το κάνω
γρήγορα, γιατί ο χειμώνας
δεν είναι μακριά!!!

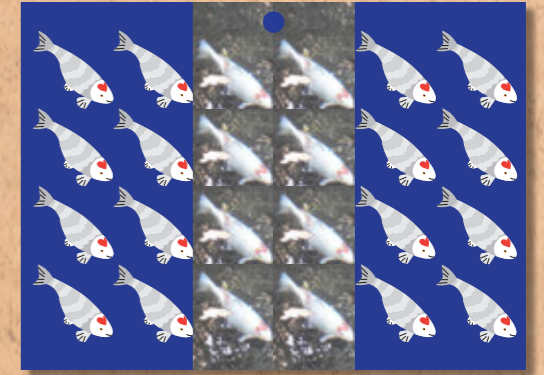
59

Το τρίτο τραγούδι του φθινοπώρου και το μοτίβο του Ο Μπλάκυ μιλάει γενικά για το φθινόπωρο

60

Το κλείσιμο του κεφαλαίου

Πω πω μπερδεμα!!!
Αυτά δεν είναι τελειωμένα.
Τώρα που το λέμε, υπάρχουν ποιά
μοτίβα που δεν είναι ολοκληρωμένα.
Μάλιστα, κάποια από αυτά
δε ξέρω με ποιά εικόνα πάνε.
Οπότε, ας περάσουμε στο επόμενο
κεφάλαιο, για να με βοηθήσετε
να τα τακτοποιήσουμε.

61

Ο Μπλάκυ εξηγεί τι θα δούμε στο επόμενο κεφάλαιο

Ήρθε η ώρα
να διασκεδάσουμε.

Στο κεφάλαιο που ακολουθεί, σας έχω
ετοιμάσει τέσσερις δραστηριότητες.
Διαβάστε προσεκτικά τις οδηγίες
που σας δίνω.

Ετοιμάστε ξύλομογιές, μολύβια, χάρακα,
ακονίστε την παρατηρητικότητά σας,
εξασκείστε τη δημιουργικότητά σας,
... και πάμε!!!

Κεφάλαιο 4^ο
Ώρα για παιχνίδι
Για να δούμε
τι μάθαμε ως εδώ

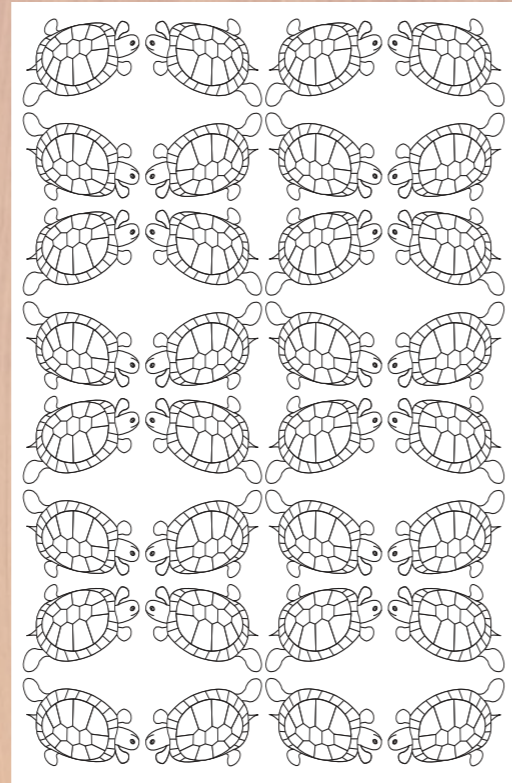
Εισαγωγικό δισέλιδο του 4ου Κεφαλαίου

1^η Δραστηριότητα:
Ας χρωματίσουμε!!!

Αιάν!!! Τι συμβαίνει εδώ;
Εξαφανίστηκαν τα χρώματα από
αυτά τα μοτίβα!!!
Ακόμα και σε μένα!!!
Πιστεύετε ότι μπορείτε να τους δώσετε
πάλι ζωή χρωματίζοντάς τα,
Χρησιμοποιήστε τη φαντασία σας.
Μάς και θα το κάνετε,
δε βιάφετε κι εμένα,

64

Πρώτη δραστηριότητα, όπου οι μικροί φίλοι της ζωγραφικής χρωματίζουν τρία μοτίβα, όπως θέλουν

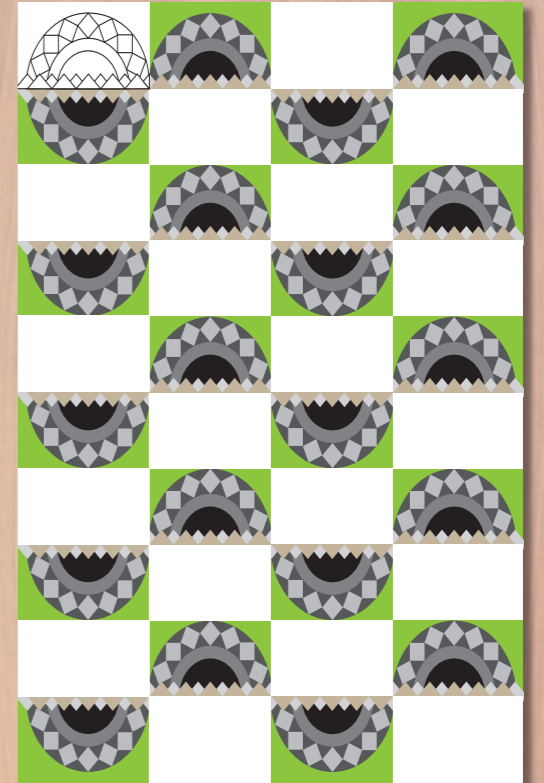
2^η Δραστηριότητα:
Τι... γίνεται... εδώ;

Χιμμ, κάτι δεν πάει καλά!
Λείπουν κομμάτια από
αυτά τα μοτίβα!!!
Μπορείτε να τα συμπληρώσετε,
όσο καλύτερα γίνεται,
Εννοώ, μοτίβα είναι. Χρειάζεται
να έχουν μια συνέχεια.
Τώρα που το λέμε, νομίζω
ότι κάτι λείπει από πάνω μου,
αλλά τι,

Λείπει η ουρά

68

Δεύτερη δραστηριότητα, όπου τα μεγαλύτερα παιδιά συνεχίζουν, όσο καλύτερα μπορούν, τα κενά σε τρία μοτίβα

66

67

Συνέχεια της πρώτης δραστηριότητας

70

71

Συνέχεια της δεύτερης δραστηριότητας

3^η Δραστηριότητα:
Ποιό πάει με ποιό;

Όπως, είδαμε στα προηγούμενα κεφάλαια, τα μοτίβα είναι εμπνευσμένα από διάφορες γωνίες του Εθνικού Κήπου.
Μπορείτε να αντιστοιχίσετε σε κάθε μοτίβο, τη φωτογραφία προέλευσής του, (Οι απαντήσεις βρίσκονται στη σελίδα 80)

α.

β.

γ.

δ.

72 73

Τρίτη δραστηριότητα, όπου τα παιδιά αντιστοιχούν τα μοτίβα με τις φωτογραφίες προέλευσής τους

α.

β.

γ.

δ.

α.

β.

γ.

δ.

74 75

Συνέχεια της τρίτης δραστηριότητας

4^η Δραστηριότητα:
Κάτι ΔΕΝ πάει καλά εΔώ!!!

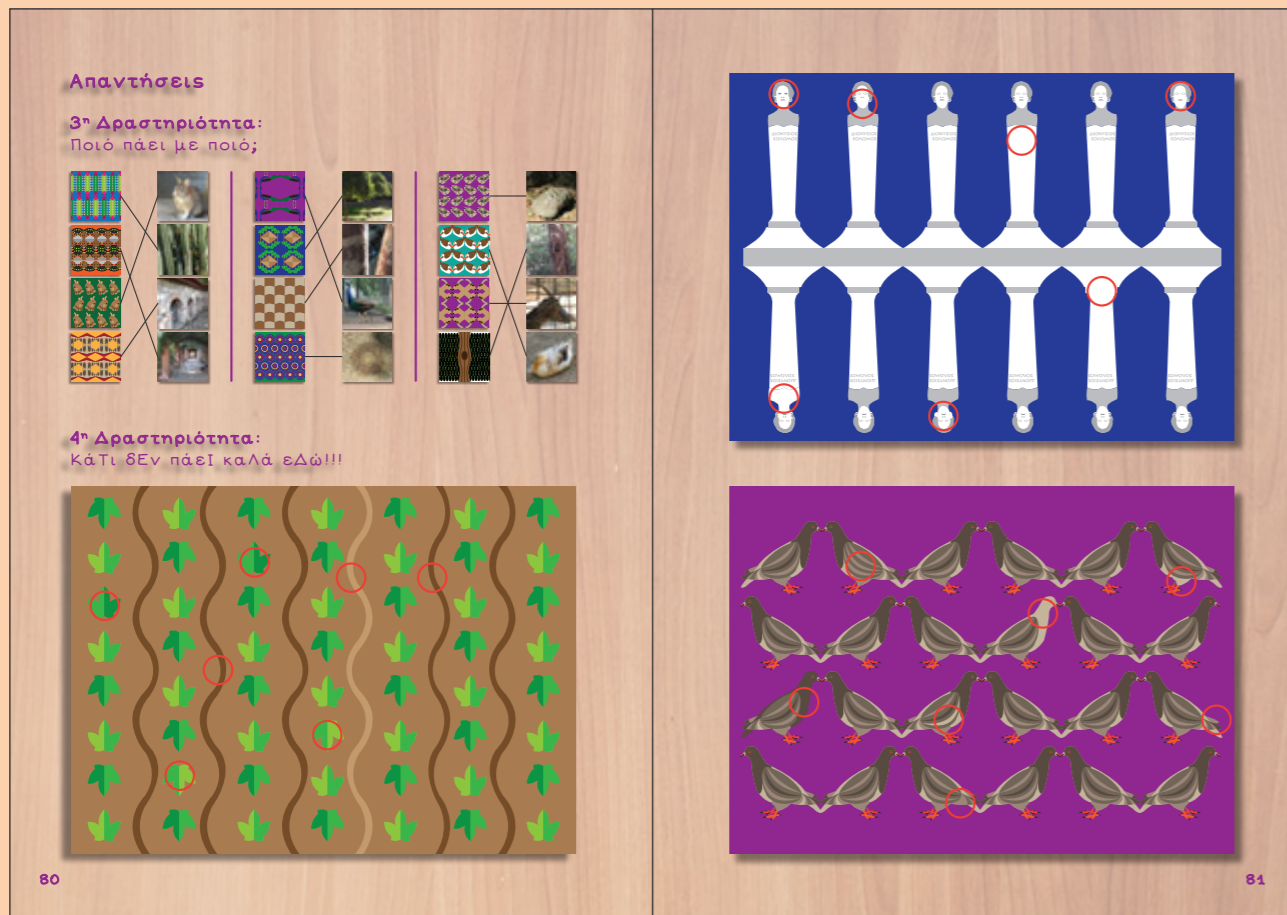
Ους!!!
Υπάρχουν λάθη σε αυτά τα μοτίβα!
Σε κάθε ζευγάρι βρείτε στο δεύτερο τα επτά λάθη που υπάρχουν.
Τι λάτε, Μπορείτε;
Παρεμπιπτόντως, βρείτε κάτι διαφορετικό πάνω μου,
(Οι απαντήσεις βρίσκονται στις σελίδες 80 - 81)

76 77

Τέταρτη δραστηριότητα, όπου οι μικροί αναγνώστες αναζητούν 7 λάθη σε τρία παραλλαγμένα μοτίβα

78 79

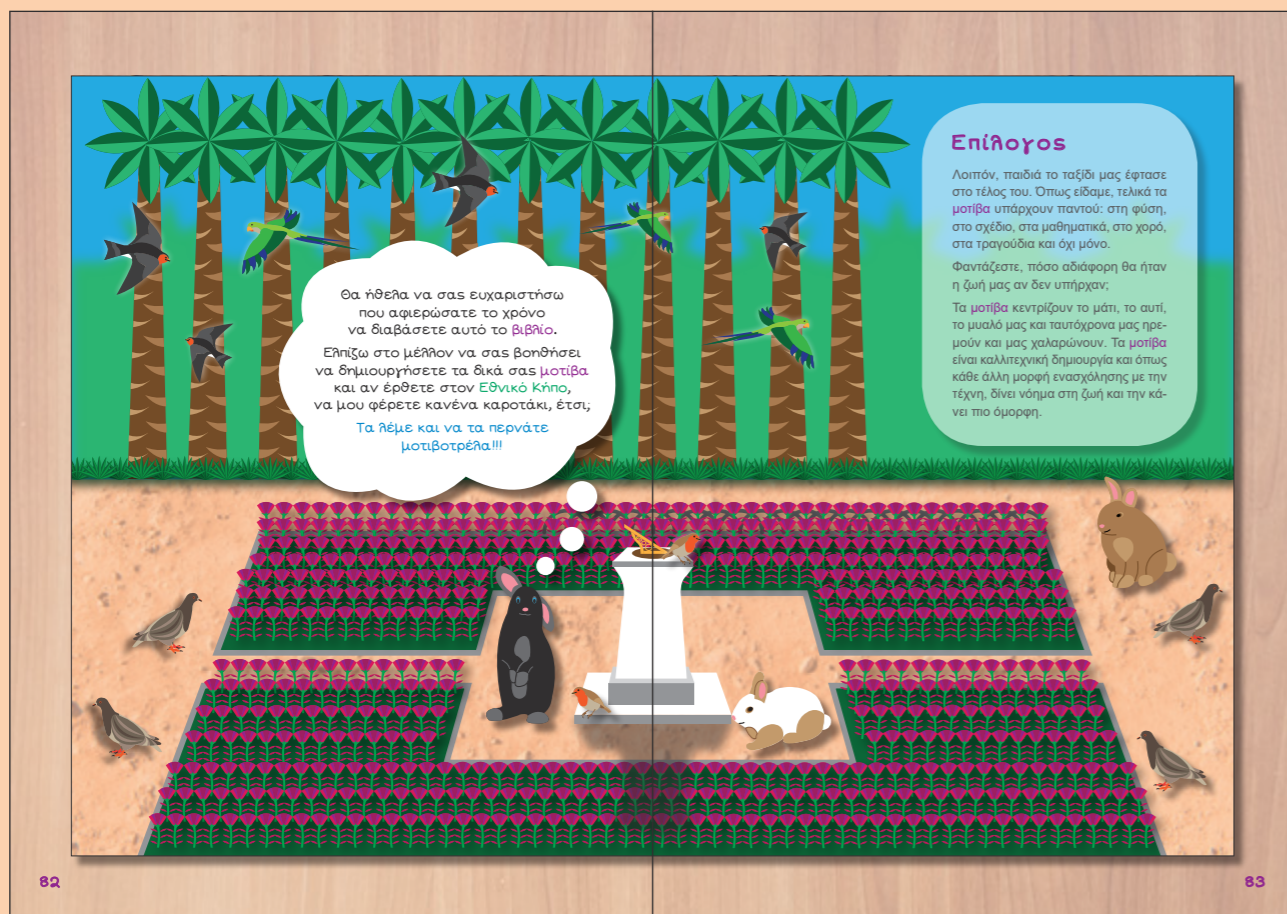
Συνέχεια της τέταρτης δραστηριότητας

Απαντήσεις των δύο τελευταίων δραστηριοτήτων

Το δισέλιδο αυτό θα έχει ένα φάκελο, που περιλαμβάνει έντυπο ενημέρωσης για το Χαμόγελο του Παιδιού

Επίλογος: η εικόνα παρομοιάζει το γνωστό χώρο του Εθνικού Κήπου από την είσοδο στην οδό Αμαλίας

Κενή σελίδα

Βιβλιογραφία

Ιστοσελίδες

Ελληνικές

Γκιτάκου, Κ. (2013). *Μοτίβα και Επαναλήψεις*. Το site του φωτογράφου.
<https://www.photo.gr/know-how/patterns/> (τελευταία πρόσβαση 14/12/2019)

Κρητικού, Μ. (2015). *Η ψυχολογία των χρωμάτων στο Marketing*. GIM (Greek Internet Marketing).
<https://www.greekinternetmarketing.com/blog/web-promotion/%CE%B7-%CF%88%CF%85%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%87%CF%81%CF%89%CE%BC%CE%AC%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%83%CF%84%CE%BF-marketing> (τελευταία πρόσβαση 03/03/2020)

Ντάκουλα, Ε. (2018). *Ο Εθνικός μας Κήπος*. Athens Voice. (τεύχος 659).
https://www.athensvoice.gr/ifeiurban-culture/athens/443283_ο-εθνικος-μας-κηπος (τελευταία πρόσβαση 14/01/2020)

Παπαδημητρίου, Νταγιάν Ν. (2014). *Γεωμετρία και τέχνη στο Ιαλάμ*. Περιοδικό: Lifo.
<https://www.lifo.gr/team/anatoli/53219> (τελευταία πρόσβαση 31/01/2020)

Χατζηγιάννα, Φ. (χ.χ.). *Τα φύλλα*. Γλώσσα Β' Δημοτικού: Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας. Αθήνα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων "ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ" (ebooks.edu.gr).

• Στο δρόμο για το σχολείο (Ενότητα 1):
<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSDIM-B105/714/4710,21319/> (τελευταία πρόσβαση 12/12/2019)

Τα τραγούδια - ποιήματα του 3^{ου} **Κεφαλαίου** πάρθηκαν από την ιστοσελίδα *Σίχοι, Ποίηση, Μεταφράσεις: Τα λουλούδια της ψυχής μας*.

• Άγνωστος. (χ.χ.). *Ήρθε ξανά γλυκό καλοκαίρι*.
http://www.sixoi.info/sixoi.php?info=Lyrics&act=details&song_id=38167&hi=%CF%88%CE%B1%CF%81%CE%B1%CE%BA%CE%B9 (τελευταία πρόσβαση 03/04/2020)

• Καρατζάλα, Ε. (2017). *Ο Παπαγάλος*.
http://www.sixoi.info/sixoi.php?info=Lyrics&act=details&song_id=95634&hi=%CF%80%CE%B1%CF%80%CE%B1%CE%B3%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CF%82 (τελευταία πρόσβαση 03/04/2020)

• Μηλιώκα, Ε. (2007). *Πάμε Χαβάη*.
http://www.sixoi.info/sixoi.php?info=Lyrics&act=details&song_id=26078&hi=%CF%80%CE%B1%CE%BC%CE%B5aaa%CF%87%CE%B1%CE%B2%CE%B1%CE%B7 (τελευταία πρόσβαση 29/01/2020)

• Μυζάλης, Γ. (2014). *Το τραγούδι του φθινοπώρου*.
http://www.sixoi.info/sixoi.php?info=Lyrics&act=details&song_id=57395&hi=%CF%86%CE%B8%CE%B9%CE%BD%CF%8C%CF%80%CF%89%CF%81%CE%BF (τελευταία πρόσβαση 03/04/2020)

88

Για το έντυπο που αναφέρεται στο **Χαμόγελο του Παιδιού**, οι πληροφορίες πάρθηκαν από την ιστοσελίδα του:
<https://www.hamogelo.gr/> (τελευταία πρόσβαση 13/04/2020)

Ξενόγλωσσες

M.C. Escher Collection:
<https://mcescher.com/> (τελευταία πρόσβαση 22/01/2020)

Wassily Kandinsky:
<https://www.wassilykandinsky.net/> (τελευταία πρόσβαση 22/01/2020)

Piet Mondrian Biography, Paintings and Quotes
<https://www.piet-mondrian.org/> (τελευταία πρόσβαση 22/01/2020)

89

Ιστοσελίδες

Δικαιώματα φωτογραφιών

Λήψη φωτογραφιών Δημόσια Δήμητρα, σελ.: 12, 16, 24 - 31, 34 - 37, 41, 44 - 45, 48, 50, 53 - 54, 56-58, 60 - 61, 63, 72 - 76

Κοκκινολαίμη, Λήψη: άγνωστος, σελ. 46:

Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος Λαρούς Μπριτάνικα. (1996). (τόμος: 34, σ. 285). Αθήνα: Εκδοτικός Οργανισμός Πάπυρος

Χελιδόνη, Λήψη: άγνωστος, σελ. 49:

Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος Λαρούς Μπριτάνικα. (1994). (τόμος: 61, σ. 53). Αθήνα: Εκδοτικός Οργανισμός Πάπυρος

Πράσινο παπαγάλκι, Λήψη: Σακελλαράκης Γιώργος, σελ. 52

Παγόβινη, Λήψη: Κατρακαλδη Ελένη, σελ. 74:

<https://www.protagon.gr/themata/o-lylakas-tou-ethnikou-kirou-45322>

Οι φωτογραφίες για τα backgrounds προέρχονται από το *Freerik: free vectors, stock photos and psd downloads*:

• Ξύλινο δάπεδο background, Λήψη: asierronero
https://www.freerik.com/free-photo/wooden-texture_920640.htm#page=2&query=wood+table&position=39

• Πιννακας ανακινώσεων background, Λήψη: freerik
https://www.freerik.com/free-photo/background-coik-texture_1075231.htm#page=1&query=notice%20board&position=40

• Χώμα background, Λήψη: Molinero Luis
https://www.freerik.com/free-photo/sand-ground-textured_1198438.htm#page=2&query=sol+background&position=9

Οι φωτογραφίες για το έντυπο σχετικά με **Το Χαμόγελο του Παιδιού** προέρχονται από την ιστοσελίδα του:
<https://www.hamogelo.gr/>

Οι εικόνες που εμφανίζονται στις παραφές του εντύπου λήφθηκαν από:

Μικρό κορίτσι σε λιβάδι, Λήψη: istock
https://www.momjunction.com/articles/smile-quotes-that-will-make-your-day_00389059/

istock:
Ομάδα παιδιών δημιουργεί κύκλο και κοιτάζει κάτω την κάμερα, Λήψη: FatCamera
<https://www.istockphoto.com/photo/team-huddle-gm517055394-89299229>

Shutterstock:
• Εικόνα χαρούμενων παιδιών, κοιτάζοντας την κάμερα, Λήψη: Pressmaster
<https://www.shutterstock.com/image-photo/portrait-happy-kids-outdoor-looking-camera-48737956>

90

• Εικόνα χαρούμενων παιδιών, ξαπλωμένα στο γρασίδι, Λήψη: Pressmaster
<https://www.shutterstock.com/image-photo/image-happy-boys-girls-lying-on-50842156>

• Κοιτό πλάνο μικρού αγοριού, που χαμογελάει στην κάμερα, Λήψη: Odua Images
<https://www.shutterstock.com/image-photo/close-portrait-mixed-race-kid-smiling-85082614>

• Κοιτό πλάνο μικρού κορτσιού, Λήψη: Tatjana Vyc
<https://www.shutterstock.com/image-photo/portrait-beautiful-little-girl-close-76122748>

• Μικρό κορίτσι κρατάει ένα αρκουδάκι, Λήψη: BestPhotoStudio
<https://www.shutterstock.com/image-photo/small-beautiful-girl-embraces-amusing-bear-21312358>

• Μικρό κορίτσι σε λιβάδι, Λήψη: Tatjana Vyc
<https://www.shutterstock.com/image-photo/cute-little-girl-on-meadow-spring-77273452>

• Μικρό αγοράκι που χαμογελάει στο πάρκο, Λήψη: Andrii Oleksienko
<https://www.shutterstock.com/video/clip-12075548-portrait-beautiful-smiling-cute-baby-boy-8>

• Παιδιά στην προεφηβεία χαμογελούν στην κάμερα, Λήψη: Monkey Business Images
<https://www.shutterstock.com/image-photo/close-teen-friends-park-smiling-camera-735971812>

• Τρία χαρούμενα παιδιά, Λήψη: Gladskikh Tatiana
<https://www.shutterstock.com/image-photo/happy-children-summer-girl-boy-outdoors-267824123>

• Ομάδα παιδιών, Λήψη: Monkey Business Images
<https://www.shutterstock.com/image-photo/group-children-giving-each-other-piggyback-236885392>

• Φωτογραφίες ομάδων παιδιών, που κοιτάζουν κάτω την κάμερα:
Λήψη: Monkey Business Images
<https://www.shutterstock.com/image-photo/group-children-looking-down-into-camera-289525484>

Λήψη: Maszas
<https://www.shutterstock.com/image-photo/huddling-together-9204823>

Λήψη: Monkey Business Images
<https://www.shutterstock.com/image-photo/group-children-looking-down-into-camera-55453243>

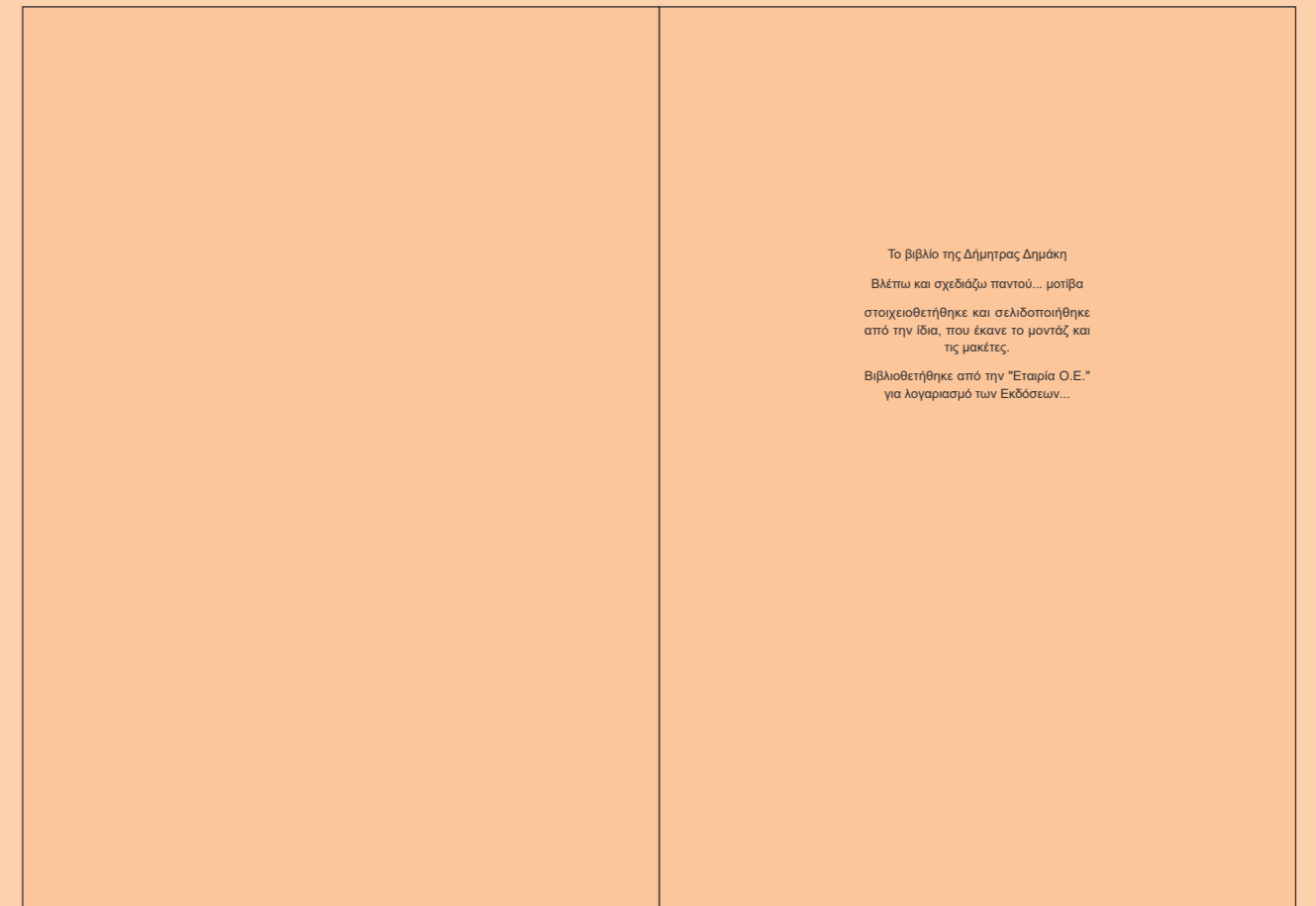
Λήψη: Pressmaster
<https://www.shutterstock.com/image-photo/below-view-happy-children-embracing-each-71855890>

Λήψη: Rido
<https://www.shutterstock.com/image-photo/closeup-face-happy-multiethnic-children-embracing-1206730276>

Ομάδα παιδιών ξαπλωμένα στο γρασίδι, Λήψη: άγνωστος
<https://www.laganispediatricdentistry.com/>

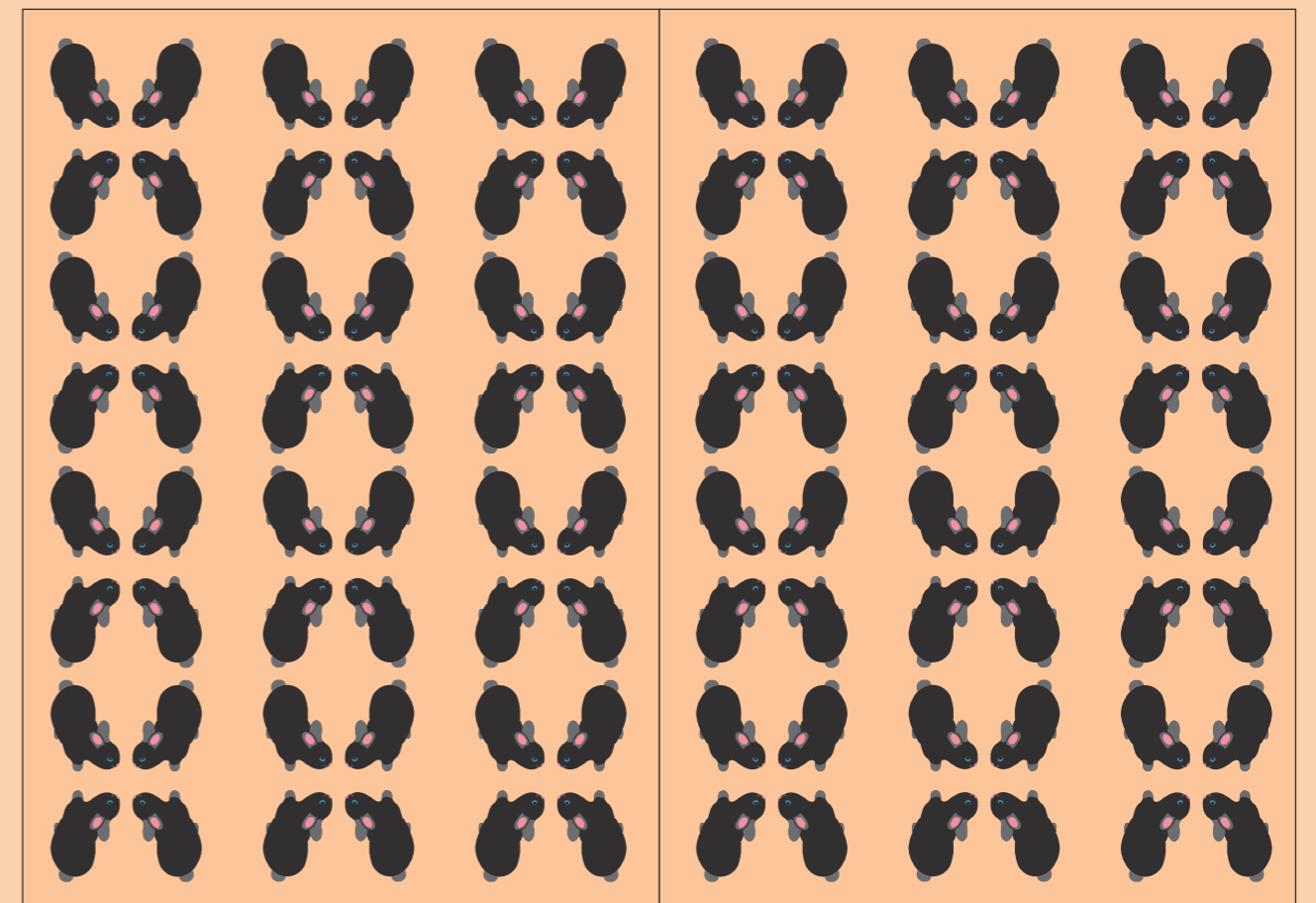
91

Δικαιώματα φωτογραφιών

Κενή σελίδα

Κολοφώνας

Φανζίν στο εσωτερικό του οπισθοφύλλου, με επαναλαμβανόμενο μοτίβο του Μπλάκου Γκρέι

Τρισδιάστατη απεικόνιση του βιβλίου με προβολή της ράχης

Οπισθόφυλλο

Ραχή

Εξώφυλλο

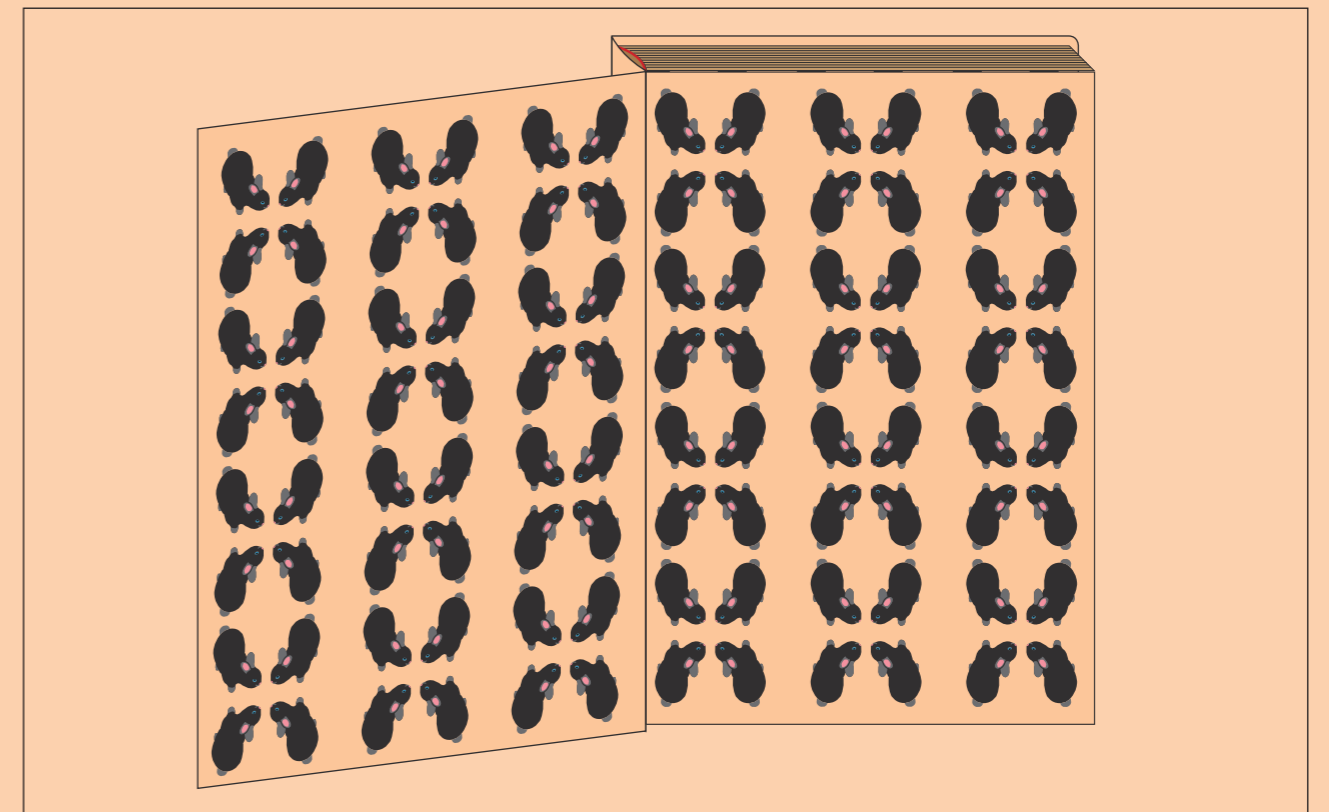
Το QR θα προβάλλει το χάρτη και πληροφορίες για τον Εθνικό Κήπο από την ιστοσελίδα του Δήμου Αθηναίων

Μέρος των εσόδων από τις πωλήσεις του βιβλίου θα διατεθούν στο Χαμόγελο του Παιδιού

Τυχαίο άνοιγμα του βιβλίου όπου φαίνονται οι σελίδες επίπεδες, αποτέλεσμα της βιβλιοδεσίας με κλωστοραφή

Απεικόνιση του φανζίν

Έντυπο προβολής A₃ του οργανισμού "Το Χαμόγελο του Παιδιού"
A' όψη (εξωτερικό έντυπου σε πλήρη ανάπτυξη)

• **Προβλήματα Υγείας**

Υλοποιούμε δράσεις με στόχο την πρόληψη, αλλά και αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας (σωματικής, πνευματικής και ψυχικής) με ομάδες εξειδικευμένων επιστημόνων.

Στα πλαίσια αυτά παρέχονται:

- προγράμματα προληπτικής ιατρικής,
- ιατρικές εξετάσεις, όπου δεν υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης σε ιατρικές υπηρεσίες,
- διακομιδές ασθενών,
- κατ' οίκον νοσηλεία,
- δημιουργική απασχόληση στα νοσοκομεία.

• **Κατάσταση φτώχειας**

Υλοποιούμε δράσεις που στηρίζουν παιδιά και οικογένειες, που αντιμετωπίζουν σοβαρά κοινωνικά ή οικονομικά προβλήματα στη λειτουργικότητά τους, με **Κέντρα Στήριξης και Σπίτια Ημερήσιας Φροντίδας**.

Στόχος μας είναι η οικογένεια να ορθοποδήσει και να καταφέρει να συνεχίσει την πορεία της, χωρίς να χρειάζεται υποστήριξη.

Το ολοκληρωμένο δίκτυό μας παροχής υπηρεσιών προστασίας, διάσωσης, υγείας, καθώς και κοινωνικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών παρέχεται δωρεάν, πανελλαδικά, καθημερινά, όλο το 24ωρο στο σύνολο των παιδιών που βρίσκονται στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από εθνικότητα και θρήσκευμα.

3β

Φροντίδα. Ισότητα. Αξιοπρέπεια.

1

Δώστε το "παρόν",
για να υπάρχει μέλλον!

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας, για περισσότερες πληροφορίες και για να συνεισφέρετε περισσότερο στο έργο μας:

www.hamogelo.gr

Ποιοί είμαστε;

Είμαστε το **Χαμόγελο του Παιδιού**, ένας εθελοντικός, μη κερδοσκοπικός οργανισμός, που ιδρύθηκε μετά από το όραμα του 10χρονου Ανδρέα Γιαννόπουλου, ο οποίος λίγο πριν φύγει από τη ζωή εξέφρασε στο ημερολόγιό του την επιθυμία να δημιουργηθεί ένας σύλλογος, για να έχουν όλα τα παιδιά όσα ο ίδιος είχε απλόχερα: **αγάπη, στοργή, ενδιαφέρον, σεβασμό**.

Το όνειρο του 10χρονου Ανδρέα έγινε πραγματικότητα από τον πατέρα του και μέχρι σήμερα έχουμε αναγνωριστεί διεθνώς.

Ποιά είναι η αποστολή μας;

Αποστολή μας είναι το **Χαμόγελο κάθε παιδιού**, φροντίζοντας να υλοποιούμε πανελλαδικά αποτελεσματικές και άμεσες δράσεις για την προάσπιση των δικαιωμάτων των παιδιών και την αντιμετώπιση καθημερινών προβλημάτων τους.

Ποιοί στελεχώνουν και στηρίζουν την Οργάνωσή μας;

Στελεχωνόμαστε από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, με την πολύτιμη υποστήριξη εθελοντών και στηριζόμαστε στους πολίτες και στις εταιρείες, οι οποίοι εμπιστευόμενοι το έργο μας, μας βοηθούν έμπρακτα μέσω δωρεών και χορηγιών.

Στα πλαίσια αυτά λειτουργεί το **Τμήμα Εξεύρεσης Πόρων** προσπαθώντας καθημερινά και ποικιλοτρόπως να εξασφαλίζει την κάλυψη των αναγκών μας με προτάσεις όπως: προϊοντική ενέργεια, διοργάνωση bazaar, φιλοξενεία κουμπάρά, κ.ά.

Μια ενδιαφέρουσα προϊοντική συνεργασία είναι η αγορά του βιβλίου **βλέπω και σχεδιάζω παντού... μοτίβα**, από τις Εκδόσεις... και οι προτάσεις στο οπισθόφυλλο.

2

Τι κάνουμε;

Μέχρι σήμερα έχουμε στηρίξει περισσότερα από 1.200.000 παιδιά και τις οικογένειές τους, που αντιμετωπίζουν:

• **Κάθε μορφή βίας**

Υλοποιούμε δράσεις με στόχο την ολιστική αντιμετώπιση των φαινομένων κάθε μορφής βίας απέναντι στα παιδιά. Αυτό το επιτυγχάνουμε, μέσω πλήθους υπηρεσιών, που επεκτείνονται σε τρεις βασικούς άξονες: **την Πρόληψη, την Παρέμβαση και τη Θεραπεία**.

Στα πλαίσια αυτά λειτουργούν πανελλαδικά 11 Σπίτια, όπου έχουν βρει μέχρι σήμερα μία πραγματική οικογένεια εκατοντάδες παιδιά, καθώς και η **Γραμμή SOS 1056**, αναγνωρισμένη ως **Εθνική Γραμμή για τα Παιδιά**.

• **Περιστατικά εξαφάνισης/απαγωγής**

Υλοποιούμε δράσεις με στόχο την πρόληψη, αλλά και την αντιμετώπιση κάθε περιστατικού εξαφάνισης παιδιού, τόσο στο πεδίο της έρευνας, όσο και της διάσωσης, με τεχνογνωσία, υλικοτεχνικό εξοπλισμό και επιχειρησιακή ετοιμότητα διεθνώς αναγνωρισμένες.

Μία από αυτές είναι το **Amber Alert**, το **Εθνικό Συντονιστικό Πρόγραμμα έκτακτης και έκτακτης ειδοποίησης των πολιτών** σε τέτοια περιστατικά, το οποίο ενεργοποιείται με την έγκριση της Ελληνικής Αστυνομίας.

3α

Το έντυπο έχει αναδιπλωθεί σε τρεις κινήσεις. Οι διακεκομμένες γραμμές δείχνουν τα σημεία των πικμάνσεων και την ενδεικτική κατανόηση του διπλώματος. Στο τελικό δίπλωμα, η αρχική όψη είναι η πτυχή 1, δηλαδή το εξώφυλλο.

Ξεδιπλώνουμε, ανοίγοντας την πτυχή 1 προς τα επάνω, οπότε καταλήγουμε στην πτυχή 2. Στη συνέχεια, ανοίγουμε την πτυχή 2 προς τα αριστερά, αποκαλύπτοντας τις πτυχές 3α και 3β, τις οποίες ξεδιπλώνουμε προς τα αριστερά και δεξιά αντίστοιχα, καταλήγοντας στη Β' όψη.

Ανδρικές κοντομάνικες μπλούζες

- μπλε με άγαλμα του Διονύσιου Σολωμού
- καφέ με ασπρόμαυρους ρόμβους
- μωβ με τράγους

Μεγέθη: Medium, Large, XLarge, XXLarge

10,00€

Γυναικείες κοντομάνικες μπλούζες

- κοραλί με πύλη του Βοτανικού Μουσείου
- κίτρινη με μωβ λουλούδια σελόζια
- λαχανί με μωβ - πορτοκαλί κύκλους

Μεγέθη: Small, Medium, Large, XLarge

10,00€

Παιδικές κοντομάνικες μπλούζες

- μπλε με πράσινους παπαγάλους
- μωβ με άσπρα - καφέ λαγουδάκια
- πράσινη με καφέ λαγουδάκια

Ηλικίες: 6 - 14 ετών

8,00€

Σημειωμάτάρια A₅

- πορτοκαλί με φυλλώματα
- καφέ με κισσούς
- γκρίζο με χαρουπιές

5,00€

Κασετίνες

- γαλάζια με μωβ, κίτρινες και κόκκινες μαργαρίτες
- μωβ και φούξια με ηλιακό ρολόι
- πράσινη με χελιδόνια

4,00€

Γόμες

- πικουάζ με ξύλινες γέφυρες
- κίτρινη με μωβ φύλλα
- γαλάζια με ψάρια κοι

0,80€

160 φύλλα σκληρό εξώφυλλο

(λευκά -II-)
(καφέ -II-)
(ριγέ -II-)

5,00€

Στυλό (μπλε μεθάνι)

- σκούρο - ανοιχτό πράσινο με καμπυλωτά κλαδιά
- άσπρο, πορτοκαλί και καφέ με κοκκινολαίμιδες
- πορτοκαλί, λαχανί και πράσινο με πέργκολα

1,30€

Μολύβια

- άσπρο με λουλούδια
- πικουάζ με πάπιες
- μπλε με ήλιους

0,90€

Θήκες κινητών για Samsung Galaxy A5

- πράσινο και μπλε φόντο με κάγκελα
- μπλε φόντο με κάκτους
- μωβ φόντο με χελώνες

10,00€

Βαμβακερές τσάντες

- κοραλί με στρογγυλά παράθυρα
- κίτρινη με σάλπιγγες αγγέλου
- μπλε με ψάρια κοι

Με εκτύπωση και στις δύο πλευρές, τιμή 10€

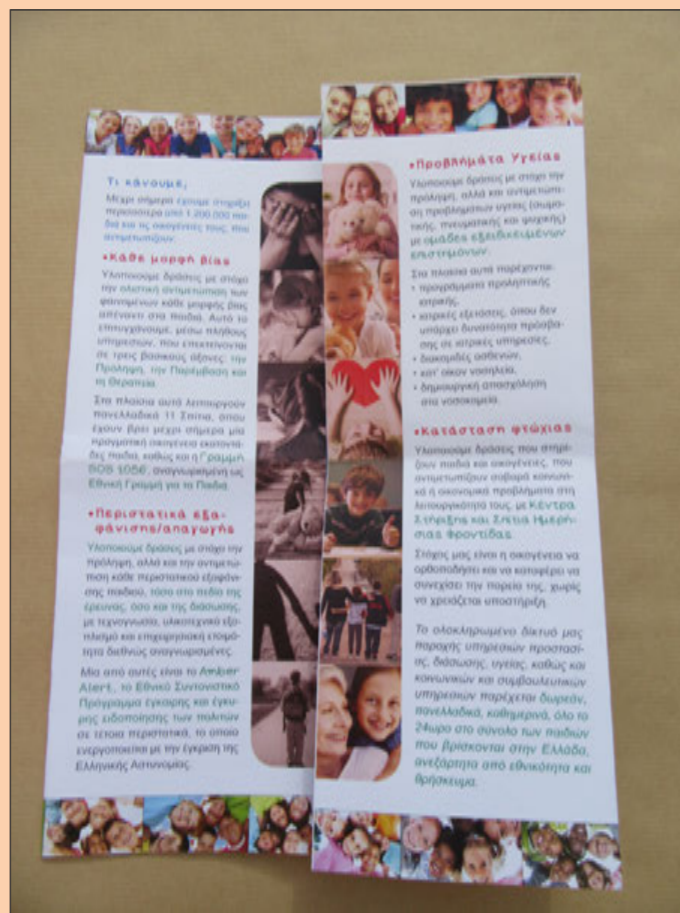
8,00€

Μπορείτε να συνεισφέρετε ακόμη περισσότερο για το Χαμόγελο του Παιδιού, αγοράζοντας τη νέα σειρά:

Η... μοτιβοτρέλα

Μη χάσετε την ευκαιρία να πάρετε τα αγαπημένα σας μοτίβα από τον Εθνικό Κήπο!

Έντυπο προβολής A₃ του οργανισμού "Το Χαμόγελο του Παιδιού" Φωτογραφίες

Η αφίσα της βιβλιοπαρουσίασης

Βιβλιοπαρουσίαση

βλέπω και σχεδιάζω παντού... μοτίβα

Σχεδιασμός διαδραστικού παιδικού βιβλίου:
Δήμητρα Δημάκη

Από τις εκδόσεις:

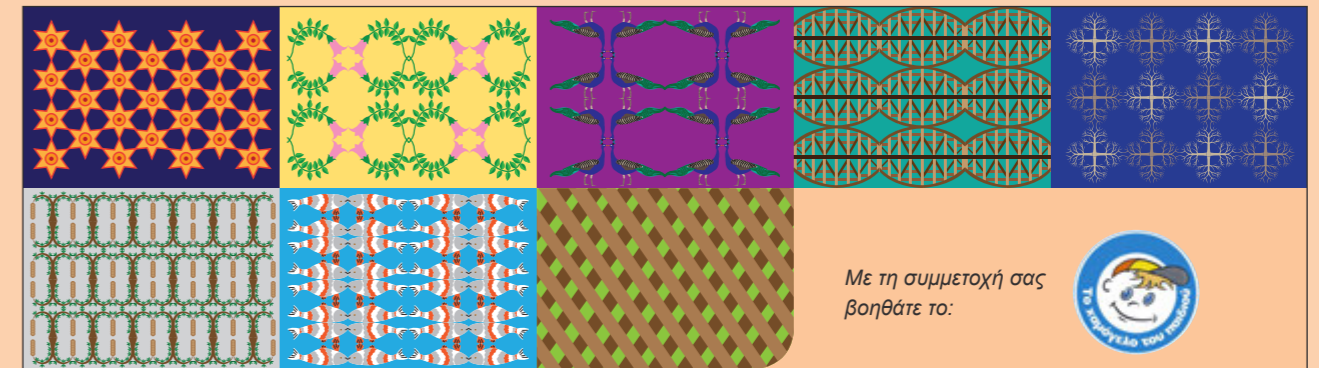
Η... ΜΟΤΙΒΟΤΡΕΞΑ

Η παρουσίαση θα γίνει:
00 / 00 / 2021
Ώρα: 10:30π.μ.
Παιδική Βιβλιοθήκη
του Εθνικού Κήπου,
Αμαλίας 1,
105 57 Αθήνα

Ο χώρος της βιβλιοπαρουσίασης είναι υποθετικός για τη διπλωματική εργασία

Η αφίσα της εκδήλωσης - event

Με τη συμμετοχή σας
βοηθάτε το:

Εκδήλωση - Event για το βιβλίο:

βλέπω και σχεδιάζω παντού... μοτίβα

Σχεδιασμός διαδραστικού παιδικού βιβλίου:
Δήμητρα Δημάκη

Η... ΜΟΤΙΒΟΤΡΕΞΑ

Η εκδήλωση θα γίνει:
00 / 00 / 2021
Ώρα: 16:30π.μ.
Ελάτε μικροί και μεγάλοι
να σχεδιάσετε μοτίβα
στην Παιδική Βιβλιοθήκη
του Εθνικού Κήπου
(Αμαλίας 1, 105 57 Αθήνα).

Η είσοδος
είναι ελεύθερη!

Εκδόσεις: Χορηγός:

Κι εδώ πάλι ο χώρος της εκδήλωσης - event είναι πρόταση για τη διπλωματική εργασία

Εφαρμογή των αφισών σε διάφορους χώρους

Η Παιδική Βιβλιοθήκη στον Εθνικό Κήπο

Βιβλιοπωλείο ΙΑΝΟΣ

Πίνακας ανακοινώσεων

Είσοδος Ηρώδου Αττικού

Στάση λεωφορείου στην οδό Ακαδημίας

Η αφίσα για τη διαδικτυακή παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας

Διαδικτυακή Παρουσίαση
Διπλωματικής Εργασίας

Τμήμα Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας

με τίτλο:

βλέπω και σχεδιάζω παντού... μοτίβα Η... μοτιβοτρέφα

Σχεδιασμός διαδραστικού παιδικού βιβλίου και προώθησή του σε διάφορα μέσα της τελειόφοιτης Δήμητρας Δημάκη

Εισηγήτρια:
Αναπληρώτρια καθηγήτρια Δρ Σοφία Στρατή

Η παρουσίαση θα γίνει:
04 / 03 / 2021
Ώρα: 19:00
Στη ψηφιακή πλατφόρμα
Microsoft Teams

Η πρόσκληση για τη διπλωματική εργασία και η φωτογραφική απεικόνισή της

Πρόσκληση
Διαδικτυακής Παρουσίασης
Διπλωματικής Εργασίας

του τμήματος Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας με τίτλο:

βλέπω και σχεδιάζω παντού... μοτίβα Η... μοτιβοτρέφα

Σχεδιασμός διαδραστικού παιδικού βιβλίου και προώθησή του σε διάφορα μέσα της τελειόφοιτης Δήμητρας Δημάκη

Εισηγήτρια: Αναπληρώτρια καθηγήτρια Δρ Σοφία Στρατή

Η παρουσίαση θα γίνει:
04 / 03 / 2021
Ώρα: 19:00
Στη ψηφιακή πλατφόρμα
Microsoft Teams

Πρόσκληση
Διαδικτυακής Παρουσίασης
Διπλωματικής Εργασίας

του τμήματος Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας με τίτλο:

βλέπω και σχεδιάζω παντού... μοτίβα Η... μοτιβοτρέφα

Σχεδιασμός διαδραστικού παιδικού βιβλίου και προώθησή του σε διάφορα μέσα της τελειόφοιτης Δήμητρας Δημάκη

Εισηγήτρια: Αναπληρώτρια καθηγήτρια Δρ Σοφία Στρατή

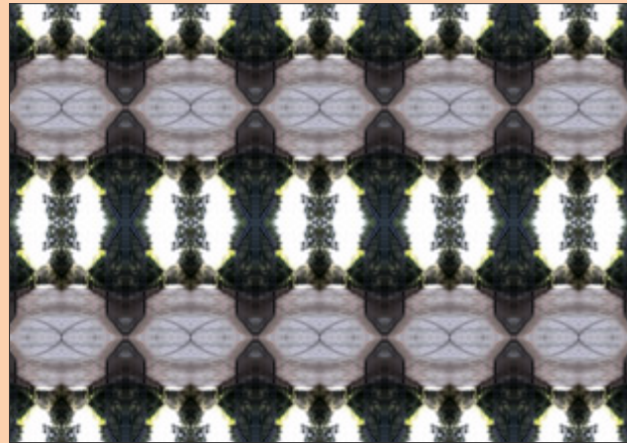
Η παρουσίαση θα γίνει:
00 / 00 / 2021
Ώρα: 18:00
Στη ψηφιακή πλατφόρμα
Microsoft Teams

Τα διαδραστικά τμήματα του βιβλίου
και τα χαρτιά του

Περιγραφή και λειτουργία των διαδραστικών τμημάτων: Εισαγωγή

Το διαδραστικό τμήμα της εισαγωγής αποτελείται από το παρακάτω φωτογραφικό μοτίβο, που σύρεται προς τα πάνω για να εμφανιστεί το τυπωμένο μοτίβο (σελ. 12 του βιβλίου).

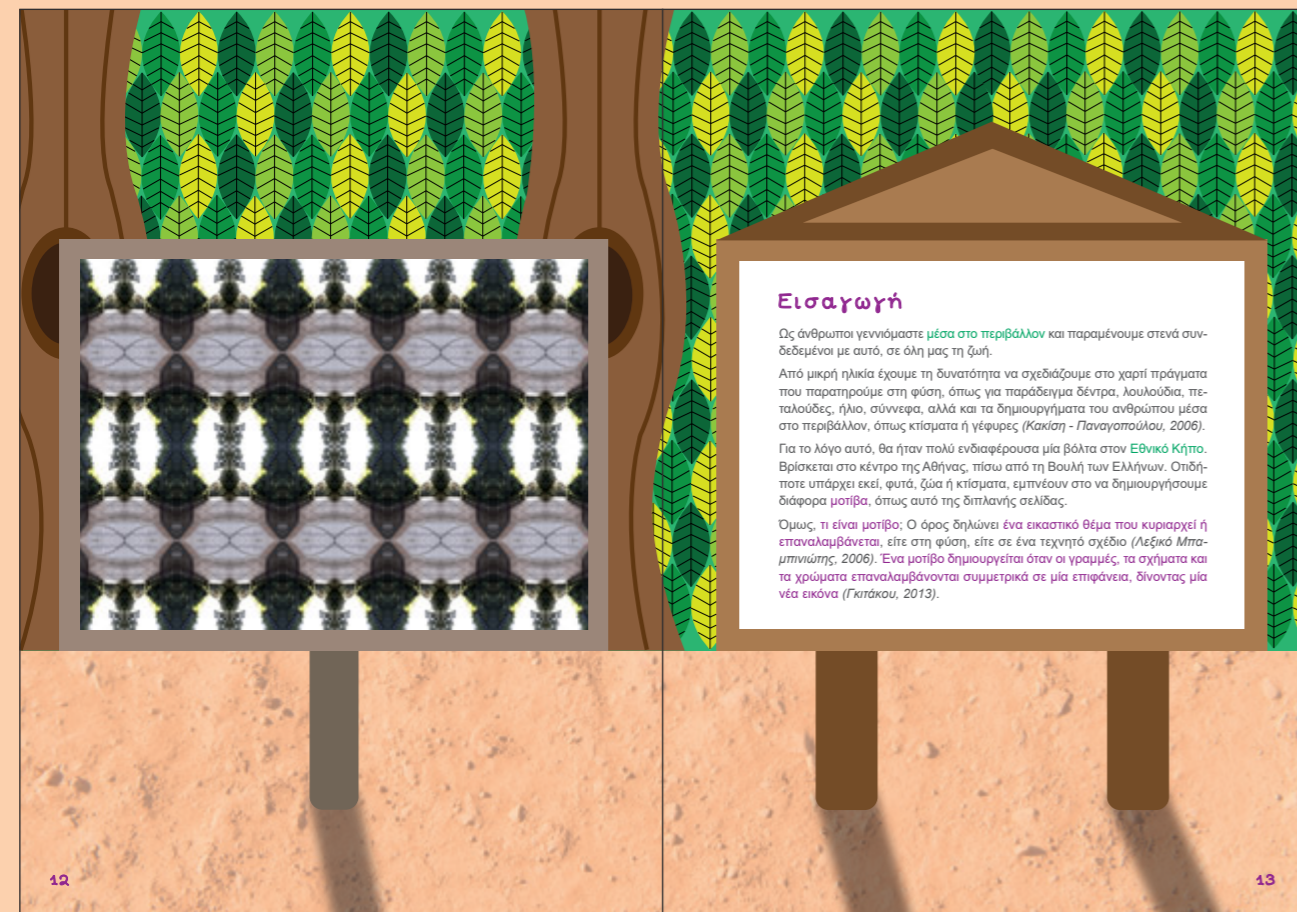
Ο τρόπος κατασκευής του είναι να κολληθεί ένα πλαίσιο γκριζού χαρτονιού ως κορνίζα, που εκτυπώνεται ξεχωριστά, στα όρια του ήδη τυπωμένου μοτίβου.

Φωτογραφικό μοτίβο της Εισαγωγής

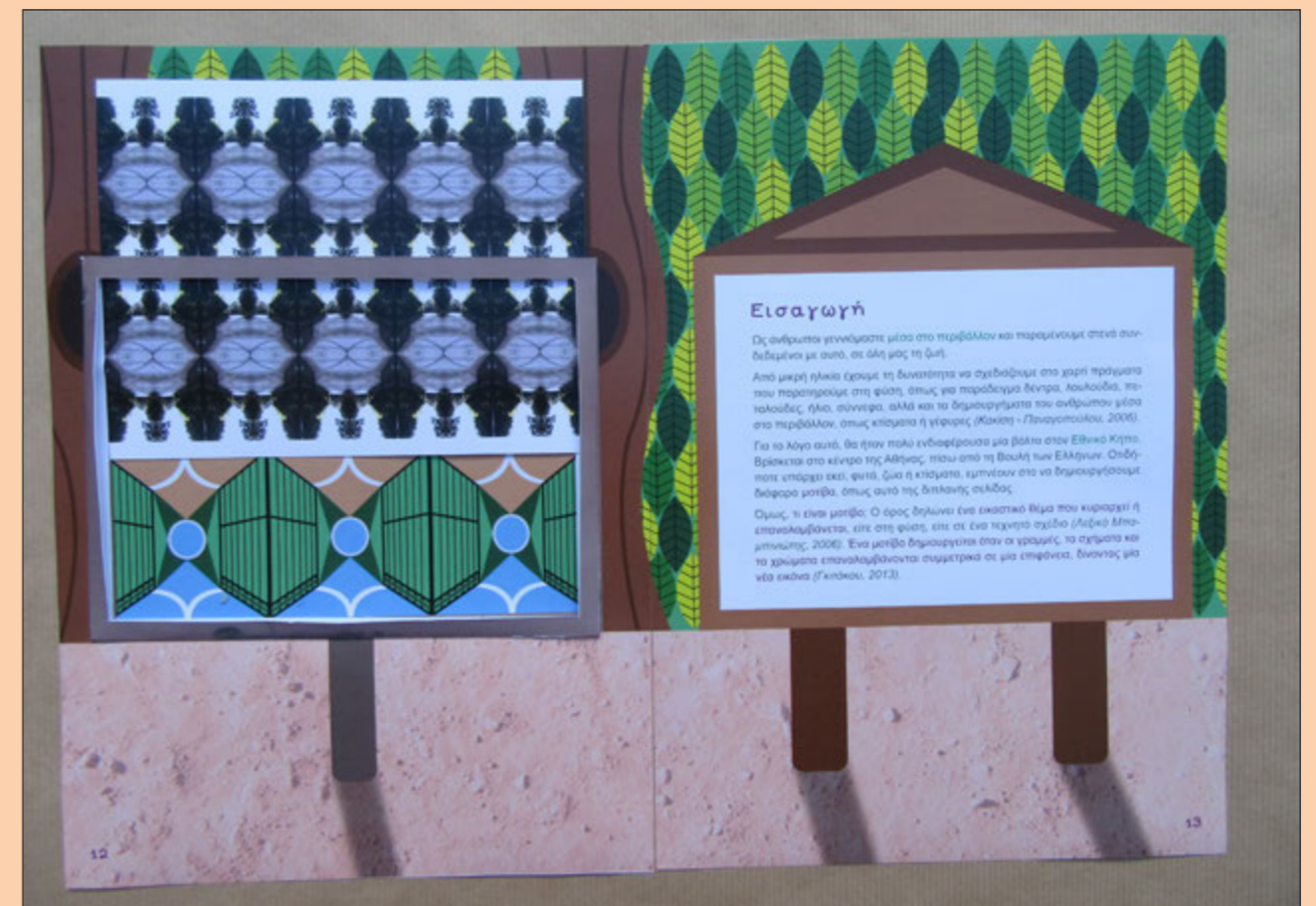
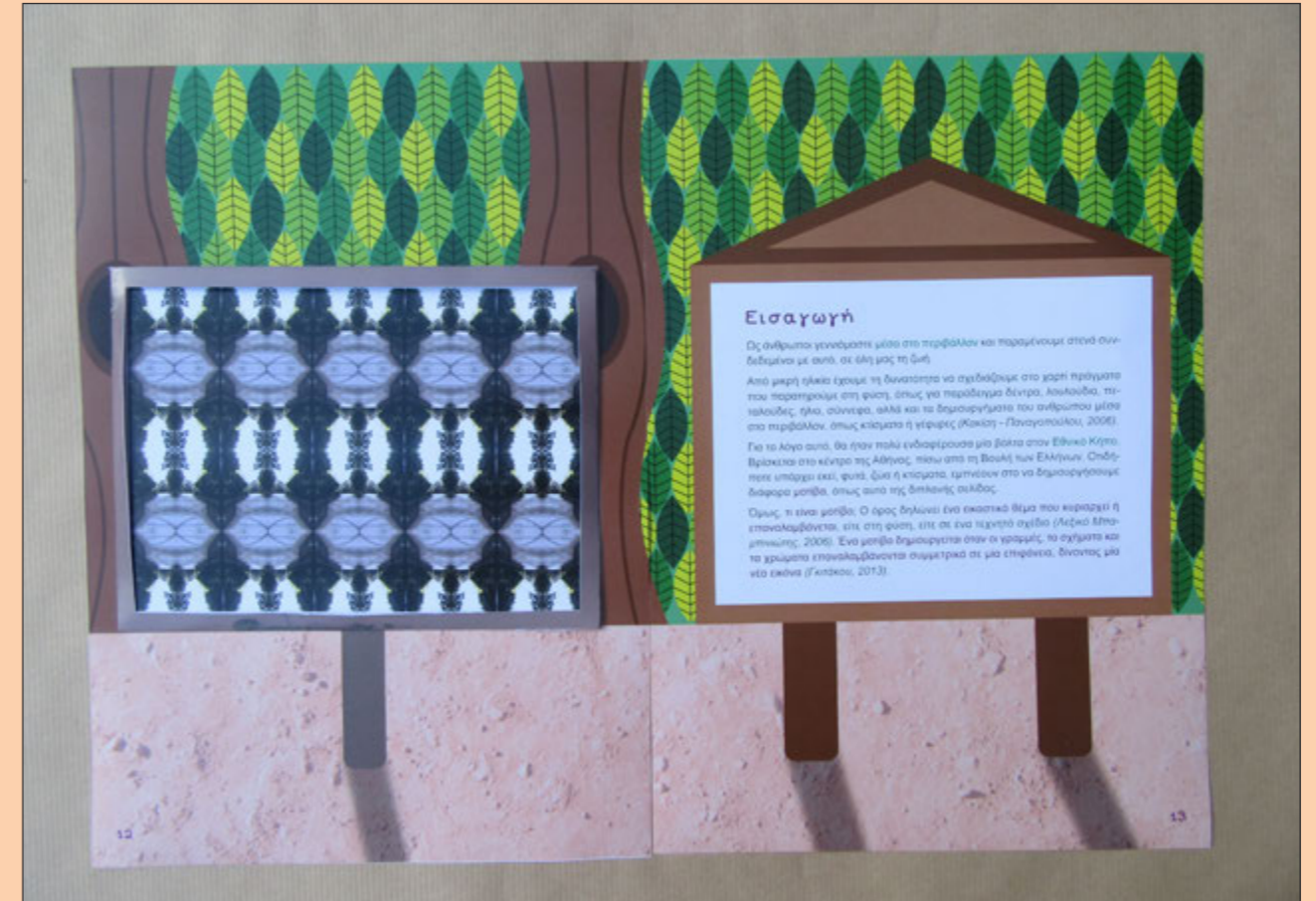

Ανάπτυγμα του πλαισίου

Απεικόνιση του διαδραστικού τμήματος

Φωτογραφίες του διαδραστικού τμήματος

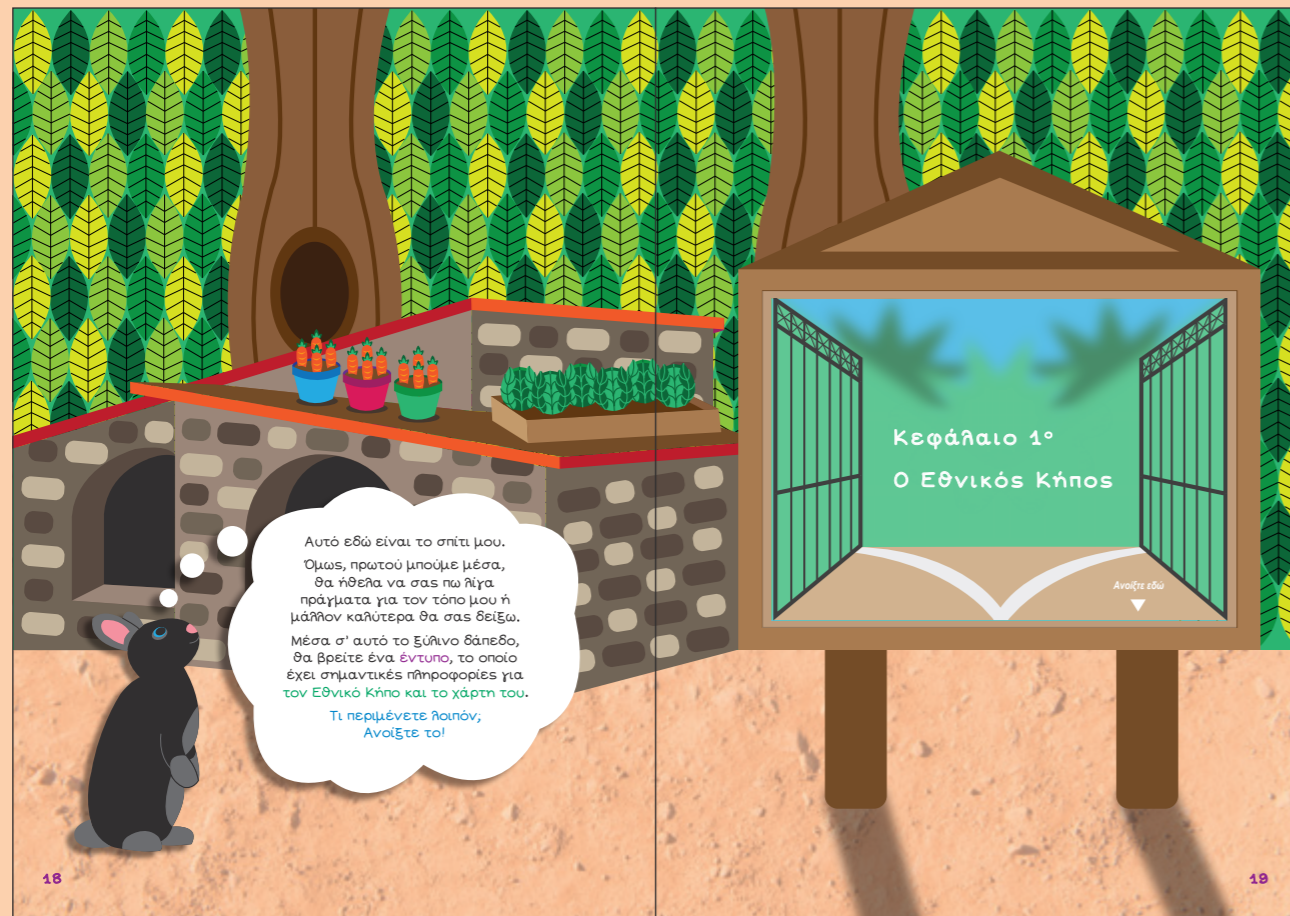

Παρουσίαση των διαδραστικών τμημάτων: 1^ο Κεφάλαιο - Ο Εθνικός Κήπος

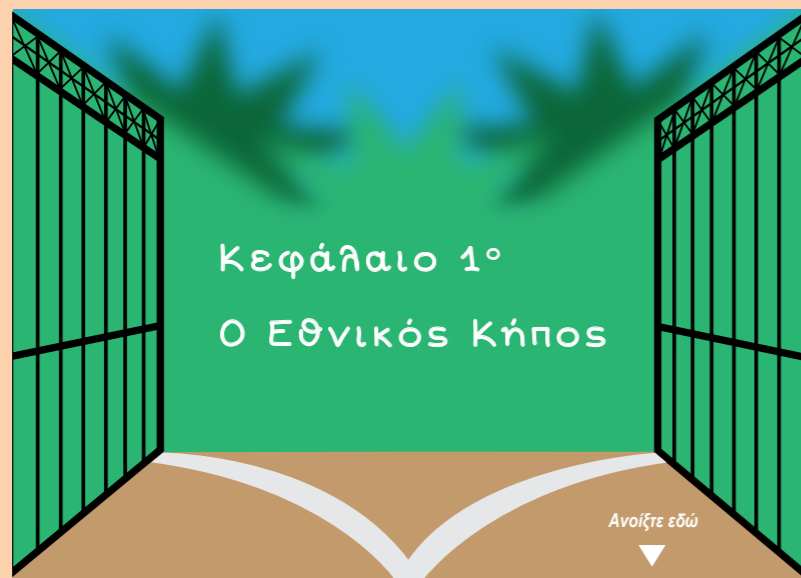
Σε αυτό το δισέλιδο, θα κολληθεί μια διαφάνεια, ως φάκελος με ελεύθερη την επάνω πλευρά (σελ. 19 του βιβλίου).

Μέσα, θα υπάρχει τοποθετημένο το έντυπο A₃, που αναφέρεται στον Εθνικό Κήπο και περιλαμβάνει το χάρτη του.

Είναι τοποθετημένο έτσι, ώστε να μπορεί να αποσπαστεί από το βιβλίο, να μεταφερθεί και να συνοδεύει τους μικρούς αναγνώστες στις επισκέψεις τους στον Εθνικό Κήπο. Έτσι, ο χάρτης θα εμπλουτίσει την εμπειρία των παιδιών και θα τα εκπαιδεύσει με έναν ακόμη τρόπο.

Διαδραστικό μέρος σε εφαρμογή

Φωτογραφίες του διαδραστικού τμήματος

2ο Κεφάλαιο - Γραμμές, σχήματα, χρώματα, συμμετρία και επανάληψη

Το διαδραστικό τμήμα του κεφαλαίου αυτού είναι το άνοιγμα παραθύρων, ως εξής:

- α) Στα πλαίσια, που υπάρχουν δίπλα από τη θεωρία, θα κολληθεί δίφυλλη κάρτα. Στην α' όψη της θα έχει τυπωμένη τη φωτογραφία έμπνευσης και εσωτερικά τα σχήματα με τις επεξηγήσεις της θεωρίας.
- β) Στα μοτίβα, που έχουν προκύψει, θα κολληθεί ριζόχαρτο ή διαφάνεια με το γραμμικό σχέδιο. Για την υλοποίηση αυτή θα χρησιμοποιηθεί ισχυρό αυτοκόλλητο στην επάνω πλευρά του πλαισίου.

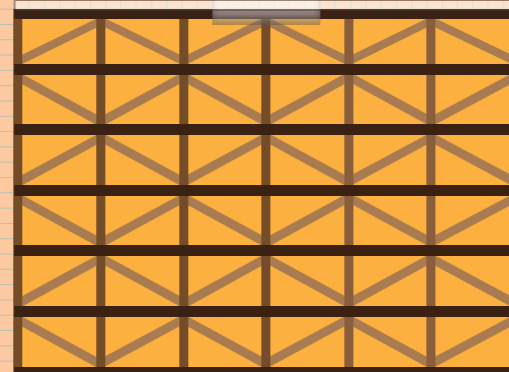
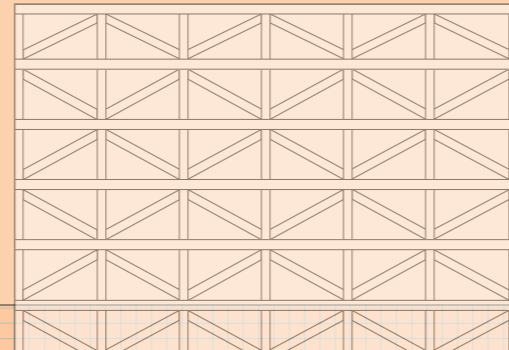
Ένας άλλος τρόπος για την α) περίπτωση είναι να κοπεί το πλαίσιο της φωτογραφίας στις

τρεις πλευρές και η επάνω πλευρά να λειτουργήσει ως άξονας ανοίγματος του παραθύρου.

Στη μεθεπόμενη σελίδα, στον αντίστοιχο ακριβώς χώρο, θα πρέπει να τυπωθεί η εικόνα της θεωρίας και μετά να κολληθούν τα φύλλα μεταξύ τους.

Αυτό όμως, δε μπορεί να λειτουργήσει στο παρόν βιβλίο, λόγω του μεγάλου αριθμού σελίδων.

Σημειώνεται ότι: α) ριζόχαρτο με γραμμικό σχέδιο θα κολληθεί μόνο στα μοτίβα που αφορούν στις γραμμές και στα σχήματα, β) στη θεωρία για τη συμμετρία και την επανάληψη δεν θα υπάρχουν δίφυλλες κάρτες.

α) Ευθεία²

Είναι η γραμμή, που κινείται σταθερά στο χώρο και δεν αλλάζει πορεία.

Στη φύση, δεν υπάρχουν ευθείες γραμμές, αλλά σιδηρότε χτίσαμε εμείς θεωρείται ευθεία, όπως είναι τα κτίρια και τα στίπια μας.

Η ευθεία χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες:
α) **οριζόντια**: είναι η γραμμή, που πάει με τη φορά του ματιού,
β) **κάθετη**: είναι η γραμμή, που στέκεται όρθια στο χώρο και
γ) **διαγώνια ή πλάγια**: είναι η γραμμή, που πλαγιάζει στο χώρο και μπορεί να ανεβαίνει, αλλά και να κατεβαίνει.

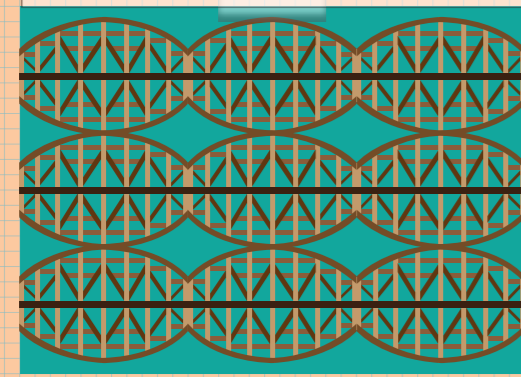
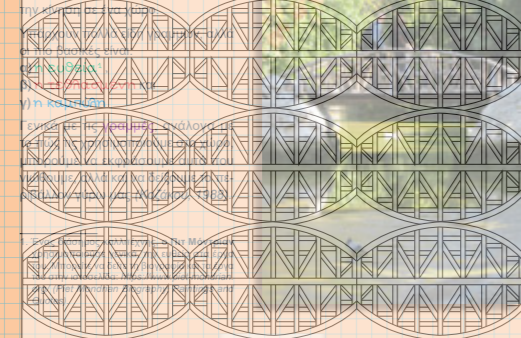
2. Ο Πιτ Μάντριαν πιστεύει ότι η οριζόντια και η κάθετη γραμμή συμβολίζουν την ισορροπία και την ανισορροπία. Τα εγείνει όλα στην ιστοσελίδα: <https://www.piet-mondrian.org/> (Piet Mondrian Biography, Paintings and Quotes).

25

Γραμμή

Η γραμμή δημιουργείται όταν ενώνουμε δύο σημεία ή όταν θέλουμε να δείξουμε την κίνηση σε ένα χώρο.

24

Διαφάνειες σε εφαρμογή

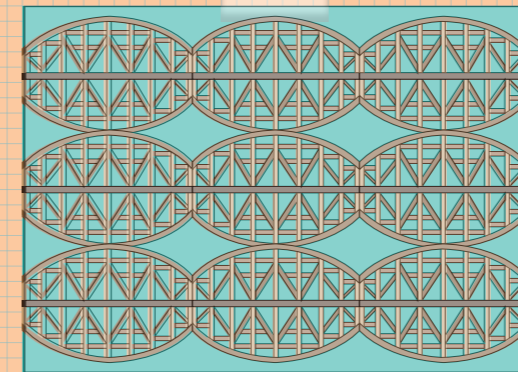
Γραμμή

Η γραμμή δημιουργείται όταν ενώνουμε δύο σημεία ή όταν θέλουμε να δείξουμε την κίνηση σε ένα χώρο.

Υπάρχουν πολλά είδη γραμμών, αλλά οι πιο βασικές είναι:
α) **η ευθεία**²,
β) **η τεθλασμένη** και
γ) **η καμπύλη**.

Γενικά με τις γραμμές, ανάλογα με το πώς τις χρησιμοποιούμε στο χώρο, μπορούμε να εκφράσουμε αυτά που νιώθουμε, αλλά και να δείξουμε το περιβάλλον γύρω μας (Κοζάκου, 1988).

1. Ένας διάσημος καλλιτέχνης, ο Πιτ Μάντριαν χρησιμοποιούσε γενικά, την ευθεία στα έργα του. Μπορείτε να δείτε τη βιογραφία και τα έργα του στην ιστοσελίδα: <https://www.piet-mondrian.org/> (Piet Mondrian Biography, Paintings and Quotes).

24

Παράθυρα σε εφαρμογή

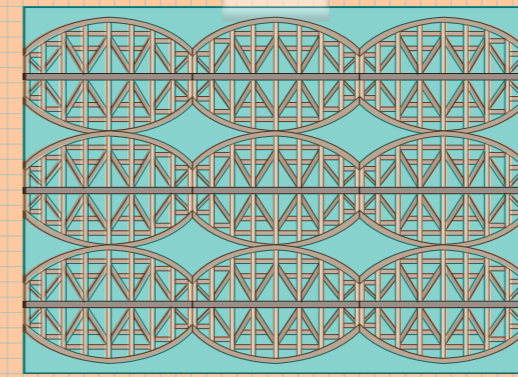
Γραμμή

Η γραμμή δημιουργείται όταν ενώνουμε δύο σημεία ή όταν θέλουμε να δείξουμε την κίνηση σε ένα χώρο.

Υπάρχουν πολλά είδη γραμμών, αλλά οι πιο βασικές είναι:
α) **η ευθεία**²,
β) **η τεθλασμένη** και
γ) **η καμπύλη**.

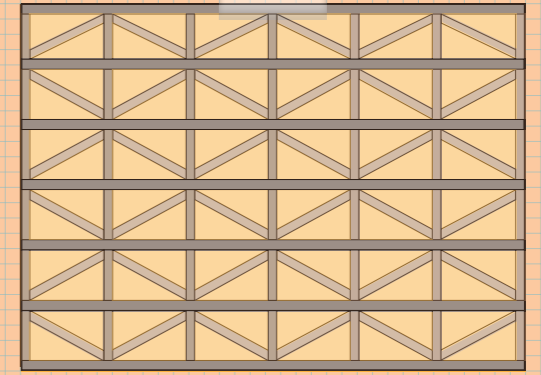
Γενικά με τις γραμμές, ανάλογα με το πώς τις χρησιμοποιούμε στο χώρο, μπορούμε να εκφράσουμε αυτά που νιώθουμε, αλλά και να δείξουμε το περιβάλλον γύρω μας (Κοζάκου, 1988).

1. Ένας διάσημος καλλιτέχνης, ο Πιτ Μάντριαν χρησιμοποιούσε γενικά, την ευθεία στα έργα του. Μπορείτε να δείτε τη βιογραφία και τα έργα του στην ιστοσελίδα: <https://www.piet-mondrian.org/> (Piet Mondrian Biography, Paintings and Quotes).

24

Διαδραστικά τμήματα κλειστά

α) Ευθεία²

Είναι η γραμμή, που κινείται σταθερά στο χώρο και δεν αλλάζει πορεία.

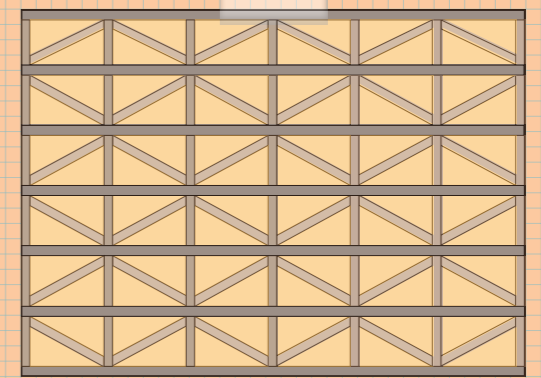
Στη φύση, δεν υπάρχουν ευθείες γραμμές, αλλά σιδηρότε χτίσαμε εμείς θεωρείται ευθεία, όπως είναι τα κτίρια και τα στίπια μας.

Η ευθεία χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες:
α) **οριζόντια**: είναι η γραμμή, που πάει με τη φορά του ματιού,
β) **κάθετη**: είναι η γραμμή, που στέκεται όρθια στο χώρο και
γ) **διαγώνια ή πλάγια**: είναι η γραμμή, που πλαγιάζει στο χώρο και μπορεί να ανεβαίνει, αλλά και να κατεβαίνει.

2. Ο Πιτ Μάντριαν πιστεύει ότι η οριζόντια και η κάθετη γραμμή συμβολίζουν την ισορροπία και την ανισορροπία. Τα εγείνει όλα στην ιστοσελίδα: <https://www.piet-mondrian.org/> (Piet Mondrian Biography, Paintings and Quotes).

25

α) Ευθεία²

Είναι η γραμμή, που κινείται σταθερά στο χώρο και δεν αλλάζει πορεία.

Στη φύση, δεν υπάρχουν ευθείες γραμμές, αλλά σιδηρότε χτίσαμε εμείς θεωρείται ευθεία, όπως είναι τα κτίρια και τα στίπια μας.

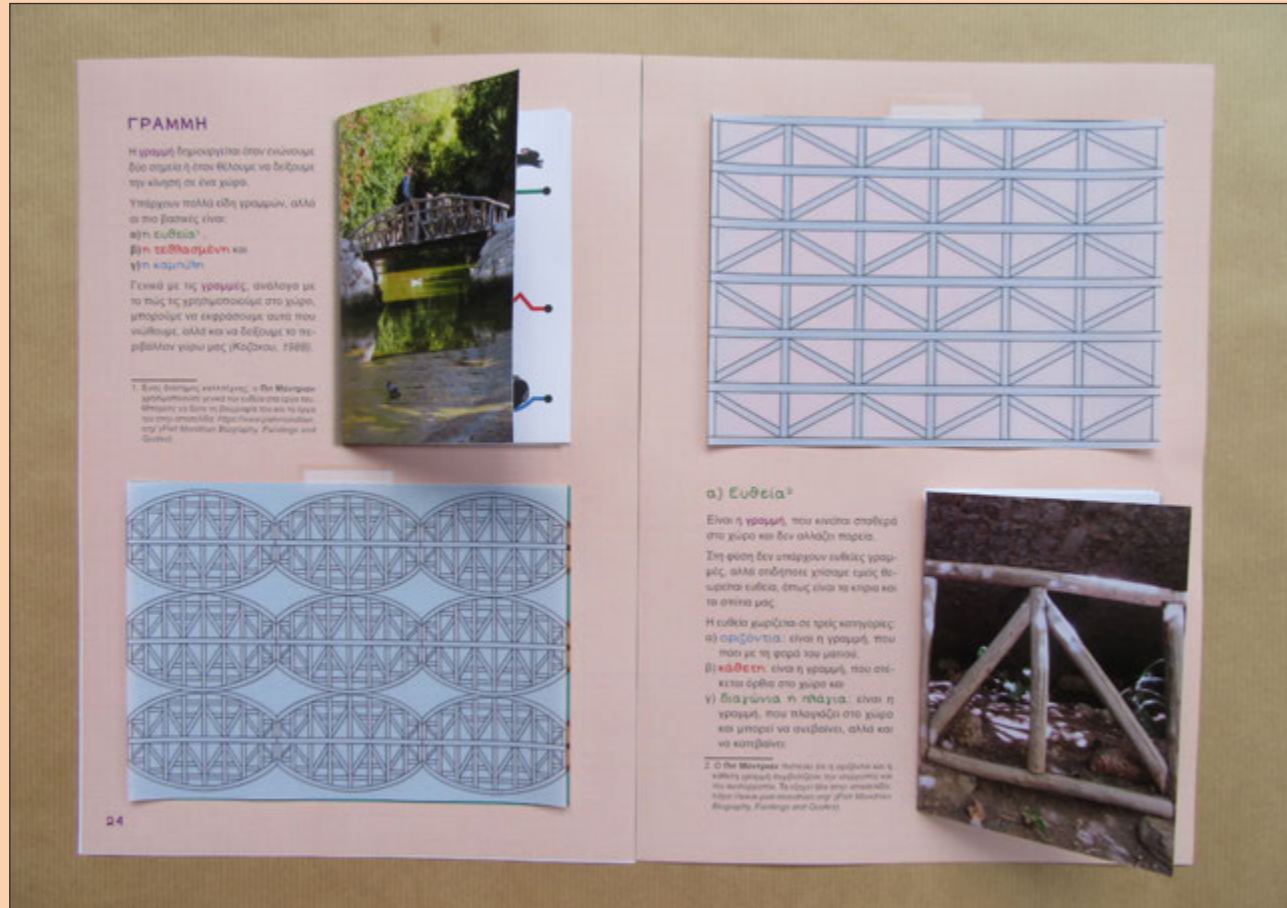
Η ευθεία χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες:
α) **οριζόντια**: είναι η γραμμή, που πάει με τη φορά του ματιού,
β) **κάθετη**: είναι η γραμμή, που στέκεται όρθια στο χώρο και
γ) **διαγώνια ή πλάγια**: είναι η γραμμή, που πλαγιάζει στο χώρο και μπορεί να ανεβαίνει, αλλά και να κατεβαίνει.

2. Ο Πιτ Μάντριαν πιστεύει ότι η οριζόντια και η κάθετη γραμμή συμβολίζουν την ισορροπία και την ανισορροπία. Τα εγείνει όλα στην ιστοσελίδα: <https://www.piet-mondrian.org/> (Piet Mondrian Biography, Paintings and Quotes).

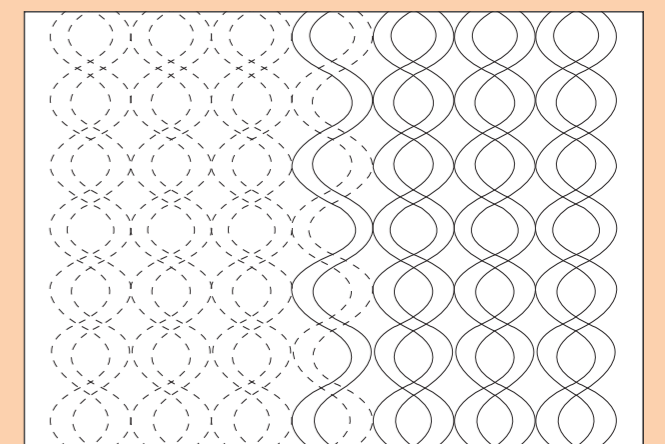
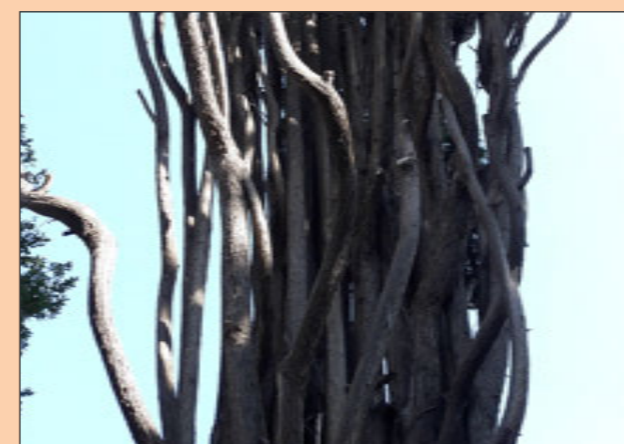
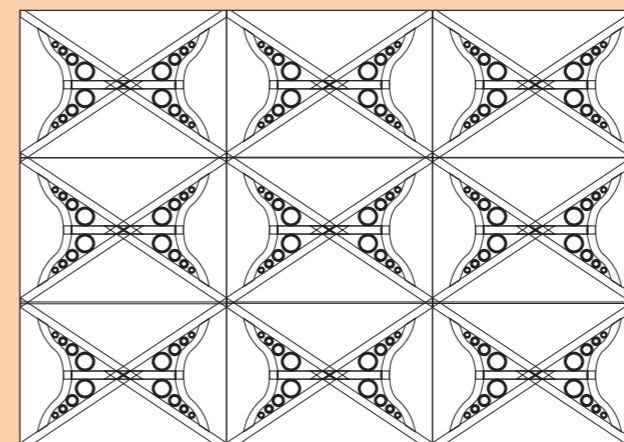
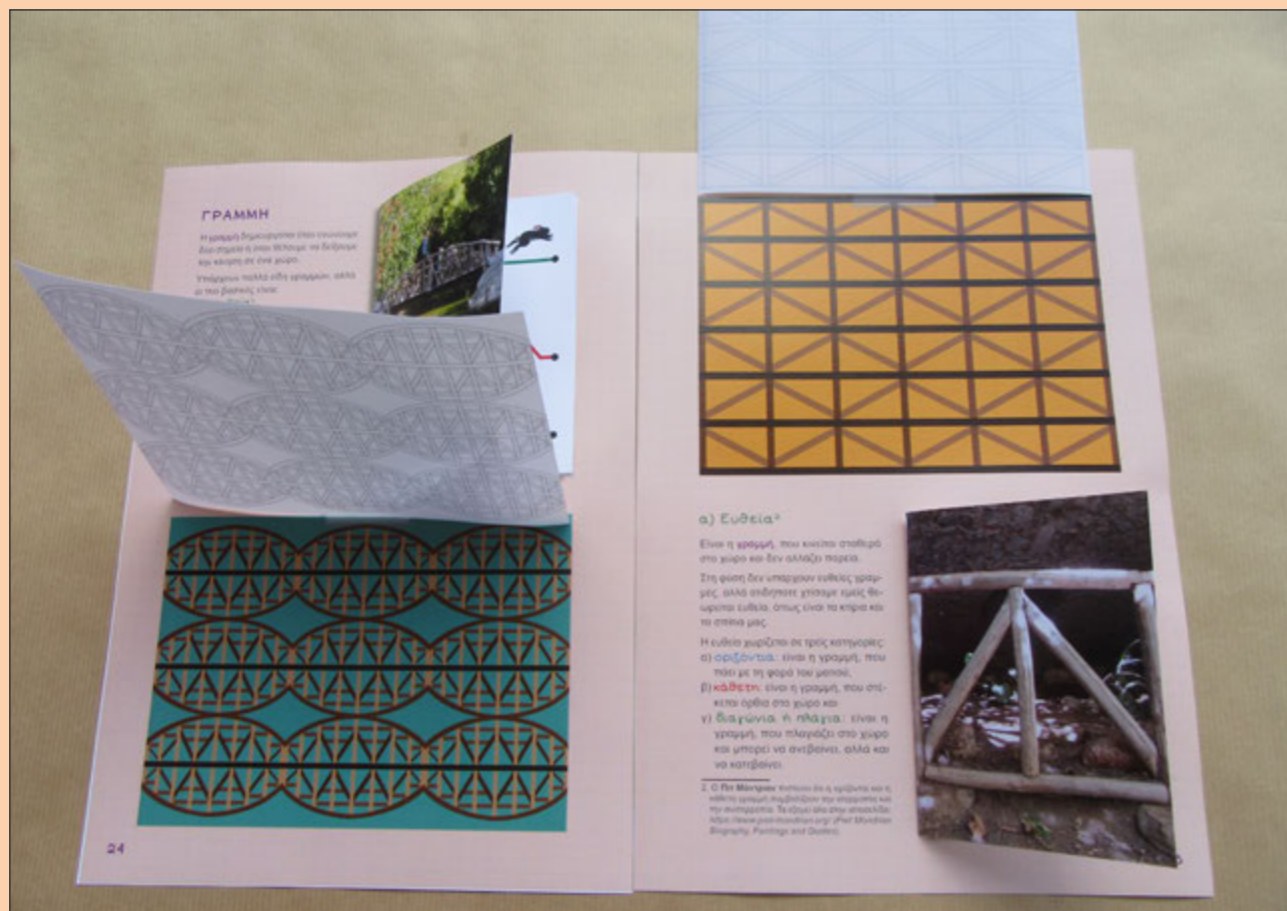
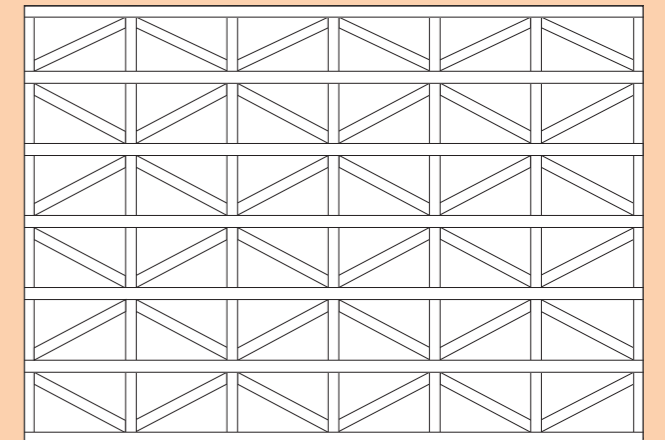
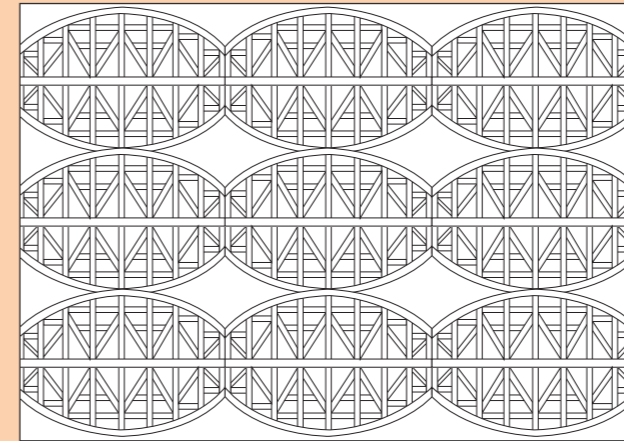

25

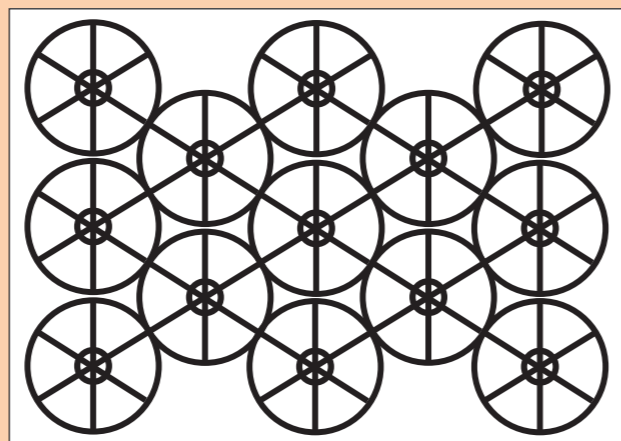
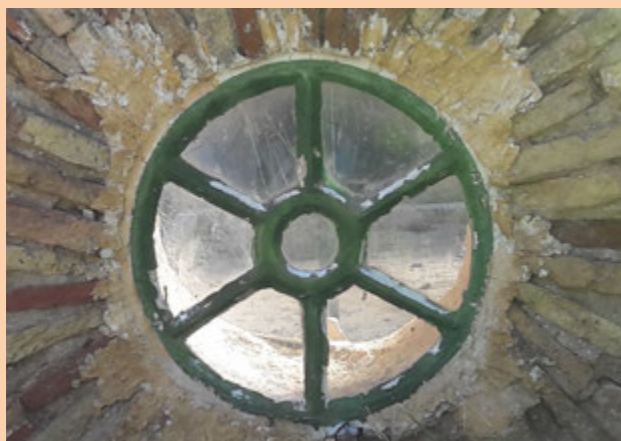
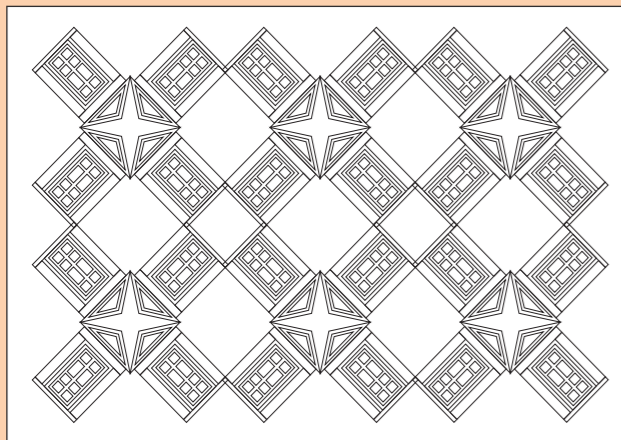
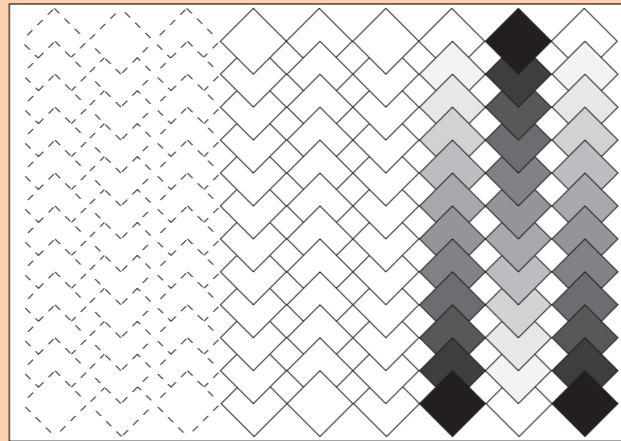
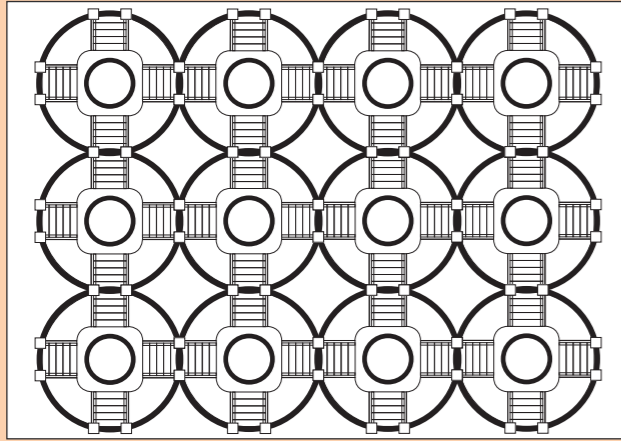
Φωτογραφική απεικόνιση του διαδραστικού τμήματος του 2^{ου} Κεφαλαίου

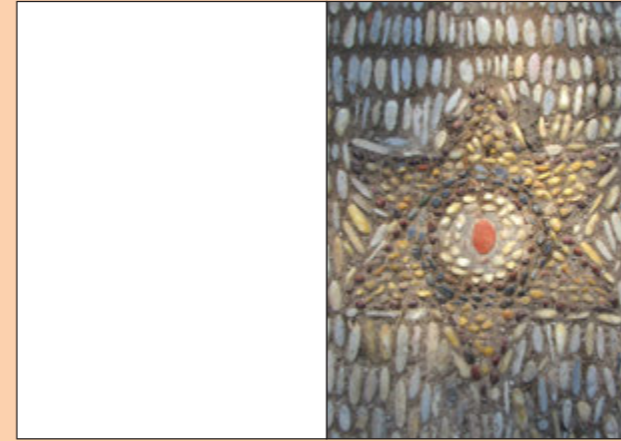
Στο τμήμα των γραμμών οι φωτογραφίες και τα γραμμικά σχέδια (σελ. 24-26)

Στο τμήμα των σχημάτων οι φωτογραφίες και τα γραμμικά σχέδια (σελ. 27-29)

Στο τμήμα του χρώματος οι α' και β' όψεις των δίφυλλων καρτών (σελ. 34-35)

κόκκινο: συμβολίζει την αγάπη, το θυμό και τη ζεστασιά

+

κίτρινο: συμβολίζει τη δημιουργία, τον πλούτο και τη χαρά

↓

πορτοκαλί: συμβολίζει κι αυτό τη χαρά, την ευτυχία και τη ζεστασιά

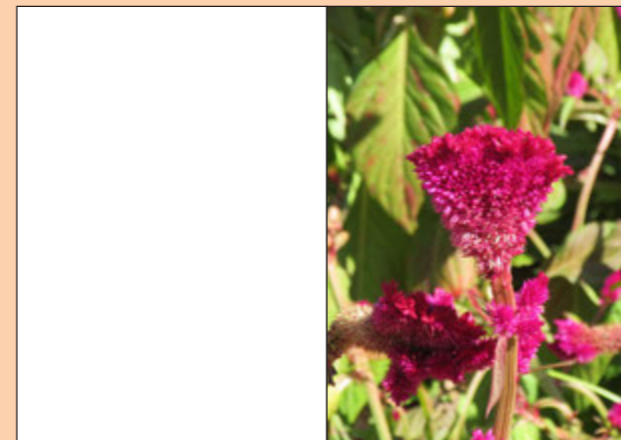
κίτρινο

+

μπλε: συμβολίζει τον ουρανό (γαλάζιο) και τη θάλασσα. Επίσης, δείχνει την ηρεμία, τη σκέψη, τη λογική, την καθαρότητα, το κρύο και τη γλυκύτητα.

↓

πράσινο: συμβολίζει τη γη, την άνοιξη, τη ζωή και την υγεία.

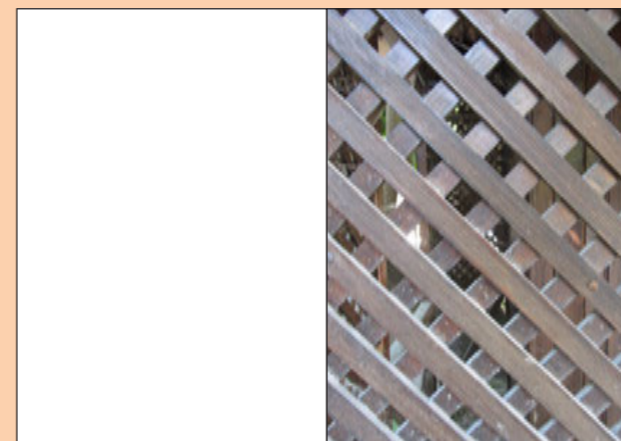
κόκκινο

+

μπλε

↓

μωβ: είναι το χρώμα της δύσης του ήλιου. Επίσης, συμβολίζει τη δημιουργικότητα και έχει χρησιμοποιηθεί εδώ και πολλά χρόνια σε πολλές θρησκείες.

κίτρινο

+

μπλε

+

κόκκινο

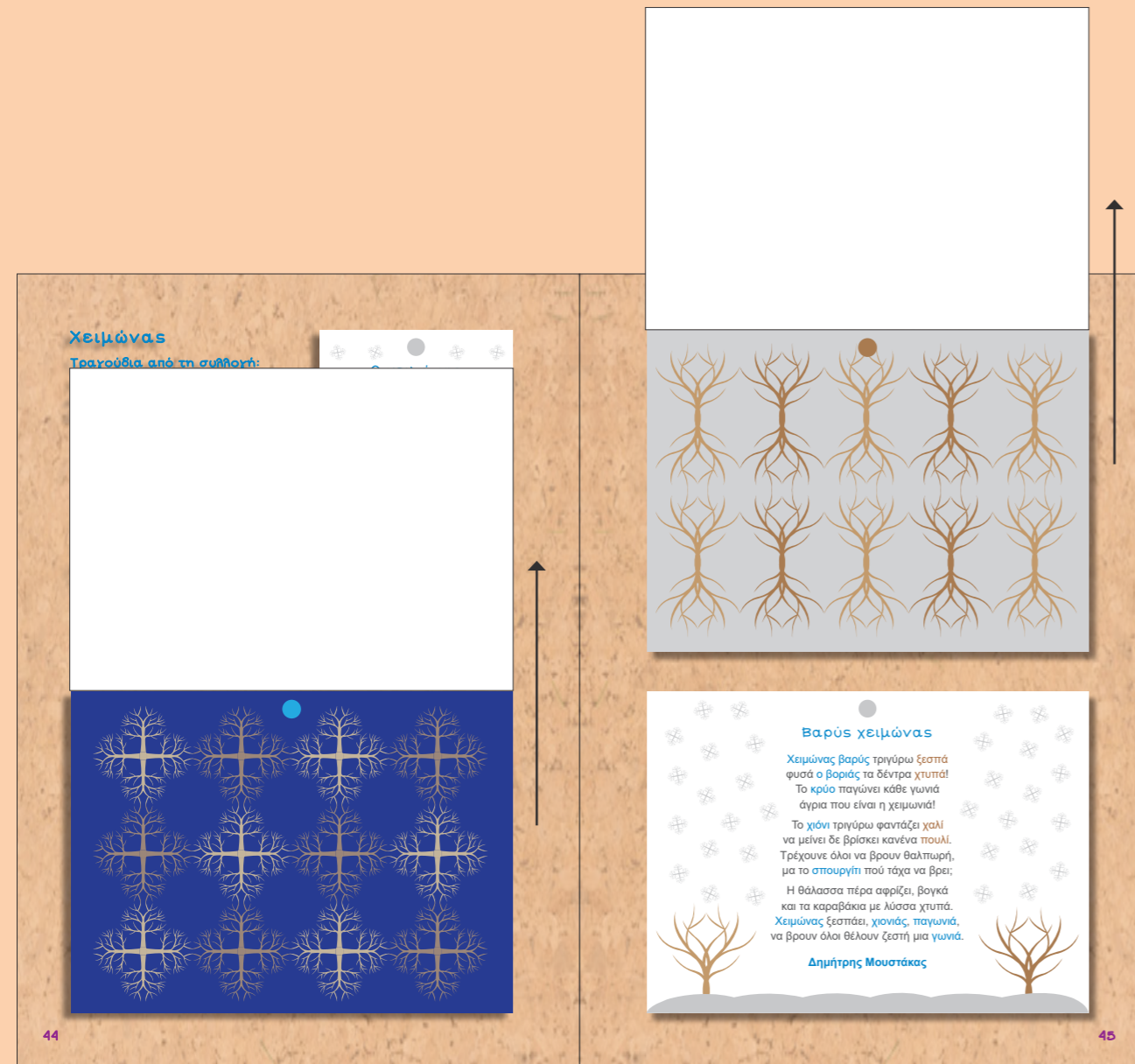
↓

καφέ: Είναι το χρώμα της γης και της φύσης. Επιπλέον συμβολίζει σταθερότητα, αλλά και κάτι που είναι σκληρό και τραχύ, όπως είναι το ξύλο.

3ο Κεφάλαιο - Παιδικά τραγούδια και ποιήματα - Οι τέσσερις εποχές

Το διαδραστικό τμήμα και αυτού του κεφαλαίου είναι το άνοιγμα παραθύρων, ως εξής: Στα πλαίσια των μοτίβων θα κολληθεί δίφυλλη κάρτα. Στην α' όψη της θα έχει τυπωμένη σύνθεση φωτογραφικού μοτίβου, που έχει προκύψει από την επεξεργασία φωτογραφίας (με εξαίρεση το τμήμα του φθινοπώρου όπου θα χρησιμοποιηθούν κατευθείαν οι φωτογραφίες) και εσωτερικά το γραφικό μοτίβο, που έχει σχεδιαστεί με βάση την έμπνευση που προήλθε από το πρώτο. Ένας άλλος τρόπος είναι να τυπωθεί ξεχωριστά το φωτογραφικό μοτίβο, στις αντίστοιχες διαστάσεις του γραφικού και να κοπεί.

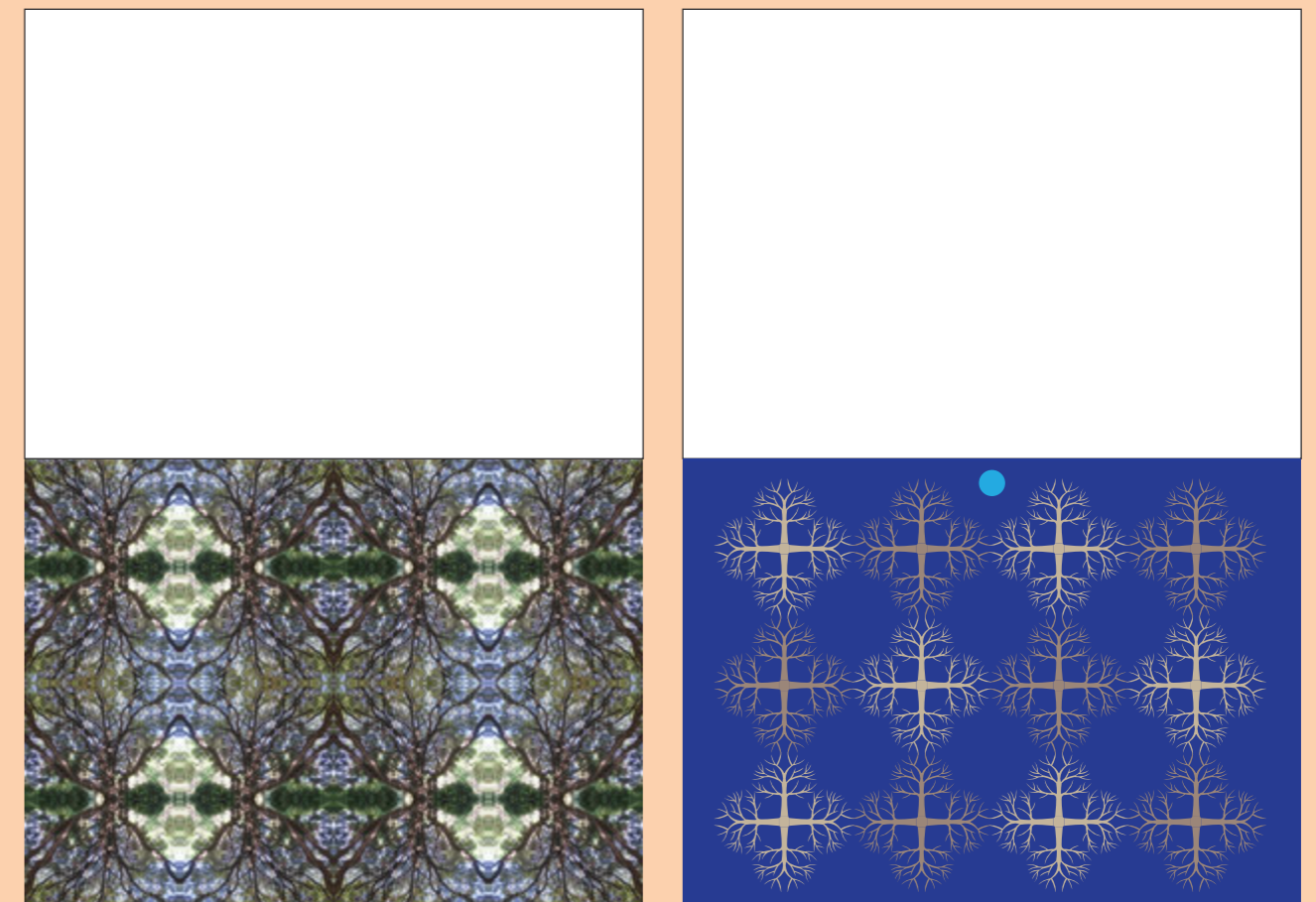
Στη συνέχεια, με τη βοήθεια χάρτινου δίκارφου, ειδικά κατασκευασμένου, να στερεωθεί ακριβώς επάνω από το γραφικό μοτίβο, στο κέντρο της άνω πλευράς του πλαισίου. Με τον τρόπο αυτό, θα μπορεί να αιωρείται δεξιά-αριστερά. Και σε αυτήν την περίπτωση όμως, θα χρειαστεί να μείνουν κενές οι δύο επόμενες σελίδες, ώστε να κολληθούν μεταξύ τους τα φύλλα για να περιλάβουν το δίκαρφο και να μη φαίνεται. Αυτό δε μπορεί να λειτουργήσει στο παρόν βιβλίο, λόγω του μεγάλου αριθμού σελίδων.

Διαδραστικό τμήμα ανοιχτό

Διαδραστικό τμήμα κλειστό

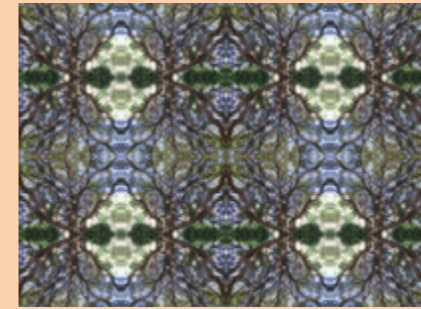
Ράχη - εξώφυλλο της κάρτας

Εσωτερικό της κάρτας

Φωτογραφική απεικόνιση του διαδραστικού τμήματος του 3ου Κεφαλαίου

Τα φωτογραφικά μοτίβα για το χειμώνα (σελ. 44-46)

Κλαδιά δρυός

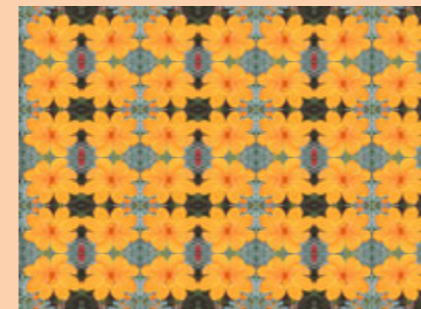

Κορμοί κυπαρισσιού

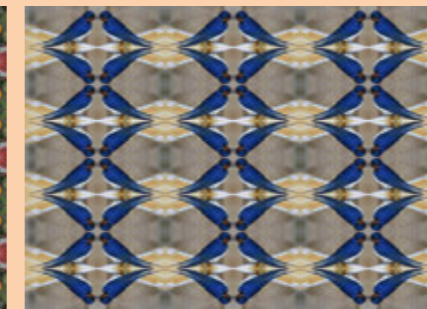

Κοκκινολαίμηδες

Τα φωτογραφικά μοτίβα για την άνοιξη (σελ. 48-50)

Πορτοκαλί μαργαρίτες

Χελιδόνα

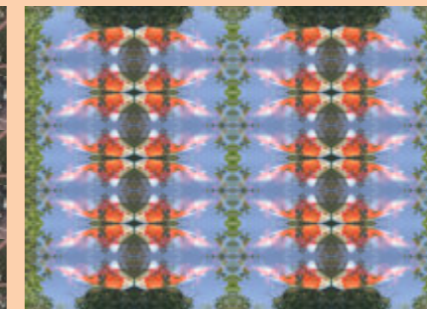

Σάλπιγγα του αγγέλου

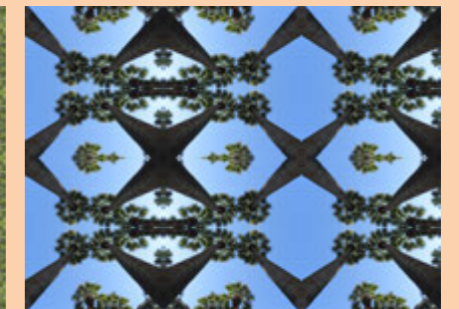
Τα φωτογραφικά μοτίβα για το καλοκαίρι (σελ. 52-54)

Πράσινοι παπαγάλοι

Ιαπωνικά ψάρια κοι

Φοίνικες Ουασιγκτόνιες

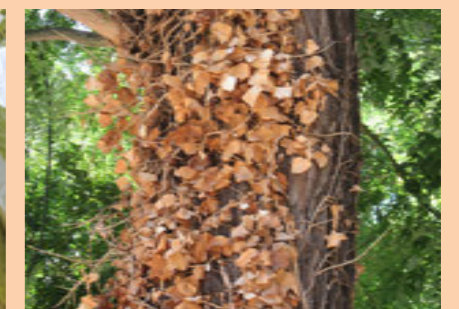
Οι φωτογραφίες για το φθινόπωρο (σελ. 56-58)

Χαρουπιά

Βρωμόδεντρο

Κισσός

Φωτογραφική απεικόνιση του δισέλιδου με τον φάκελο (σελ. 84-85)

Είδη χαρτιού για το βιβλίο, τα έντυπα, τις αφίσες και τα διαδραστικά τμήματα

Το βιβλίο έχει σχεδιαστεί σε μέγεθος A_4 και είναι έγχρωμο (τετραχρωμία CMYK).

Για την εκτύπωση προτείνεται λευκό χαρτί velvet που έχει απαλή και λεία επιφάνεια, τυπώνεται εύκολα, κρατά την ένταση του χρώματος, στεγνώνει γρήγορα κι έχει άριστη χρωματική απόδοση (Κατσουλίδης, 2000, σ.103). Για τις εσωτερικές σελίδες του βιβλίου κατάλληλο θεωρείται των 115gr, για τα διαδραστικά τμήματα και τις αφίσες των 135gr (για να είναι πιο ανθεκτικά λόγω της χρήσης τους), ενώ για τα έντυπα του Εθνικού Κήπου και του Χαμόγελου του Παιδιού των 100gr (ώστε να διπλώνονται εύκολα και να μην έχουν μεγάλο πάχος στην τελική τους μορφή). Τέλος, απαιτείται ειδικό ριζόχαρτο 92gr για τα γραμμικά σχέδια του 2^{ου} Κεφαλαίου και διαφάνεια 95gr για τη θήκη του εντύπου του Εθνικού Κήπου.

Η βιβλιοδεσία θα γίνει με κλωστοραφή και χοντρό εξώφυλλο-οπισθόφυλλο από χαρτί, στο οποίο θα ενωθούν τα εσώφυλλα. Ο τρόπος αυτός εξασφαλίζει μεγάλη αντοχή και ανθεκτικότητα. Παράλληλα επιτρέπει στο βιβλίο, που είναι πολυσέλιδο, να ανοίγει πλήρως με αποτέλεσμα οι σελίδες στη γραμμή της ένωσης να είναι πάντα επίπεδες διότι, "το δέσιμο των σελίδων είναι ορατό σε κάθε άνοιγμα του βιβλίου, στο μέσον όλων των σαλονιών" (Γιαννικοπούλου, 2016, σ. 204).

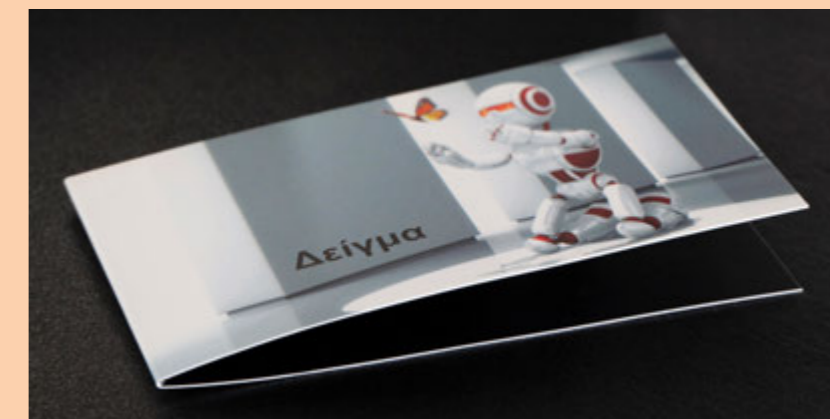
Αναμφισβήτητα, "η δημιουργικότητα της όλης σύνθεσης των μερών μεταβάλλει την ποιότητα του βιβλίου και την αξία του από κάθε άποψη. Άλλωστε, το έντυπο βιβλίο έχει πλέον ανάγκη από επιπρόσθετη φροντίδα, ώστε να αντέξει στον ανταγωνισμό με το ηλεκτρονικό βιβλίο" (Σημειώσεις μαθήματος ΣΛΒ: Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ).

Εικόνα 11: ριζόχαρτο

Εικόνα 12: διαφάνεια

Εικόνα 13: χαρτί velvet σε εφαρμογή

Βιβλιογραφία

Ασωνίτης, Π. (2001). *Η εικονογράφηση στο βιβλίο παιδικής λογοτεχνίας*. Αθήνα: Καστανιώτης

Γιαννικοπούλου, Α. (2008). *Στη χώρα των χρωμάτων: Το σύγχρονο εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο* (2η έκδ.). Αθήνα: Παπαδόπουλος

Γιαννικοπούλου, Α. (2016). *Το εικονογραφημένο βιβλίο στην προσχολική εκπαίδευση*. Αθήνα: Πατάκης

Κατσουλίδης, Τ. (2000). *Το Σχέδιο του Γράμματος: Η ελληνική γραφή* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδοτική Ελλάδος Α.Ε.

Κούβου, Ου. (2016). *Παιδικό σχέδιο: Η γνωστική προσέγγιση*. Αθήνα: Gutenberg

Μπάνου, Χ. (2012). *Το επόμενο βήμα του Γουτεμβέργιου: Οι εκδοτικοί οίκοι στην Ελλάδα στις αρχές του 21^{ου} αιώνα*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση

Ντελόπουλος, Κ. (1995). *Παιδικά και νεανικά βιβλία του 19^{ου} αιώνα: Σχολιασμένη και εικονογραφημένη βιβλιογραφική καταγραφή - Πρώτη προσέγγιση*. Αθήνα: ΕΛΙΑ (Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο)

Στρατή, Σ.:

- Σημειώσεις μαθήματος "Σχεδιασμός Λογο-τεχνικού βιβλίου", Ζ' Εξάμηνο σπουδών.
- Σημειώσεις μαθήματος "Γραφιστικές εκφράσεις σε Περιβάλλοντα", Η' Εξάμηνο σπουδών.
- Σημειώσεις μαθήματος και εργαστηρίου "Εταιρική Ταυτότητα", Δ' Εξάμηνο σπουδών.

Τμήμα Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας, Σ.Ε.Τ.Π., ΠΑΔΑ

Στρατή, Σ. (2018). Εισήγηση στο 1^ο Πανελλήνιο συνέδριο και 2^ο Θερινό Εργαστήριο Γραφικών Τεχνών, με τίτλο: "Το σύγχρονο έντυπο στο παγκοσμιοποιημένο ψηφιακό περιβάλλον". Μουσείο Τυπογραφίας και Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ήπειρος

Στρατή, Σ. (Νοέμβριος 2018). Εισήγηση στο Διεθνές Συνέδριο με θέμα *Στρατηγικές και εφαρμογές βασισμένες στη φύση και στον πολιτισμό για τις πόλεις και τις περιφέρειες*, με τίτλο: "Διερεύνηση και αναζήτηση στρατηγικών για την ελκυστικότητα της πόλης (της Αθήνας). Ο σχεδιασμός σήμερα". Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα

Στρατή, Σ. (2019). Εισήγηση στο 7^ο Διεθνές Συνέδριο Τυπογραφίας και Οπτικής Επικοινωνίας (ICTVC), με τίτλο: "Ο σχεδιασμός, ως υλικός και άυλος ορίζοντας εκφράσεων, ενταγμένων σε χωροχρονικό πλαίσιο κουλτούρας". Πανεπιστήμιο Πάτρας

Ιστοσελίδες

Δεσλή, Δ. και Γαϊτανέρη, Δ. (2017). *Η κατανόηση των μαθηματικών μοτίβων από παιδιά Γ' και Δ' τάξης δημοτικού σχολείου και οι στρατηγικές σκέψης τους*. Προσχολική και Σχολική Εκπαίδευση, (τόμος: 5, volume: 1, σ. 63-83). Ηλεκτρονικός εκδότης: Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/education/article/viewFile/10216/11703.pdf>

(τελευταία πρόσβαση 01/02/2021)

Ιωαννίδης, Α. (2017). *The greek-fonts guide: Ο απόλυτος οδηγός για τα ελληνικά fonts*. Flipside: Digital Marketing.

<https://www.flipside.gr/blog/ultimate-greek-fonts-free-guide/> (τελευταία πρόσβαση 20/12/2020)

Δικαιώματα φωτογραφιών

Σήμα-λογότυπο του Οργανισμού Χαμόγελο του Παιδιού, σελ. 22

<https://www.hamogelo.gr/>

Φωτογραφίες Εθνικού Κήπου: Παιδική Βιβλιοθήκη και Πινακίδα στον ίδιο χώρο, Είσοδος Ηρώδου Αττικού, σελ.: 66

Λήψεις: Δήμητρα Δημάκη

Πρόσοψη βιβλιοπωλείου ΙΑΝΟΣ, σελ.: 67

<https://www.aftodioikisi.gr/koinonia/eisvoli-koukouloforon-sto-vivliopoleio-ianos-sovares-ilikes-zimies-foto/>

Στάση λεωφορείων, σελ.: 67

<https://www.aftodioikisi.gr/ota/dimoi/apallagi-apo-di%C2%B5otiko-telos-diafi%C2%B5iseon-se-mesa-mazikis-metaforas-me-paremvasi-tou-sinigorou-tou-politi/>

Ριζόχαρτο, σελ.: 87

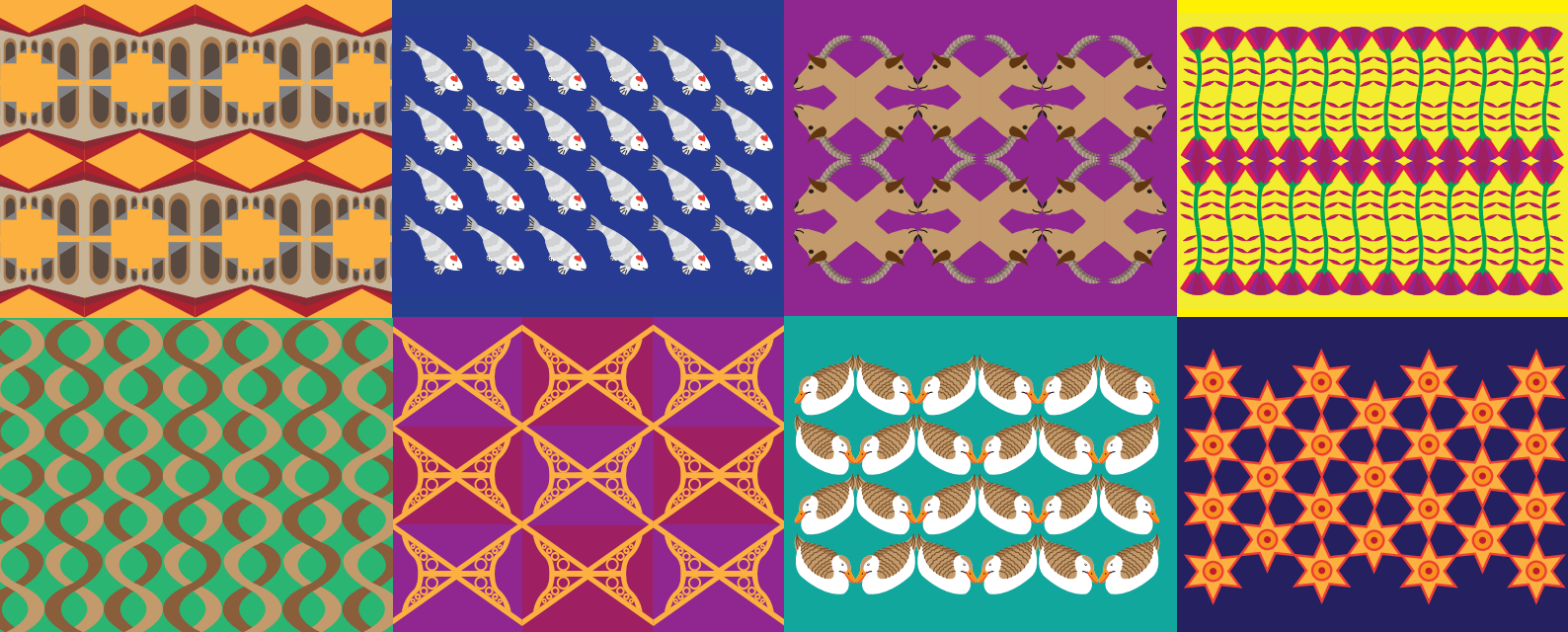
<https://www.ekybos.gr/eidisxediou/rizoxarto-typomatos-se-rolo-detail>

Διαφάνεια, σελ.: 87

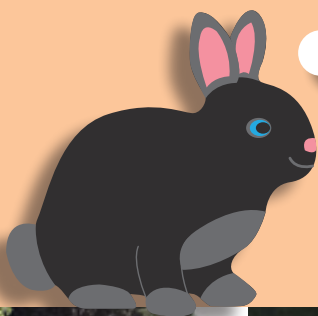
<https://www.hobbywood.gr/diafaneies-a4-acetate-crystal-crystal-clear-detail>

Χαρτί velvet, σελ.: 87

<https://www.kartomania.gr/2019/01/04/velvet/>

Ελπίζω να το βρείτε
 ενημερωτικό και να
 σας **αρέσει** η δουλειά
 της **Δήμητρας**.
 Εγώ πάντως
 τη **λατρεύω**.

Το παρόν τεύχος δημιουργήθηκε για την παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας **βλέπω και σχεδιάζω παντού... μοτίβα**.

Τα στοιχεία που περιλαμβάνει είναι:

- πληροφορίες σχετικά με την εργασία, όπως ποιο είναι το θέμα, η γραφιστική του βιβλίου και το ηλικιακό κοινό,
- το βιβλίο, τα έντυπα, τις αφίσες και τις εφαρμογές των εικονογραφήσεων σε προϊόντα,
- πληροφορίες για το διαδραστικό τμήμα του βιβλίου και τα χαρτιά, που χρησιμοποιήθηκαν στο βιβλίο και τις εφαρμογές,
- βιβλιογραφία και ιστοσελίδες

